

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İSLAM TARİHİ VE SANATLARI ANABİLİM DALI
TÜRK DİN MUSİKİSİ BİLİM DALI

BURSALI ÂKİF VE KADINLAR MEVLİDİ İCRÂSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muhammed KAYMA

BURSA – 2023

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İSLAM TARİHİ VE SANATLARI ANABİLİM DALI
TÜRK DİN MUSİKİSİ BİLİM DALI

BURSALI ÂKİF VE KADINLAR MEVLİDİ İCRÂSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muhammed KAYMA

Danışman:
Doç. Dr. Muhammet Zinnur KANIK

BURSA – 2023

TEZ ONAY SAYFASI

**T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE**

İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim / Ana sanat Dalı, Türk Din Musikisi Bilim Dalı'nda 702022009 numaralı Muhammed KAYMA'nın hazırladığı “Bursalı Âkif ve Kadınlar Mevlidi İcrâsı” başlıklı yüksek lisans tezi ile ilgili savunma sınavı,/...../2023 günü- Saatleri arasında yapılmıştır. Alınan cevaplar sonunda adayın (başarılı / başarısız) olduğun (oybirliği / oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Başkanı)
Doç. Dr. Muhammet Zinnur KANIK
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç. Dr. Mustafa YILDIRIM
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Ali İhsan AKÇAY
Bursa Uludağ Üniversitesi

..../..../ 2023

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans / Doktora tezi olarak sunduğum “Bursalı Âkif ve Kadınlar Mevlidi İcrâsı” başlıklı çalışmanın bilimsel araştırma, yazma ve etik kurallarına uygun olarak tarafımdan yazıldığına ve tezde yapılan bütün alıntıların kaynaklarının usulüne uygun olarak gösterildiğine, tezimde intihal ürünü cümle veya paragraflar bulunmadığına şerefim üzerine yemin ederim.

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Muhammed KAYMA

Öğrenci No: 702022009

Anabilim Dalı: İslam Tarihi ve Sanatları

Programı: Türk Din Musikisi

Tezin Türü:

☒

Yüksek Lisans /

Doktora /

Sanatta Yeterl

ÖZET

Yazar adı soyadı	Muhammed KAYMA
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim dalı	İslam Tarihi ve Sanatları
Bilim dalı	Türk Din Mûsikîsi
Tezin Niteliği	Yüksek Lisans
Mezuniyet tarihi	/...../2023
Tez danışmanı	

BURSALI ÂKİF VE KADINLAR MEVLİDİ İCRÂSİ

Mevlidin, Türk İslâm coğrafyasında özel bir konumu vardır. Hz. Peygamber’e sevgiyi ifade etmek üzere kaleme alınan mevlid metinleri; kültürümüzün, geleneğimizin ve içtimâî hayatımızın ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır.

Bursa, mevlid kültürünü ve geleneğini muhâfaza eden kadîm bir şehirdir. Osmanlı’nın kurucu şehri olmasının yanında tarih boyunca evliyâlara, padişahlara, bestekârlara, mûsikîşinaslara ve mevlid yazarlarına ev sahipliği yapmıştır.

Tezimizin konusunu teşkil eden Bursalı Âkif Efendi 1786 yılında Bursa’da doğmuş ve Bursa’da yaşamış mevlid yazarlarından birisidir. Genç yaşta vefât etmesine rağmen önemli eserler bırakmayı başarmıştır. Bursalı Âkif Efendi bir mevlid kaleme almış ve yazdığı bu mevlid Bursa’da bir müddet okunmuştur. Günümüzde ise Kastamonu’da bayanlar tarafından cemiyetlerde icrâ edilmektedir.

Araştırmada Bursalı Âkif Efendi’nin hayatından, eserlerinden bahsedilmiştir. Bunun yanında mevlidin metnine yer verilmiş ve günümüzdeki icrâsı notaya alınmıştır.

Anahtar kelimeler: Mevlid, Bursa, Âkif Efendi, Kastamonu

ABSTRACT

Name & surname	Muhammed KAYMA
University	Bursa Uludağ University
Institute	Institute of Social Sciences
Field	
Subfield	
Degree awarded	Master
Date of degree awarded	/...../20....
Supervisor	Doç. Dr. Muhammet Zinnur KANIK

BURSALI AKIF AND KADINLAR MAWLID PERFORMANCE

Mevlid has a special position in Turkish Islamic geography. The mawlid texts written to express love for the Prophet are an integral part of our culture, tradition and social life.

Bursa is an ancient city that preserves the mawlid culture and tradition. Besides being the founding city of the Ottoman Empire, it has hosted awliya, sultans, composers, musicians and mawlid writers throughout history.

Âkif Efendi of Bursa, who is the subject of our thesis, was born in Bursa in 1786 and is one of the mawlid writers who lived in Bursa. Although he died at a young age, he managed to leave important works. Âkif Efendi of Bursa wrote a mawlid and this mawlid was recited in Bursa for a while. Today, it is performed by women in Kastamonu in societies.

In the research, the life and works of Âkif Efendi of Bursa were mentioned. In addition, the text of the mawlid was included and its current performance was notated.

Key words: Mevlid, Bursa, Akif Efendi, Kastamonu

ÖN SÖZ

İslâm medeniyeti, Kur’ân ve sünnet mirâsına dayalı bir medeniyettir. İslâm’a mensup toplumlar anlayışlarını, yaşam biçimlerini hatta sanatlarını hep bu eksenle şekillendirmişlerdir.

Müslümanlar Allah Teâlâ’nın buyruklarını bize açıklayıp gösteren, Hz. Muhammed’in (a.s) kutlu izinden gitmeyi hiç bırakmamışlar ona olan aşk ve muhabbetlerini âlemi cemâle irtihâlinden sonra dâhi devam ettirmişlerdir.

Cenâb-ı Allah’ı sevmeyi ve tanımayı ancak Hz. Peygamber’i sevmek ve tanımakla, insanların ve toplumların kurtuluşunun Allah Rasûlü’nün tanıttığı ilâhi düzeni bilmek ve onun yolundan gitmekle mümkün olacağını bilen müslümanlar, yaşantılarında onu örnek almışlar ve onun yolunda kalmak için mücâdele etmişlerdir.

Hz. Peygamber’e olan sevgi, hürmet ve bağlılığın en yüce hissedildiği yerlerden biri de Türk İslâm topraklarıdır. Bütün yaratılmışlara rahmet ve bereket olarak gönderilen kutlu Nebî hakkında bu topraklarda birçok eser kaleme alınmış ve alınmaya da devam etmektedir. Bu eserlerden birisi de İslâm coğrafyasında şöhret bulmuş hatta farklı dillere de tercüme edilmiş mevlid formudur. Mevlid formu, edebiyatımız ve dinî mûsikîmiz içerisinde de bir formdur.

Türk İslâm dünyasında en çok tanınmış “*Vesiletü’n-Necât*”, “*Necatü’l-Mü’minin*” kurtuluş vesilesi, müminlerin kurtuluşu gibi isimlerle anılan Süleyman Çelebi’nin mevlididir. Bursa Ulu Cami İmam Hatibi Süleyman Çelebi’nin yazdığı bu mevlid gibi öncesinde ve günümüzde de Peygamber âşığı şairler mevlid yazmışlar ve yazmaktadırlar. Bu form çok canlı bir şekilde yaşatılmaktadır.

Bu müstesnâ şahsiyetlerden biri de son dönem mevlid yazarlarından 19. asırda Bursa’da yaşamış Bursalı Âkif Efendi’dır. Bu tez çalışmasında Bursalı Âkif Efendi’nin hayatına, şahsiyetine ve diğer şiirlerine değindikten sonra çalışmanın özünü teşkil eden kendi mevlidinin mûsikî açısından bugünkü durumunu tespit edip notaya dökmeye çalıştık. Çalışmam esnasında yardımlarını esirgemeyen danışman Hocam Doç. Dr. Muhammet Zinnur Kanık’a, kaynak kitaplara ve kişilere ulaşmamda bana yardımcı olan Prof. Dr. Mustafa Kara ve Dr. Şemsettin Çoban’a, Bursalı Âkif Efendi Mevlidi’nin notaya alınması hususunda katkı sağlayan Arş. Gör. Hasan Zahid Yurdagül’e, Kastamonu’daki araştırma sürecinde yardımını esirgemeyen mevlidhân Ali Yaykan’a, mevlid ile ilgili değerli bilgilerini paylaşan Nuriye Demirci Hanımefendi’ye, çalışmayı okuyarak yazım ile ilgili fikirler sunan Erkan Önder’e, Kastamonu mevlid kültürünün son dönem temsilcilerinden icrâlarıyla çalışmaya katkı sağlayan başta Yıldız Yaykan Hanımefendi olmak üzere, Bedriye Emiralioğlu, Serpil Durgut, Şenel Korkmaz, Münevver Billur Hanımefendi’lere ve manevi desteğini hep yanımda hissettiğim eşim Büşra Kayma’ya teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI.....	iii
YEMİN METNİ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
ÖN SÖZ	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR	x
GİRİŞ.....	1
1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	6
2. ARAŞTIRMANIN METODU VE KAPSAMI	6
3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIĞI.....	9
4. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ LİTERATÜR TARAMASI.....	9
5. BURSA'DA MEVLİD KÜLTÜRÜ	11
6. KASTAMONU'DA MEVLİD KÜLTÜRÜ ve HÂFIZLIK MERASİMLERİ	14
7. MEVLİD'İN GÜNÜMÜZ İCRACILARI	17
7.1. Bedriye EMİRALİOĞLU	17
7.2. Serpil DURGUT	18
7.3. Şenel KORKMAZ	19
7.4. Münevver BİLLUR.....	20
7.5. Yıldız YAYKAN	20

BİRİNCİ BÖLÜM

BURSALI ÂKİF EFENDİ, HAYATI, ESERLERİ

1. ÂKİF EFENDİ'NİN HAYATI VE AİLESİ	25
1.1. Edebi Kişiliği	27
1.2. Eserleri	30
1.3. Âkif Mevlidi ve Kastamonu	30
1.4. Mevlidin Nüshaları Hakkında.....	33

İKİNCİ BÖLÜM

ÂKİF'İN MEVLİDİ

1. MEVLİDİN METNİ.....	37
2. NOTA DÖKÜMÜ	73

2.1. Fî Tevhîdi Bârî Nota Dökümü	73
2.2. Faslun fî Hilkati Nûri'n-Nebî Bahri Nota Dökümü.....	77
2.3. Velâdet Bahri Nota Dökümü	80
2.4. Fî Beyâni Zuhûri Vücûdi'n-Nebî Bahri Nota Dökümü	83
2.5. Merhaba Bahri Nota Dökümü.....	86
2.6. Fî Beyâni Mu'cizâti'n-Nebî Bahri Nota Dökümü	89
2.7. Fî Beyâni Mâ Zahara Fî Vakti Velâdeti'n-Nebî Bahri Nota Dökümü	90
2.8. Fî Beyâni Zuhûri Vücûdu'n-Nebî Bahri Nota Dökümü	93
2.9. Münâcât Bahri Nota Dökümü.....	95
SONUÇ	97
KAYNAKÇA.....	99
EKLER: Mevlide Ait Yazma Nûshalar	102

KISALTMALAR

as.	: Aleyhisselâm
b.	: Bin (oğlu)
bkz.	: Bakınız
ed.	: Editör
Gliss.	: Glissando
haz.	: Hazırlayan
Hz.	: Hazreti
ö.	: Ölüm Tarihi
İbn.	: Oğul
Port.	: Portamento
r.anhum.	: Allah Onlardan Razi Olsun
TDV.	: Türkiye Diyanet Vakfı
tr.	: tril
vib.	: Vibrato
vd.	: ve devamı
Yay.	: Yayın

GİRİŞ

Mevlid kelimesi, Arapça’da “و ل د” kökünden gelip mimli mastar olarak “doğma, vilâdet; doğurma” anlamlarına gelir. “مَفْعِلٌ” vezninde geldiğinde ise ism-i zaman veya ism-i mekân olarak “doğum zamanı” ve “doğum yeri” veya “birinin doğum günü” için kullanılmaktadır. İslâmi terminolojide özellikle Hz. Muhammed’in (a.s) doğumunu, bu vesileyle yapılan merâsimleri ve kaleme alınan manzûm eserleri ifade etmek için kullanılır.¹

Mevlid kelimesinin en geniş tanımını, Osmanlı’nın son dönem mutasavvıf ve ilim adamlarından birisi olan Abdurrahman b. Yakup Çelebi (ö. 957/1550) yapmıştır. Ona göre mevlid, muhtevası ve anlatıları yönüyle, Hz. Peygamber’in hayatını ele alan siyer ilminin bir parçasıdır. Rebiülevvel ayında müslümanların dünyevi ve uhrevî iyilikler elde etmek amacıyla toplandığı, Kur’an okuma, salât ve selâm getirme, Hz. Peygamber’in üstünlüğü ile ilgili şiir ve ahbâr naklettiği, iyiliklerde bulunma, sevinç gösterileri yapma, yemek ve tatlı yedirme gibi güzelliklerin bulunduğu bir kültürü ifade eder.²

Mevlid, Hz. Peygamber’in doğduğu günü yâd etme anlamında kullanıldığı gibi; mübarek gün ve gecelerde, önemli şahsiyetleri anma merasimlerinde, doğum, sünnet, askere gitme, evlenme, hac ibadetini yerine getirme, vefât gibi sebeplerle halkın sevinç ve üzüntüsünü paylaşma adına düzenlenen törenlerde icrâ edilen kapsamlı bir formdur.

Mevlidler, Hz. Peygamber’in doğumu ile mîrâcını, vefâtını, aynı zamanda tevhid, yaratılış, münâcât gibi konuları ihtiva eder. Mevlidler, irticali ve müzikal bir tavır ile önce aşırhânların³ Kur’an tilaveti ile başlar. Sonra tevşihhânların tevşih⁴ okumalarının

¹ Ferit Devellioğlu, “Mevlid”, *Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lûgat* (Ankara: Aydın Yayınları, 2017), 739; Şemseddin Sami, “Mevlid”, *Kâmûs-ı Türkî*, haz. Raşit Gündoğdu vd. (İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık, 2015), 1108; Ahmet Özel, “Mevlid”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2004), 29/ 475-479.

² Âdem Efe “Türk Toplumunda Mevlid Merasimlerinin Yeri ve Fonksiyonu”, *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 29 (2009), 11.

³ Aşırhan: Kur’an-ı Kerim tilâvetinde bulunan kişi.

⁴ Tevşih: Mevlid ve Mirâciye arasında okunan ilahilerin genel adı.

ardından mevlidhânların ilgili bahirleri seslendirmesi ile devam eder. Son olarak da duahânın duası ile nihayete erdirilir.⁵

Müslümanlar tarih boyunca, ibadetlerinde ve günlük hayatlarında rehberleri olan Resûlullah'a muhabbetlerini gerek şifâhi gerek de yazılı olarak ifade etmişlerdir. Hz. Peygamber'i bizâtihi öven, onun vasıflarını anlatan sözlerin vefâtından sonra yaygın olduğu bilinse de sağlığında dahi bu tür övgü cümlelerini görmek mümkündür. İslâmî Arap edebiyatı'nın ilk mahsulleri olarak ifade edebileceğimiz, Peygamber şairi olarak vasıflandırılan Hassân b. Sâbit'in (ö. 54/674) Peygamber'in (a.s) güzel vasıflarını ifade ettiği görülür. Ayrıca Resûl-i Ekrem'i hicvedenlere yönelik şiirleri de mevcuttur.⁶ Hicret esnasında Neccâroğulları kızlarının Hz. Peygamber'i (a.s) karşılarlarken okudukları "*Talea'l Bedru Aleyna*" diye başlayan meşhur müzikal eser Resûlullah'a olan sevginin bir göstergesidir.⁷ Hz. Peygamber'in özel teveccühünü kazanan Abdullah b. Revâha'nın (ö. 8/629) Peygamber'e dair methiyeleri ise oldukça önemlidir. İbn Hişâm'dan başka pek çok müellif tarafından da nakledilmiş İslâm edebiyatında yazılan ilk naat olarak da kabul edilen, Arap şairlerinden Ka'b b. Züheyr'in (ö. 24/645) Türkçeye de çevrilmiş "*Kasîdetü'l-bürde*" si bu alanda önemli bir te'lif olarak kabul görmüştür.⁸ Yine İmam Bûsîrî'nin, (ö. 695/1296) Osmanlı zamanında sıkça inşâd edilen "*el-Kevâkibü'd-dürriye fi medhi hayri'l-beriyye*" adlı "*Kasîdetü'l-bürde*" eseri de bunların en meşhurlarındandır.⁹

Hz. Peygamber'e olan sevgi ve muhabbetin tezâhürü olarak zikri geçen bu medhiyelerin dışında nice sahabî ve Peygamber sevdalıları, Hz. Peygamber'e şiir söylemişler ve onu methetmeye devam etmişlerdir. Onun sözlerine kulak vermek, ahlakını benimsemek, her alandaki davranışlarını insanlığa hatırlatmak âlimlerin ve edîplerin gayesi olmuştur. Bu maksatla hadisleri, sünneti, şemâili hakkında sayısız eserler kaleme alınmış, hayatının

⁵ Nuri Özcan, "Mevlid", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2004), 29 484-485; Fatih Koca-Ahmet Hakkı Turabi, "Türk Din Mûsikîsi Formları", *Türk Din Mûsikîsi*, ed. Ahmet Hakkı Turabi (Ankara: Grafiker Yayınları, 2018), 97-99.

⁶ Mehmet Yalar "İslami Arap Şiiri ve Hz. Peygamber", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18/1 (2009), 61-88.

⁷ Fatih Koca "Dini Mûsikî Formu Olarak Mevlid ve Dobruca Besteli Mevlid", *Diyanet İlmi Dergisi* 55/1 (2019), 155-182.

⁸ Süleyman Uludağ, *İslâm ve Musiki* (İstanbul: Dergâh Yayınları, 2020), 110.

⁹ İsmail Durmuş, "Mevlid, Arap Edebiyatı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2004), 29/ 480-482.

hemen her safhası bir esere konu teşkil etmiştir.¹⁰ İslâm devletlerinin geniş coğrafyalara yayılmasıyla birlikte bu eserler, müstakbel mevlid metinlerinin de ilham kaynağını oluşturmuş her millet kendi diliyle bu eşsiz ziyafete dahil olmuştur.

Hiz. Peygamber'in (a.s) sağlığında, Hulefâ-i Râşidin, Emevî ve Abbâsî devirlerinde resmî devlet eliyle Peygamber'in doğum günü kutlanmamış, mevlid ile ilgili bir uygulama görülmemiştir. Hiz. Peygamber'in doğum yıl dönümü Mısır'da Şiî Fâtımî devletiyle birlikte Hiz. Peygamber'in kızı Hiz. Fâtıma kanalıyla kendilerini Peygamber'in soyundan gelen kişiler olarak sunmak düşüncesiyle Muiz-lidînillâh (ö. 365/975) döneminden itibaren resmî törenlerle kutlanmaya başlanmıştır. Hiz. Peygamber'in yanında Hiz. Ali, Fâtıma, Hasan, Hüseyin (r. anhum) ve o günkü halifenin mevlidlerinin de kutlandığı ayrıca Recep, Şâban ve Ramazan aylarındaki kandiller ile ramazan ve kurban bayramlarında düzenlenen bazı resmî kutlamalarında ilk örneklerine bu dönemde rastlanmaktadır.¹¹ Sünnî coğrafyada ilk resmî kutlama Selâhaddîn-i Eyyûbî'nin kayınbiraderi, Selçuklu Atabegi Muzafferüddin Kökböri zamanında yapılmış ve bu merasimlerde okunmak üzere 604/1207 yılında Endülüslü muhaddis ve tarihçi İbn Dihye el-Kelbî (ö. 633/1235) "*et -Tenvîr fî mevlidi's- sirâci'l- münîr*" eserini kaleme almıştır.¹²

Türk edebiyatında mevlid, diğer İslâm edebiyatlarına nispetle Hiz. Peygamber'e (a.s) duyulan sevginin bir neticesi olarak tarihi süreç içerisinde çokça rağbet görmüştür.¹³ Bununla birlikte İslâm edebiyatlarında İbn Hişam'dan (ö. 834/1430-31) beri mevcudiyetini sürdüren Siyer türü, Hiz. Peygamber'in doğumu, günlük yaşantısı, savaşları, antlaşmaları, mûcizeleri gibi hayatının hemen her safhasını anlatan eserler olmuştur. Türk edebiyatında ise genel manada siyer türü olarak değerlendirebileceğimiz mevlid türü, muhteva alanı olarak Hiz. Peygamber'in doğumu, nübüvvet nurunun yaratılışı, Hiz. Âdem'den (a.s) başlamak üzere diğer Peygamberleri dolaşarak Hiz. Abdullah'a gelişi, Hiz. Âmine'nin hamileliği, hamileliği esnasında vuku` bulan olağanüstü hâdiseler ve mûcizeler, nihayetinde doğum ve doğumla birlikte Hiz. Muhammed'in (a.s) çevresinde ve yeryüzünde gerçekleşen mûcizeler gibi konularla

¹⁰ Peygamberimizle ilgili Türkçe okumalar için kaynakça çalışması

Bkz: Söylemez, Prof. Dr. M. Mahfuz. "Hz. Peygamber ve Dönemi ile İlgili Türkçe Yazılmış veya Türkçe'ye Aktarılmış Olan Eserler" *İslami İlimler Dergisi* 1 / 1 (2006), 259-279.

¹¹ Özel, "Mevlid", 29/ 475-479.

¹² Durmuş, "Mevlid, Arap Edebiyatı", 29/480-482.

¹³ Âmir Ateş, "Mevlid", *Kök Aylık Fikir ve Mûsiki Dergisi* 11/1 (1981), 17.

karşımıza çıkmaktadır. Bu konular Türkçe mevlidlerin temel çerçevesini oluşturmaktadır.¹⁴

İlk Türkçe mevlid metni hakkında kaynaklarda açık bir bilgi yer almamaktadır. Çelebi'nin eserinden önce Türkçe yazılmış mevlid benzeri eserlerin varlığı da bilinmektedir. Bunlardan Ahmet Fakîh'in (ö. 650/1252) "*Çarhnâme*" adlı eseri ve Erzurumlu Darîr'in "*Tercüme-i Siyer-i Nebî*"si (790/1388) Süleyman Çelebi'nin mevlidinden önce kaleme alınmıştır. Süleyman Çelebi'nin (ö. 825/1422) ayrıca bu eserlerden de etkilendiği ileri sürülmektedir. Ancak Çelebi'nin 812/1409 tarihinde Osmanlı'nın fetret döneminde yazdığı "*Vesiletü'n-Necât*" adlı mesnevinin ilk Türkçe mevlid olduğu görüşü yaygın bir şekilde kabul edilmektedir.¹⁵ Aynı zamanda bu eserin önemli bir özelliği de var olma gâyesi içerisinde olan bir milleti, tekrar Hz. Peygamber'in nûrunun etrafında birleştirerek dirilişe vesile olan kurucu bir metindir. Süleyman Çelebi'nin bütün kültür coğrafyamızı etkileyen bu eseri, mevlidin yaygınlaşmasına vesile olduğu bir gerçektir. Çelebi'nin mevlidinden sonra bu metnin şerhleri yazılmış ve ondan mülhem nice mevlidler kaleme alınmıştır.

Türkçe olarak kaleme alınan mevlidlerin ve mevlid ile ilgili risâlelerin sayısı 200'den fazladır. Anadolu kitaplıkları ve husûsî kitaplıklardaki nüshalarda eklenirse bu sayı daha da artacaktır. Bu mevlidler üzerine yapılan çalışmalarda metinlerin bir kısmının Süleyman Çelebi'nin eserine aynen benzediği, bir kısmının motifsel farklılık arz ettiği, geri kalanının ise tamamen farklı olduğu anlaşılmaktadır.¹⁶

Osmanlı döneminde mevlid ile ilgili uygulamalara baktığımızda; Hz. Peygamber'in doğum günü kabul edilen Rebiülevvel ayının on ikinci gecesini düzenlenen törenlerin ne zaman başladığı hususunda kesin bir bilgi yoktur. Bazı vakfiyelerin kayıtlarından hareketle yola çıkarak törenlerin Osman Gazi'ye (ö. 724/1324) kadar dayandığı da ifade edilmektedir. Ancak genel görüşe göre bu törenlerin Kanuni Sultan Süleyman (ö. 974/1566) döneminden itibaren, saray protokolünde yer aldığı, III. Murad'ın (ö.

¹⁴ M. Fatih Köksal, "Mevlid-nâme", *Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları*, (Ankara: 2011), 26.

¹⁵ Hasan Aksoy, "Mevlid, Türk Edebiyatı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2004), 29/ 482-484.

¹⁶ Necla Pekolcay, "*Mevlid*", (Ankara: Dergâh Yayınları, 2018), 38.

1003/1595) minarelerde kandil yaktırması ve camilerde, mescidlerde mevlid okutması, bu zamandan itibaren mevlid gecesinin tamamen resmîleştiğini göstermektedir.¹⁷

Mevlid eserleri, 17. asırdan itibaren giderek yaygınlaşıp besteli hallerinin yanında belirli kalıplar dâhilinde icrâ edilir olmuştur. Bununla birlikte mevlid, mi'râciyye,¹⁸ muhammediyye¹⁹ okunmak üzere vakıflar tesis edilmiş hatta muhtelif camilere, mevlidhânlar ve muhammediyeciler tayin edilmiştir.²⁰

Mevlid eserlerini mûsikî ile icrâ etmek eski bir âdettir.²¹ Süleyman Çelebi'nin kaleme aldığı mevlidi bizzat kendisinin bestelediği, bunun yanında Sinâneddin Yusûf tarafından bestelenmiş olabileceği söylenmekle birlikte eserin yegâne Bestekârı'nın II. Mahmûd zamanında başhânende olan Bursalı Sekban olduğu düşünülmektedir.²² Bu beste, ilgisizlik neticesinde unutulmuştur. Son dönem hattat ve mûsikişinaslarından Kemal Batanay mevlidi tekrar bestelemiştir.²³ Kâni Karaca'nın da meşkettiği bu beste yaygınlaşmamıştır. Hafız Bestekâr Sadettin Kaynak'ın da mevlid bestesinin olduğu ancak bu bestenin henüz ortaya çıkmadığı ifade edilmektedir.²⁴ Bestelenen mevlid bahirleri uzun olması sebebiyle unutulmuş, kitâbî bilgilerde bulunan icrâlardan da çok uzak mevlid icrâcıları ortaya çıkmıştır.²⁵ Günümüzde bir mevlid bestesine bağlı kalınmamakla birlikte, asırlar boyunca İslâm dünyasının ve toplumumuzun gönlüne ve kulağına hitap etmeye devam etmiş, toplum nezdindeki eşsiz konumunu sürdürmeyi başarmıştır.²⁶

¹⁷ Mehmet Şeker, "Mevlid, Osmanlılar'da Mevlid Törenleri", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2004), 29/479-480.

¹⁸ Mi'râciyye: Hz. Peygamber'in göğe yükseltilme yani mirâca çıkma hadisesini anlatan eserlerdir.

¹⁹ Muhammediyye: Yazıcıoğlu Mehmet Efendi'nin (ö. 855/1451) Osmanlı dini tasavvufi kültürünün oluşmasına katkıda bulunan manzum eseri.

²⁰ Ergun, "*Türk Musikisi Antolojisi*", (İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1943) 1/119.

²¹ M. Zinnur Kanık, "Mevlid-i Nebî ve Mûsikisi" *Karabatak* 60 (Şubat 2022), 134-137.

²² Sadettin Nüzhet Ergun, "*Türk Musikisi Antolojisi*", 1/13-17.

²³ Muhittin Serin, "*Kemal Batanay, Bestekâr, Tambûri, Hattat, Hâfız*", (İstanbul, Kubbealtı Neşriyat, 2006) 54-62.

²⁴ Özcan "Mevlid" 29/2.

²⁵ Mustafa Yıldırım, "Türk Musikisi Geleneğinde Mevlid İcrâsı ve Mevlidhânlar", *Süleyman Çelebi ve Mevlid Geleneğimiz*, ed. İbrahim Ethem Arıoğlu vd. (İstanbul: Kültür ve Turizm Bakanlığı yayınları, 2022), 348.

²⁶ Emin Işık, "Mevlid Nasıl Okunur ve Nasıl Okunmalı". *Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şaheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu*. ed. Bilal Kemikli vd. 541-546. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2010.

1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Hız. Peygamber (a.s) ile ilgili yazılmış manzûm eserlerden biri de mevliddir. Müslümanların Peygamber'e gösterdiği rağbetin bir neticesi olarak yeryüzünde ne kadar İslâmî dil mevcut ise her birinde Peygamber'i öven eserler kaleme alınmıştır diyebiliriz.

İslâm Toplamları Peygamber'i ve ondan bahsedilen eserleri sevmiş ve sahiplenmiş ortaya konulan eserleri hayatlarına dokunur kıvama dönüştürmüşlerdir. Çünkü İslâm medeniyeti içerisinde müslümanların merkezinde kalan, onları en çok etkileyen şahsiyet Hız. Muhammed (a.s) olmuştur. Dolayısıyla da hakkında yapılan çalışmalar ve yazılan mevlid metinlerinin fazlalığı bu kıymeti gösterir niteliktedir.

Mevlid metinlerinin bu kıymetinden hareketle canlılığını devam ettiren diğer mevlidler gibi Âkif Efendi Mevlidi'nin de günümüzde okunması ve bu mevlid metninin ortaya çıkarılıp icrâsının tanıtılması çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Araştırmadaki amaç kaybolmaya yüz tutmuş bu mevlidi gerçek icrâcılarının mârifetiyle ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda Âkif Efendi'nin hayatını, eserlerini ve özellikle kaleme aldığı mevlidinin Kastamonu'daki icrâsını ele aldık. Kastamonu'daki icrâ şeklini, kimler tarafından, nerede ve hangi metne dayanarak mevlid icrâ ettiklerini tespit ettik. Bunun neticesinde bu mevlidin ilmî ve mûsikî hayata ışık tutabilmesi ve kültürel mirasımız olan mevlidlerin korunmasına katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN METODU VE KAPSAMI

15. asır, Türk İslâm topraklarında edebiyatımızı ve mûsikîmizi yakından ilgilendirecek bereketli bir sürecin başlangıcı olmuştur.

Süleyman Çelebi'nin 1409 yılında tamamladığı “*Vesiletü'n-Necât*” adlı eseri, İslâm topraklarında büyük yankı uyandırmış ve ondan mülhem pek çok eser kaleme alınmıştır.

Bu düşünceden hareketle 15. asırdan itibaren manzûm olarak kaleme alınan mevlidlerin artarak devam etmesi neticesinde, daha sonraları yapılan akademik araştırmalarda, mevlidlerin mûsikî boyutunun ve icrâlarının, edebî değerinin biraz gölgesinde kalması dikkat çekmiş, mevlidin mûsikî boyutunu ve icrâsını araştırmaya yönlendirmiştir. Bu doğrultuda Bursa'da yaşamış mevlid yazarları araştırılmıştır. Süleyman Çelebi'nin

mevlidinin haricinde; İbnü'l Cezerî, Bursalı Eşrefzâde Abdülkâdir Necib Efendi, Lâmiî Çelebi, Bursalı Kitapçı Mustafa Efendi, İznikli Selâmi Mustafa Efendi, Mehmed Şemsettin Ulusoy Efendi, Bursalı Âkif Efendi gibi isimlerin Bursa'da mevlid kaleme aldıkları tespit edilmiştir. Bursalı Âkif'in ve Mehmet Şemsettin Efendi'nin Mustafa Kara tarafından hazırlanan iki mevlid kitabına ulaşılmıştır. Bu iki kitap tetkik edilmiş daha sonra Âkif'in Bursa'da yazmış olduğu eserin şu an Kastamonu'da kadınlar tarafından icrâ edildiği görülmüştür. Bu minval üzere "*Bursalı Âkif ve Kadınlar Mevlidi İcrâsı*" konusu üzerinde çalışmaya ve mevlidin nasıl okunduğunun tespit edilip nota çalışması yapılmasına gerek olduğu düşünülmüştür.

Tezin tasarımını yaptıktan sonra tez konusu ile ilgili okumalara ve araştırmalara başlanarak Prof. Dr. Mustafa Kara'nın kaleme aldığı "*Bursalı Akif Mevlidi veya Kadınlar Mevlidi*" çalışması incelemeye tâbi tutulmuştur. Bunun dışında Abdülkerim Abdulkadiroğlu'nun 1999'da yayınladığı "*Âkif Mevlidi Yahut Kadınlar Mevlidi*" makalesi, Dr. Lokman Taşkesenlioğlu'nun "*Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'ât-ı Muhammedî*" kitabı, editörlüğünü Prof. Dr. Bilal Kemikli ve Prof. Dr. Mehmet Akkuş'un yaptığı Diyanet İşleri Başkanlığı'nın III ciltlik "*Mevlid Külliyyatı*", Prof. Dr. Mustafa Kara ve Prof. Dr. Bilal Kemikli'nin editörlüğünü yaptığı "*Süleyman Çelebi ve Mevlid Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri*" kitabı, editörlüğünü Bilal Kemikli ve Prof. Dr. Osman Çetin'in "*Uluslararası Mevlid Sempozyumu-Yazılışının 600.Yılında Bir Kutlu Doğum Şaheseri*" kitabı, Prof. Dr. M. Fatih Köksal'ın "*Mevlid-Nâme*" adlı kitabı, Süleyman Çelebi Mevlidi'nin edebi özellikleri ve orijinalitesi üzerinde kıymetli çalışmalar yapmış Prof. Dr. Necla Pekolcay'ın "*mevlid*" kitabı, Mevlid ile ilgili Ahmet Özel, Mehmet Şeker, İsmail Durmuş, Hasan Aksoy, Nuri Özcan hocaların "*Diyanet İslam Ansiklopedisi*" maddeleri ile mevlid ile ilgili yazılmış çok sayıda makaleler çalışmamızın önemli kaynaklarındandır.

Dr. Lokman Taşkesenlioğlu'nun Âkif Mevlidi ile ilgili "*Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'atı Muhammed'i*" adlı eseri bu mevlid metni üzerine yapılmış en geniş kapsamlı ve en önemli çalışmadır. Taşkesenlioğlu yaptığı bu araştırmada mevlid metninin en eski 5 nüshasını incelemiştir. Biz de bu araştırmada Âkif Efendi'nin mevlid metnini Taşkesenlioğlu'nun yaptığı gibi metin incelemesine tâbi tutmadık. Bunun aksine

Kastamonu’da hâlihazırda icrâ edilen metin hangisi ise onu tespit edip araştırmacının ve okuyucuların huzuruna çıkartmaya çalıştık.

Bununla birlikte Âkif Mevlidi’nin icrâsını araştırıp kayıt altına almak için gittiğimiz Kastamonu’da ulaşılan 2 nüsha çalışmanın özünü teşkil etmektedir. Bu nüshalardan birincisi çalışmada da temel alınan Kastamonu’da bayanlar tarafından icrâ edilen 1977 yılında Server Cami İmamı İbrahim Ketenoglu Hocanın istinsah ettiği mevlid nüshasıdır. İkincisi ise Yakup Ağa Cami İmam Hatibi Mahir Yaman Hocanın 1984 senesinde istinsah ettiği mevlid nüshasıdır. Kastamonu’da edinilen bilgiye göre geçmişte mevlid istinsah etmenin bir hayli yaygın olduğu, bunun da Âkif Mevlidi’nin bayanlar tarafından bölgede çok yayılmasına ve icrâ edilmesine vesile olduğu görülmüştür. Bununla birlikte mevlid yazmanın yaygın oluşu metinlerde farklılıkların oluşmasına ve icrâda değişikliklere de sebebiyet verebileceği göz ardı edilmemelidir.

Tezin birinci bölümünde “Bursalı Âkif Efendi’nin Hayatı, Eserleri” başlığı altında ilk olarak yazarın hayatına ait bilgiler verilmiş burada Âkif Efendi’nin ailesi, edebi kişiliği, eserleri, mevlidin Kastamonu boyutu ve mevlidin nüshaları hakkında bilgilere değinilmiştir.

İkinci bölümde tezin asıl çalışma sahası olan “Âkif’in Mevlidi” başlığı altında önce Kastamonu’da icrâ edilen metnin tamamı verilmiş olup daha sonra icrâ edildiği şekliyle notaya alınan bahirler paylaşılmıştır.

Tezin kaynakça kısmında istifade edilen kaynaklar gösterildikten sonra ekler başlığı altında mevlidin Osmanlıca metni paylaşılmış ilave olarak Âkif Mevlidi’nin bir başka nüshasına da burada yer verilmiştir.

Ayrıca bu tez çalışması literatürün taranarak durumun tespiti ve mevcut durumun ortaya çıkarılması olduğu için çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında icrâ edilen mevlid metinleri, ses kayıtları ve bire bir görüşme kayıtları da veri toplama araçlarıdır.

Yapılan çalışmada tez konusuyla ilgili olmayan bilgilerden kaçınılmış, anlaşılır ifadeler kullanılmaya gayret edilmiştir.

3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIĞI

Çalışmada kullanılan materyaller yalnızca varlığından haberdar olduğumuz ve ulaşabildiğimiz materyallerdir. Varlığından haberdar olmadığımız aynı türde metinlerin olması muhtemel olduğundan ortaya koymaya gayret ettiğimiz yalnızca çalışmada ele aldığımız materyaller ile sınırlıdır.

Mevlid kayıt icrâsı Kastamonu’da tanınan ve ön planda olan bayan hâfizelerden tercih edilmekle birlikte farklı kişilerinde mevlid icrâ ettikleri bilinmektedir. Bu sebeble metinsel farklılıklar olmasının yanında icrâ tarzlarında da değişiklikler olabileceği çalışmamızı sınırlandıran bir diğer konudur.

Ayrıca bu çalışma doktora tezi gibi metin karşılaştırma çalışması değil hali hazırda okunan icrâyı ortaya çıkarıp notaya alma çabası ile sınırlı tutulmuştur.

4. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ LİTERATÜR TARAMASI

Bursalı Âkif Efendi’nin bir mevlidinin olduğuna dair kitaplarımızda geçen ilk bilgi Bursalı Mehmet Tâhir’in *Osmanlı Müellifleri* isimli eserinde geçmektedir. Osmanlı müellifleri eserinin yazarı Bursalı Mehmet Tâhir Türkçe mevlid kaleme alan şairlerin isimlerini verirken Bursalı Âkif Efendi’yi de bu isimler arasında zikretmektedir.

Bursalı Âkif Efendi’nin mevlidinden bahseden diğer bir isim Hasibe Mazıoğlu’dur. Yazar, *Türk Edebiyatı’nda Mevlid Yazan Şairler* adlı makalesinde Türkçe mevlid kaleme almış şairler arasında Bursalı Âkif Efendi’yi de saymaktadır.

Bursalı Âkif Mevlidi’ni zikreden bir diğer araştırmacı Muhammed Tayyip Okiç’tir. Tayyip Okiç, *Çeşitli Dillerde Mevlidler ve Süleyman Çelebi Mevlidinin Tercemeleri* isimli makalesinde Türkçe mevlid kaleme alan şairler arasında Âkif Efendi’ye de yer vermektedir.

Bursalı Âkif Efendi üzerine yapılan ilk müstakil çalışma ise Abdülkerim Abdülkadiroğlu’na aittir. Abdülkadiroğlu *Âkif mevlidi yahut Kadınlar Mevlidi* isimli çalışmasında bu mevlidin Kastamonu’da kadınlar arasında “Kadınlar Mevlidi” ismiyle anıldığı, kendine has özellikleriyle icrâ edildiğini haber vermekte, gördüğü nüshaları tanıtmakta ve Ankara Milli Kütüphane Yz A 2009/7 Numarada bulunan ve Musa Kadih

tarafından 15 Rebiülevvel 1308/25 Ekim 1890'da istinsah edilen nüshadan hareketle eserin transkripsiyonlu metnini vermektedir.

Bursalı Âkif Mevlidi üzerine yapılan diğer müstakil çalışma Mustafa Kara'ya aittir. *Bursalı Akif Mevlidi veya Kadınlar Mevlidi* isimyle yayımlanan eserde araştırmacı, Mehmed Şemseddin Ulusoy'un dedesi Âkif Efendi hakkında Mesârr-ı Şemsi isimli mevlidinin ön sözünde verdiği bilgileri aktardıktan sonra şahsi Kütüphânesinde bulunan Âkif Mevlidi'nin metnini ve kaydedilen şiirlerini de hem tıpkı basım hemde günümüz halleriyle ortaya koymaktadır.

Bursalı Âkif Efendi Mevlidi üzerine yapılan bir diğer müstakil çalışma Lokman Taşkesenlioğlu'na aittir. *Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'ât-ı Muhammedî* adlı çalışmada Taşkesenlioğlu Âkif Efendi ve mevlidi hakkında bilgi vermiş, mevlidin ulaşabildiği nüshalarını tanıtmış ve dört nüshadan yola çıkarak hazırlamış olduğu karşılaştırmalı metni okuyucunun istifadesine sunmuştur. Âkif Efendi'ye nispet edilen eser hakkında yapılan en geniş çalışma budur.

Âkif Efendi'ye ait olduğu bilinen Kadınlar Mevlidi'nin M. Fatih Köksal'ın *Mevlid-nâme* adlı çalışmasında ihtiyat payı bırakılarak bu mevlid metninin Na'imî isimli bir şaire ait olabileceği ancak bu şahsın "Sirkat-i şiir" ile şöhret bulduğundan metnin Âkif Efendi'ye ait olduğunu söylemiştir. Daha sonra 27-29 Ekim 2023 tarihinde Sivas'da gerçekleşen Uluslararası Türk Kültüründe Mevlid Geleneği Sempozyumunda Rıfat Kütük yapmış olduğu bildiride özel Kütüphanesine eklediği Na'imî'ye ait Mir'ât-ı Muhammedî adlı mevlid yazmasının Âkif Efendi'ye nispet edilen ve istinsah tarihi bilinen bütün yazmaların Na'imî'nin eserinden sonra bastırıldığını ifade etmektedir. Ayrıca Na'imî adlı sirkat-i şiir ile tanınan Diyarbakırlı Mehmed Na'im değil Tersâne-i Âmire İnşâiyye kol ağalarından Ahmed Na'im olduğu mevlidin isminin Mir'ât-ı Muhammedî ve eserin Süleyman Çelebi'nin *Vesiletü'n-Necât*'ına nazire olarak kaleme alındığı da belirtilmektedir.

5. BURSA'DA MEVLİD KÜLTÜRÜ

Bursa, kendine has mekân özellikleri ve güzellikleriyle binlerce yıldır birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. 1326 yılında Orhan Gazi tarafından fethedilmiş bu şehir, Osmanlı devletinin temellerinin atılmasına tanıklık etmiş ve 1402'ye kadar Osmanlı devletinin başkenti olmuştur. Osmanlı sultanlarıyla birlikte Bursa şehrinde; Cami, türbe, medrese, köprü, çeşme gibi mimârî yapılarla şehre Türk İslâm damgası vurulmuş ve Seyyah Evliya Çelebi'nin tabiriyle ruhâniyetli bir şehre dönüşmüştür. Bursa, bu özelliklerinin yanında tasavvuf ve mûsikî ile de donanmış yeni coğrafyalarda benzerleri taklit edilip üretilen bir şehir haline gelmiştir.²⁷

İslâm medeniyetinin güzide şehri Bursa'da mukaddes değerlere hürmet ve bağlılık önem arz etmektedir. Bursa'da dinî mûsikî kültürünün önemli bir ayağı da halk arasında mevlid okutma diye anılan mevlid icrâ ettirme geleneğidir. Bu vesileyle yazılan mevlide ve mevlid icrâsına verilen önem Bursa halkının kurduğu vakıf kanallarından da anlaşılmaktadır. Halk, mevlid cemiyetlerini sadece kendi hayatlarıyla sınırlandırmamış ebedi âleme göçtükten sonra bile vakıflar aracılığıyla mevlid merâsimleri asırlarca devam ettirilmeye çalışılmıştır.²⁸

Bursa'daki vakıflara örnek vermek gerekirse yalnızca mevlid okutmak gayesiyle kurulmuş vakıflar bulunduğu gibi hem mevlid okutmak hemde başka gayeleri ihtiva eden vakıflarla birlikte resmî kaynaklarda 1775 ve 1790 arasında en az 48 adet mevlid vakfı bulunmaktadır.²⁹

²⁷ Bkz: Mustafa kara, “*Buhara, Bursa, Bosna Şehirler Sufiler Tekkeler*”, (İstanbul: Dergâh Yayınları, 2018)

²⁸ Mahkeme sicilleri arasında yer alan vakıf muhasebe defterlerinden öğrendiğimize göre, Bursa'da Yeşil Cami mimarı Hacı İvaz Paşa'nın kurduğu vakfiyesinin düzenlenme tarihinin Süleyman Çelebi'nin vefâtı olan 1422'den 5 yıl sonra (1427) olması, mevlid kıraati için fon ayrıldığı daha o zamandan itibaren mevlid cemiyetleri yapıldığı anlaşılmaktadır.

2022 yılının UNESCO ve Cumhurbaşkanımız tarafından “Süleyman Çelebi Yılı” ilan edilmesi nedeniyle Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi İşbirliğinde, 17.09.23 tarihinde süleyman çelebi'yi anma ve mevlid geleneği etkinlikleri çerçevesinde 8 dilde mevlidi şerif okundu. Bursa Merinos AKKM Osmangazi Salonu'nda düzenlenen programda Türkçe, Arapça, Boşnakça, Kazakça, Çerkezce, Kürtçe, Gürcüce ve Arnavutça olarak mevlidi şerif okunarak, farklı kültürler ortak gelenekte bir araya getirildi.

²⁹ Bkz: Ali İhsan Karataş, “Osmanlı Toplumunda Mevlid Vakıfları-Bursa Örneği”, “*Süleyman Çelebi ve Mevlid yazılışı, yayılışı ve Etkileri*”, Ed. Mustafa Kara-Bilal Kemikli (Bursa: Bursa Osmangazi Yayınları, 2007), 34-42.

Bursa’da mevlid kültürünün yaygın olmasını ve müelliflerinin çok olmasını iki temel gerekçeye bağlayabiliriz. Bunlardan ilki Süleyman Çelebi’nin Bursalı olması bir diğeri ise Bursa’da köklü bir tasavvuf geleneğinin var olmasıdır.³⁰

Konumuzu teşkil eden Bursalı Âkif’in Mevlidi, Bursa’da kaleme alındığı dönemden itibaren bazı zatlar tarafından icrâ edilmiştir. Yazar Hasan Turyan, Emir Sultan ve Zeyniler Haziresi hakkındaki eserinde Emir Sultan’da gerçekleşen mevlid merasimlerinde bu mevlidin uzun süre icrâ edildiğini ifade etmektedir.³¹ Âkif Mevlidi, günümüzde herkes tarafından bilinmemekle birlikte 2017 yılından itibaren imamlık yaptığı Emir Sultan Cami’nde senede bir defa da olsa icrâ edilmeye tekrar başlanmıştır.³²

Bursa’da Süleyman Çelebi Mevlidi ciddi manada icrâ edildiği gibi günümüzde farklılaşan Sosyokültürel yapı içerisinde farklı kültürleri bir arada barındırması farklı mevlidlerin de icrâsına vesile olmuştur. İpsalalı Ebu’l Hayr Mevlidi diğer ismiyle Mustafa Mevlidi ve kürtçe mevlid yazma geleneğinin öncüsü kabul edilen Ertuşi Mevlidi de Süleyman Çelebi ve Âkif Mevlidi’nin yanında günümüzde rağbetle icrâ edilen mevlidler arasındadır.

Osmanlı Devleti’nin son döneminden itibaren 1989’lara kadar Balkanlardan Anadolu’ya göç devam edegelmiştir. Özellikle Balkan muhacirlerinin en fazla yerleştiği şehirlerin başında Bursa gelmektedir. Balkan muhacirlerinin Bursa’ya göç etmesiyle birlikte kültürel unsurları’da beraberinde getirmişlerdir. Bu kültürel unsurlardan bir tanesi de 1950’den sonra Bursa’ya göç eden Bulgaristan muhacirleri ile gelen Mustafa Mevlidi olarak bilinen İpsalalı Ebu’l Hayr’ın Mevlididir. Bulgaristan muhacirleri arasında yaygınlığı devam edegelen bu mevlid, vefâtın yedi, kırk ve elli ikinci günleri, sene-i devriyeleri ve sünnet cemiyetlerinde icrâ edilmeye devam etmektedir. Ayrıca mevlidin

³⁰ Bursa ile bağlantısı olan şairler ve mevlid yazarları; İbnü’l Cezeri (ö. 833/1429), Bursalı Eşref-zade Abdülkadir Necib Efendi (1703-1788), Lamii Çelebi (ö. 938/1532), Mehmed Şemseddin Ulusoy (1867-1936), Bursalı Kitapçı Mustafa Efendi, Kerimi, Akşemseddinoğlu Hamdullah Hamdi, Yahya Bin Bahşi, Ahmedi, İznikli Selami Mustafa Efendi, Mürid-i Aydını, Aziz Mahmud Hüdayi, Regâibiyeler, Mi’râciyeler Bursalı Safiye Hanım

³¹ Hasan Turyan, *Hazreti Emir Sultan ve Zeyniler Haziresi*, (Bursa: Prestij Matbaası, 1996), 158.

³² Mevlid 22.10.2017’de saat 12.00’de Emir Sultan Cami’nde icrâ edilmiştir. Prof.Dr. Mustafa Kara hoca’nın isteği üzerine tertib edilmeye başlanan mevlid programındaki icrâcılar; Kur’anı kerim tilavetleri UÜ İlahiyat Fak. Öğr. Görevlisi Mahmut Şevket Öztürk ve Emir Sultan Cami Müezzın kayyımı Recep Durmuş, Tevhid Bahri şunda Balıkesir fakültesi öğretim görevlisi olan o sırada ise Emir Sultan Cami İmam Hatibliği görevini yapan Dr. Şemseddin Çoban, Velâdet Bahri Emir Sultan Cami İmam Hatibi Dr. Mustafa Baki Efe, Münâcat Bahri Ulu Cami Müezzın Kayyımı Bilal Aydın, Kaside Emir Sultan Cami Müezzın Kayyımı Zülkarneyn Yıldız. Ayrıca Mevlid bu tarihten itibaren yılda bir defa Emir Sultan Cami’nde icrâ edilecektir.

icrâsı ve dinlenmesi noktasında hassas davranan muhacirler, üç saatten uzun süren bu mevlidi ciddiye alarak takip etmektedirler.³³

Bursa’da icrâ edilen diğer mevlid ise ilk kürtçe mevlid olarak tarihe geçmiş Hasan Ertuşi’nin (ö. 1491) kürtçe olarak kaleme aldığı mevlididir. Bu mevlid İslâmî kürt edebiyatının öncülerinden kabul edilmiştir. İpsalalı Ebu’l Hayr’ın Mevlidi gibi Hasan Ertuşi’nin yazdığı Kürtçe mevlidi de Bursa’ya göç eden Kürt asıllı vatandaşların yoğun olarak ikamet ettiği Yıldırım ilçesi’nde Kürtçe bilen din görevlileri ve mevlidhânlar tarafından camilerde ve cemiyetlerde icrâ edilmeye devam etmektedir.³⁴

Bursa’da ayrıca icrâ edilen bu mevlidlerin yanında; Miraç Kandili gecesinde Galata Mevlevîhânesi şeyhi Kutbu’n Nâyî Osman Dede’nin bestelediği mi’râciyesi de icrâ edilmektedir.³⁵ Bursa Mevlevîhânesi Şeyhi Ataullah Dede 1793 yılında bu geleneği başlatmış olmakla birlikte tedricen diğer dergâhlara da yayılmıştır. Bursa’da 1793’ten dergâhların kapandığı 1925 yılına kadar kesintisiz devam etmiş olan mi’râciye icrâsı geleneği 1925-1950 arası icrâ edilmemekle birlikte 1950 yılından sonra Hoca Muslihiddin (Mahkeme) Cami ile Numâniye Dergâhı’nda tekrar icrâ edilmeye başlanmıştır.³⁶

Bursa’da günümüzde mevlid merasimleri değişik vesilelerle de tertip edilmektedir. Başta mevlid kandili olmak üzere diğer mübarek gün ve gecelerde mevlid merasimleri tertip edildiği gibi çocukların doğum günlerinde, bir kimsenin ölümü sebebiyle 3,7,40 veya 52.günü ve gecesinde, ölüm yıldönümlerinde, adak, hastalık, sünnet yapma, hacca gitme ve hacdan dönme, evlenme, iş yeri açma, askere gitme, köy hayırları, hıdrellez gibi vesilelerle de mevlid merasimleri yapılmaktadır. Yine bu merasimlerde çoğunluk olarak Süleyman Çelebi Mevlidi okunmakla birlikte yukarıda ifade edilen sebepler vesilesiyle diğer mevlidlerde icrâ edilmektedir.

³³ Şemsettin Çoban, *Cumhuriyet Dönemi’nde Bursa’da Dinî Mûsikî* (Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2023), 63, 64.

³⁴ Çoban, “*Cumhuriyet Dönemi’nde Bursa’da Dinî Mûsikî*”, 70.

³⁵ Suphi Ezgi, “*Nazari ve Ameli Türk Musikisi*”, (İstanbul: Milli Mecmua Matbaası, 1933) III, 102.

³⁶ Çoban, “*Cumhuriyet Dönemi’nde Bursa’da Dinî Mûsikî*”, 71.

6. KASTAMONU'DA MEVLİD KÜLTÜRÜ ve HÂFİZLİK MERASİMLERİ

Kastamonu ülkemizin tarih ve kültür kokan şehirlerinden birisidir.³⁷ Malazgirt zaferinden sonra aynı zamanda Kastamonu dervişlerle tanışan yerlerdendir. Bunun neticesinde Anadolu'nun pek çok yerinde olduğu gibi, Kastamonu'da da ilk Türk İslâm eserleri ortaya çıkmıştır.

Danışmendoğulları, Çobanoğulları ve Candaroğulları gibi beyliklerin de hüküm sürdüğü Kastamonu; Osmanlı Beyliği'nin bölgeye hâkim olmasıyla birlikte 865/1461 yılında Osmanlı Devleti'nin bir şehri haline gelmiştir. Bununla birlikte şehirlerde inşâ ve ihyâ faaliyetleri artarak devam etmiş Anadolu'daki hemen hemen her şehirde olduğu gibi burada da ilmî ve kültürel gelişmeler yaşanmıştır.

Kastamonu ili, içinde barındırdığı tarihi ve kültürel mekanlarıyla birlikte dinî ve tasavvufi gelişmelerin yaşandığı şehirlerden birtanesidir. Halvetiyye-Şâbâniyye tarikatının kurucusu Şeyh Şâbân-ı Velî'nin (ö. 976/1569) de burada oluşu Kastamonu'ya farklı bir atmosfer kazandırmıştır. Ayrıca on yedi bin evliyânın burada yaşamış olması sebebiyle şehir evliyâlar şehri olarak da anılmaktadır.³⁸

Dinî mûsikî'nin bir formu olan mevlid Anadolu'nun her noktasında olduğu gibi Kastamonu ilinde de erkekler ve bayanlar arasında sevilerek icrâ edilmektedir. Mevlidhânlığın erkekler kadar bayanlar arasında da yaygın olduğu Kastamonu'daki araştırmada müşahade edilmiştir. Anadolu'da bayanlar arasında genel itibarıyla Süleyman Çelebi Mevlidi okunurken; Kastamonu'da bayanların farklı bir müellife ait mevlidi okuması Türkiye'de nâdir görülen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kastamonu'da bayanların Âkif Mevlidi'ne atfettiği değer çok önemlidir. Her ne kadar günümüzde mevlid metnine sadık kalınması ve icrâ süresi noktasında sıkıntılar yaşanırken, eski hocaların iki buçuk saatten aşağı düşmeyen merasimler tertip ettiği ifade edilmektedir. Buna rağmen günümüzde büyük gayret ve özveriyle icrâ edilmeye çalışılan mevlid cemiyetleri özellikle dinî eğitim görmüş, hâfız olmuş her hoca hanımın mutlaka

³⁷ Metin Eriş (ed.), *81 İlde Şehir ve Kültür Kastamonu* (İstanbul: Acar Basım, 2018)

³⁸ Bkz: Mustafa Tatcı, Cemal Kurnaz, “Şâbân-ı velî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2010), 38/208-210.

Âkif Mevlidi'ni icrâ edebilecek seviyeye ulaşması Kastamonu halkı tarafından beklenmektedir.

Kastamonu'da mevlid kültürünün yanında hâfızlık merasimleri de Kastamonu'nun vazgeçilmez bir kültürünü oluşturmaktadır. Bu kültürün içerisinde olan Yıldız Yaykan Hoca'dan edinilen bigilere göre;

“Hâfızlığa başlamadan Kur'ân eğitimine herkes elifbâ ile başlar. Sonra yüz yüze okumalar, ezberden okunan hatimlerle hâfız ünvanına kavuşulur ve başlarına hâfızlık tâcını takacakları merasime ulaşırlardı. Kastamonu'da hâfız olacak adaylara hazırlıkların günler öncesinden yapıldığı şehrin büyük camilerinden birinde dört gün boyunca süren büyük merâsimler yapılırdı. Sadece cami ile sınırlı olmayan etkinlikler olurdu. Sabahları camide tören yapılır öğleden sonra hâfize olan kızın evine gidilerek ilâhiler, aşırılar, dualar ile kalplere inşirâh verilirdi. Bu merasimler sadece hâfız olan genç ve onun hâfızlık hocasıyla sınırlı değildi. Tüm şehir yıl boyunca hâfızlık merasimlerini büyük bir özlemle ve sabırsızlıkla beklerdi. Salı'dan Cuma'ya kadar süren bu merasimler için bayanlar camileri sabahın erken saatlerinde doldururdu. Adım atılacak yer kalmazdı. Ardından şehirde genç, yaşlı, çalışan, emekli tüm Kur'ân öğeticileri gelir, hâfize kızlar üzerlerinde bindalları başlarında taçları cemaatin arasından geçerek kendileri için özel olarak hazırlanan hâfize minderine otururlar ve sadece hocaların huzurunda değil tüm şehrin huzurunda Kur'ân'ı kerîm'i baştan sona hatmederlerdi. Kızlar Kur'ân'ı cüz cüz tamamlarken aralarda okunan ilâhiler ve verilen vaazlarla camiye gelen bayanlarında bu merâsimden istifâde etmeleri sağlanırdı. Teknolojinin yaygın olmadığı o dönemlerde hanımlar bu merasimlere çok ehemmiyet verirdi. Çünkü buralarda öğrendiği bilgileri hayatlarına tatbik ederek toplumsal yapının daha da güçlenmesine vesile olurlardı. Merasimin ilk günü Salı'ydı. Cemaat camiye hıncahınç doldurur hâfize kızlar ilâhiler eşliğinde gelip minderlere otururdu. Öğleye kadar süren merâsimin ardından bu kızlardan birinin evine gidilir burada da mânevi bir atmosfer altında geceye kadar vakit geçirilirdi. Hâfızlık cemiyetleri ramazan günlerine rastlarsa bu atmosfer iftar'a kadar sürerdi. Hâfize olacak kızın anne ve babası hâfize kızlarının adına yemek ikram ederlerdi. İftar sofrası herkese açık olurdu. Akşam ezanı okunduğunda tanıdık tanımadık kim varsa hep bir arada iftar ederler oruçlar açılırdı. Bu yemeğin hazırlanmasında tüm mahalle bu aileye yardım eder maddi ve mânevi şekilde katkıda bulunurlardı. Maddi gücü olmayan ailenin kızları

hâfize olmuş ise mahalle esnafının hayır hasenâtı ile hiç zorluk çekmeden bu yükün altından rahatça kalkarlardı. Bu bir yönüyle toplumdaki sosyal dayanışmanın ne denli güçlü olduğunun göstergesiydi. İkinci gün olan çarşamba günü etkinlikler kaldığı yerden devam eder birliktelikler ancak sahurda nihayete ererdi. Çünkü cemiyetlere Ramazan ayı rastlamış ise sohbetlere Ramazan sohbeti de eklenir tadından yenmez bir hâle dönüşürdü. Üçüncü gün olan perşembe günü hâfızlar önce camide Kur'ân okurlar ardından ellerine büyük bir ihtirâm ile hâfızlık kınaları yaktırırlardı. Kızlar Sanki mânevi bir boya ile boyandığını hisserdi. Hâfızlara yakılan bu kınadan isteyen herkes de nasiplenebilirdi. Özellikle genç kızlar bu zevki tatmak hâfızlık kınası yakmak için sıraya girerlerdi. Bu sıra onların ilerleyen zamanlarda Kur'ân kurslarına kaydolmalarına ve hâfize olmalarına da kapı aralardı. Dördüncü gün olan cuma günü herkes için âdeta çifte bayramdı. Cemaat yine camide buluşurdu hâfızeler erkenden Kur'ân okumaya başladılar. Yine hâfize kızlar son gün; Hâfızın başına koyarlar tâcî/Semâda melekler ona duâcî/İnşallah sonunda olursun hacî/Çün hâfız olmuşsun elhamdülillâh sözleriyle devam eden hâfızlık ilâhisi eşliğinde camiye girerler cemaatin arasından geçerek minderlerine doğru yürürler bu günleri görmelerine vesile olan anneleri de onların hemen arkalarından yürür kızlar mindere oturduklarında onlarda hemen arkalarına otururlardı. Merasimin bu son gününde kızlar önce Kur'ân'dan son dört cüzü teker teker okurlar ardından duhâ sûresinden başlayıp hatmi ikmal ederlerdi. Hâfızelerden birisi okuduğu sûreyi bitirip Allahüekber diyerek tekbir aldığında kızların başlarına yeşil tülbentlerini örten anneleri onların bu meşakkatli yolculuğunun son anlarında da yardımında olurlardı. Hatim tamamlanıp duası edildikten hemen sonra kızlar anneleriyle birlikte ayağa kalkarlar başlarındaki yazmaları sıyırarak hâfize olduklarını ilan ederlerdi. Bu esnada Diyanet İşleri Başkanlığı onaylı hâfızlık diplomalarında kızlara takdim edilir ve bu tören resmî olarak da tescillenirdi. Bu an görülmeye ve hisseldilmeye değer bir andı. Zorlu yolculuklarının sonunda kızlar hâfızlıklarını tamamlamışlar adaylıktan asillığe geçmeye hak kazanmışlardı. O an camide genç yaşlı kim varsa gıpta ederek hâfızlara ve annelerine bakarlardı. Çünkü Tıpkı Hz. Peygamber'in hadisinde söylediği gibi annelere de taç giydirilirdi. Bundan 36 yıl önce Yıldız Yaykan Hoca Hanım da böyle merasimleri yaptığını Ramazan ayının yaz günlerine rastladığı bir zamanda dört kızı hâfızlık için hazırladığını, Ramazan ayında indirilmeye başlanan Kur'ân'ı Kerîm'i yine bu ayda camide cemaat huzurunda okuyacakları için kızların çok heyecanlı olduklarını bu cemiyetlerin büyük bir merasimle ilan edildiğini

Ramazan ayının Kur'ân ile Camilerin de cemaat ile buluşduğunu ve gönüllerin Allah'ı anmakla mutmain olduğunu ifade etmektedir. Yıldız Yaykan Hoca Hanım son olarak; Hâfızlığın başlı başına bir dönüşüm olduğunu, bu dönüşümün tüm aileye sirayet ettiği bir ortama evrildiğini, Kur'ân'ı Kerîm'i müslümanların önünde hatmeden hâfızların babalarının hayatlarında kötü alışkanlıkları varsa camide kızlarının hâfızlık tâcî önünde tevbelerine şahit olduklarını bunun gibi olayların oradakileri de derinden etkilediğini bununla birlikte, bugün bu merasimlerin tek günde yapıldığını hâfize kızların tek sûre okuyarak bu merasimi tamamladıklarını üzümlere ifade etmektedir.”³⁹

7. MEVLİD'İN GÜNÜMÜZ İCRACILARI

7.1. Bedriye EMİRALİOĞLU

Kastamonu'da kadınlar mevlidi'nin son dönem icrâcılarında olan Bedriye EMİRALİOĞLU 1975 yılında Kastamonu'da doğmuştur. Annesinin ismi Behiye Hanım babasının ismi ise Mehmet Çoban Bey'dir. İki kardeş olan Bedriye hocanın diğer kardeşinin ismi Kenan'dır. 1982 yılında İlkokula Hisarardı mektebinde başlayıp 1987'de 5.sınıf'dan sonra Annesinin yönlendirmesi ile 11 yaşında hafızlık için Hepkebirler kız Kur'ân kursu'na gitmiş ve 14 yaşında 1989'da hâfızlığını ikmal etmiştir. Hâfızlıktan sonra okula bir süre devam etmemiş 1991'de evlendikten sonra ortaokul, lise ve üniversiteyi açık olarak dışarıdan bitirmiştir. 2007 yılında açıktan ortaokula, 2011 yılında açıktan İmam Hatip lisesi'ne girmiş 2014'te mezun olmuş. Dört sene gibi bir aradan sonra 2018 yılında İlahiyat önlisansa başladıktan sonra 2020 yılında mezun olmuştur. Mevlid icrâ eden hocalarının tavsiyesi ile cemiyetlerde mevlid icrâ etmeye başlamıştır. Mevlidin Kastamonu'nun önemli ve güzel bir âdeti olduğunu belirten Bedriye Hoca mevlid icrâ etmeyi hoca hanımları dinleyerek öğrendiği ifade etmektedir ayrıca davet edildikleri yerlere gidip orada cemiyetleri icrâ etmekten geri durmadıklarını bebeği olan, oğlu askere giden, doğum yapan, sünnet cemiyeti yapan halkın mutlaka kendilerine Kur'ân ve mevlid icrâ edilecek ortamı hazırladıklarını kendilerinin de bu merasimlere severek katıldıklarını

³⁹ Yıldız Yaykan ile Kişisel Görüşme, 12.12.2021. Kastamonu.

ve on beş senedir de mevlid icrâ ettiğini ifade etmektedir. Bedriye Hoca Hanım evli ve 3 çocuk sahibidir.⁴⁰

7.2. Serpil DURGUT

Kastamonu'nun en genç icrâcılarında birisi de Serpil DURGUT Hoca Hanımdır. 1981 yılında Kastamonu merkezde dünyaya gelmiş üç çocuklu bir ailenin en küçük çocuğudur.

“Okula başladığım çağlarda annem ile her yıl mukabelelere katılırdım. Kur’ân’lar okunur İlâhiler söylenir bütün çocuklar iki tarafa koştururken ben annemin aldığı bir paket çubuğu yerken uyuyakalırdım. Cemiyetlere çok gittiğimiz için ilâhiler kulağıma aşına olduğundan bende 5 yaşındayken mırıldanarak söylemeye başladım. Bu süreçte ilkökul hayatım başladı yine kur’ân dersleri ve mukabelelere annem ile tatil günlerinde devam ettim. İlkokul bittikten sonra Hepkebirler kız kur’ân kursu’nda hâfızlık eğitimimi üç yılda tamamlayarak sınava girip hâfızlık belgesini almaya hak kazandım. Ardından imam hatip öğrencisi olmak isterken ortaokullar kaldırıldığı ve başörtüsü sorunundan dolayı ortaokulu dışardan bitirdim. Bu süreç sonunda evlenerek iki çocuk annesi oldum. Çocuklar büyüyünceye kadar hiçbirşeyle meşgul olmadım. Fakat uzun yıllar mukabele okudum. İmam hatip lisesi’nin Kastamonu’da yetişkinler için yüz yüze eğitimini açtıran kişilerden birtanesiyim. Çocuklar artık büyümüş kendi isteklerini yerine getirebilecek hale geldiklerinde bende tekrar okul hayatına geri dönerek İmam Hatip Lisesi’ni bitirdim. Bu esnada küçüklükten bu yana içinde büyüdüğüm halk eğitim merkezinde el sanatlarıyla ilgili eğitim vermeye başladım. Sonrasında yine Kastamonu’da ilk defa Kız Meslek Lisesi’nin yetişkin kadınlara yüz yüze eğitimini dışarıdan açtırarak kendimin ve 37 kadının mezun olmasına vesile oldum. Artık ikinci bir lise diplomasına ulaşmış oldum. Yine halk eğitim merkezlerinde hem el sanatları hem de Kur’ân Kursu olarak eğitim vermeye 9 yıldır devam etmekteyim. Bu arada 2 yıllık Açıköğretim Üniversitesini bitirdim. Bu yılki hedefim sınavlara girip 4 yıllık İlahiyat mezunu olabilmek. El sanatları kurslarını açtığım dönemde kadınlarımızın toplumda maddi ve manevi birçok sorununa şahit oldum ve birşeyler yapmamız gerek diyerek yola çıktık. Kastamonu turizmi ve kadın istihdamı ile ilgili bir proje yazdım. Şu anda beş yıldır aktif olan Kastamonu Sanat İşleyen Eller ve Yöresel Lezzetler Kadın Kooperatifi başkanımı. Bu süreçte birçok proje,

⁴⁰ Bedriye Emirlioğlu ile Kişisel Görüşme, 11.12.2021. Kastamonu.

faaliyet ve sosyal etkinlikler ile Kastamonu’da birçok ilki başarmış birçok kadına öncülük etmiş maddi ve manevi destekler vermiş biri olmak benim için büyük lütüf ve şükür sebebidir. Şu anda bir kız ve bir erkek çocuk annesiyim. Halihazırda birçok kuruluşun içinde gönüllü olarak da yer almaktayım. Hayattaki prensibim icrâ ettiğim Kur’ân’ı Kerîm’den ne de Mevlidi Şerif’ten hiçbir ücret almamak oldu. Allah aldığımız her faydalı ilmi ve her bilgiyi birbirimize aktararak yaşayacağımız bir hayat nasip etsin.”⁴¹

7.3. Şenel KORKMAZ

Kastamonu’da bir başka mevlid icrâsı da Şenel KORKMAZ Hoca Hanımdır. 03.03.1967 yılında Kastamonu’ya bağlı İhsangazi İlçesi Hocaşah köyünde dünyaya gelmiş olan Şenel Hanımın babasının ismi Mehmet annesinin ismi Seher’dir. Babanesi olan İsmet hanımın emeği üzerinde pek çok olduğunu babanesi tarafından beşiğinin hep hâfız olsun diye sallandığını da ifade etmiştir. Dedesinin amcası, molla Mustafa Değer ve hâfız annesi Behiye Değer yüzlerce hâfız yetiştirdikleri için onlara hayran olmuş 6 yaşında Kur’ân harflerini onlardan öğrendiğini belirtmiştir. İlkokula 1972 tarihin’de Kastamonu’da Cumhuriyet İlkokulu’na başlamış 1978 tarihinde de mezun olmuştur. Daha sonra Hepkebirler Kız Kur’ân Kursu’na Yıldız Yaykan Hoca’ya Hâfızlık yapmak için gitmiş 1983 tarihi’nde de hâfızlığını ikmal etmiştir. Yıldız Hoca’nın kendisine sesin güzel diyerek Kur’ân’ı Kerîm’den âyetler ve ilâhiler okuttuğunu ayrıca Hocası Yıldız Yaykan onu ramazan aylarında mukabele okumaya bazı yerlere de göndermiştir. On altı yaşında hâfızlığını ikmal eden Şenel Hoca Hanım, hâfızlığını bitirdikten sonra hocasının elindeki mevlid kitabının fotokopisini çektiğini ve onlardan kitap yaptırıp heyecanla mevlid okumaya başladıklarını ifade etmiştir. Hocası onu gittiği cemiyetlere de götürmüş böylece mevlid icrâ eden diğer hocaların okuyuşlarını da taklit etme fırsatı bularak kendini geliştirme imkânı yakalamıştır. 1989 tarihinde evlenen Şenel Hanım, 1996’da da çalışmaya başlamıştır. 2016 tarihinde ise Kastamonu devlet hastanesinde hasta bakıcı görevi yapmaktayken emekliliğe ayrılmış olan Şenel Hanım bir çocuk annesidir.⁴²

⁴¹ Serpil Durgut ile Kişisel Görüşme, 11.12.2021. Kastamonu.

⁴² Şenel Korkmaz ile Kişisel Görüşme, 11.12.2021. Kastamonu.

7.4. Münevver BİLLUR

Kastamonu’da bi diğer mevlid icrâcısı da Münevver BİLLUR Hoca Hanımdır. 15 Nisan 1970 yılında Kastamonu Devrekani ilçesi Kınık köyünde dünyaya gelen Münevver Hanımın annesinin ismi Vasfiye Yılmaz babasının ismi ise Satıahmet Yılmaz’dır. Üç kardeş olan Münevver Hanım’ın diğer kardeşlerinin ismi İsmail ve Hüsnü’dür. Kendisinin birkaç aylıkken ailesi İstanbul’a yerleşmiş daha sonra çok durmayıp Kastamonu’ya geri dönüp hayatlarına Kastamonu’da devam etmişlerdir. İlkokulu Kastamonu’da Kırkçeşme okulunda okumuş okul bittikten sonra Aycılar Kız Kur’ân Kursu’na yazılmıştır. Hocasının Yıldız Yaykan Hocahanım olduğunu ve bir senelik Kur’ân’ı Kerîm öğreniminden sonra hâfızlığa başlamış bir buçuk sene de hâfızlığını tamamlayarak sınava girip hafızlık belgesini almaya hak kazandığını ifade etmiştir. Daha sonra okul ve hâfızlığın bitmesiyle Halk eğitim merkezinde biçki ve dikiş kurslarına gidip usta öğretici belgesi almış ancak ailesi izin vermediği için görev yapmamıştır. 1996 yılında evlenmiş bir erkek ve bir kız olmak üzere iki çocuğu olan Münevver Hanım çocuklarının da şu an üniversite okuduklarını ifade etmiştir. Mevlid ile ilgili olarak da Yıldız Yaykan Hoca’nın kendilerine Kastamonu’ya has olan bayan mevlidini öğretmek istediğini ve böylece mevlid öğrenme sürecine de başlamış olduğunu Hocası Yıldız Hanım ile mevlidlere de iştirak ederek mevlid icrâ etmeye de başlamış olduğunu ifade etmiştir. Kendisinin mevlid icrâsına başladığı dönemde Kastamonu genelinde mevlid icrâ eden hoca hanımlar; Yıldız Yaykan, Nuriye Demirci, Fatma Hoca ve diğer hâfize hoca hanımlar olduğunu söylemiş kendilerinin bu hoca hanımların okudukları mevlidleri huşu içerisinde dinlediklerini bu vesileyle kendisini geliştirip hali hazırda Kastamonu’da mevlid icrâ eden hoca hanımlar arasında olduğunu ifade etmiştir.⁴³

7.5. Yıldız YAYKAN

Kastamonu’nun son dönemine damga vurmuş, yüzlerce Hâfize’nin yetişmesine vesile olmuş ve yıllarca Âkif Mevlidi okumuş Yıldız Yaykan Kastamonu’nun en saygıdeğer hâfizelerinden birtanesidir.

⁴³ Münevver Billur ile Kişisel Görüşme, 11.12.2021. Kastamonu.

“1 Nisan 1958’de Kastamonu merkez ilçesine bağlı Etyemez köyünde dünyaya geldim. Babamın ismi Hâfız Kâmil Etyemez annem’in ismi ise Emine’dir. Ailemin ilk kızı ama ikinci çocuğuyum. İlk çocukları olan Yavuz Kemal doğduktan onbeş gün sonra vefât etmiş. İkinci kardeşim Nuriye 1959 doğumlu, üçüncü kardeşim Ayşegül ise 1969 doğumludur. Ben 6 yaşına kadar köyde kalıp büyüdüm. Babam Kastamonu merkez’de bulunan Safalan Cami’nde İmam Hatip olarak görevliydi. Köyümüz merkeze çok yakın konumda bulunduğu için babam camiye motorsikletiyle gider gelirdi. 1964-1965 eğitim öğretim yılında ilkokula başladım. O yıllarda Kastamonu’nun en meşhur ilkokulu olan Gazipaşa’ya babam kaydımı yaptırdı. Bu okula herkesi kayıt yapmazlar elit öğrencileri alırlardı. Babam o yıllarda İmam Hatip’lik görevini bırakmış ve çok meşhur bir ailenin muhasebeciliğini yapıyordu. İlkokulu başarıyla bitirdim son derece başarılı bir öğrenciydim. İlkokulu hem okul çapında hem de il bünyesinde birinci olarak tamamladım. Diplomamı törenle halk eğitim merkezinde verdiler. Biliyorsunuz ki anne ve babalar evlatları için yaşar onların tahsili, mutluluğu, iş hayatı, evliliği için üstün bir gayret sarfederler. Benim babam çok merhametli, ileri düşünceli, anlayışlı, modern görünüşlü, neşeli, ciddi aynı zamanda kararlı ve herkes tarafından sevilip sayılan bir kişiliğe sahipti. Çok faal birisi olmakla birlikte köyümüzün otuz altı yıl muhtarlığını da yapmıştı. Annem ise dünyanın en sevimli annesi çocukları için sürekli hizmet yapan, gayretli davranan, ev ve el becerisi mükemmel olan çok iyi bir insandı. Ev ve iş hayatında babama hep yardım eden ibadetine çok düşkün mükemmel bir müslümandı. Babam, on altı yaşında tesâdüfen geçtiği Nasrullah Cami’sinin önünden içerideki Kur’ân sesini duyar ve ayakları onu camiye çeker orada tilâvet edilen Kur’ân’ı ve orada mindere oturmuş hâfızları gördüğü zaman geleceği hakkında karar verir. Ben de hâfız olacağım der ve hiç Kur’ân bilmediği halde Camide ki hocaya gider ve o gün başladığı Kur’ân Kursu’nda çok kavi bir hâfız olarak minderde Kur’ân’ın tamamını okuyarak demir hâfız sayılacak şekilde hâfızlığını ikmal eder. Babam askere gider askerlik dönüşü Safalan Cami’nde imamlığa göreve başlar. Aynı zamanda bir zenginin tezgahtarlığını yaparak ona yardımcı olur. Gel zaman git zaman bu zengin kişi babamın aklını çeler. İmamlığı bırak patron ol daha zengin olursun derken müftülüğe dilekçesini verir imamlığı bırakır. Ama daha müftülüğün kapısından çıkmadan pişman olduğu için şöyle bir söz verir. Allah’ım bana vereceğin bütün evlatlarımı din yolunda yetiştireceğim bana bu hususda yardım et Allah’ım der. Bizim mesleğimiz daha biz dünya’ya gelmeden belirtilmiş oldu. 1969

yılında İlkokulu bitirdikten sonra babam beni ilk kız öğrenci olarak okula kaydettirdi. Babam sıkı bir şekilde bizi takip eder her hususta bize özel dersler aldırırdı. Mevlid okumak için İhsan ozanoğlu⁴⁴ gibi hocaları, Kur’ân’ı Kerîm’i daha güzel okuyabilmek için kendi hocası olan Mehmet Emin Nalbant⁴⁵ Hoca’dan dersler aldırırdı. Babam bizim için hiçbir masraftan kaçınmazdı ve biz 1998 de emekli olana kadar da hep arkamızda oldu. Maddî ve manevî en büyük yardımcımız ve destekçimiz oldu. Kastamonu’da bir çığır açtı babam, kız çocuklarının okutulmadığı bir dönemde bizi okutarak, örnek göstererek İmam Hatip Okulları’na kız öğrencilerin akışını sağladı. Herkes onun gibi evlatlarını okutmaya gayret etti. Kastamonu’da başladığımız İmam Hatip Okulu hayatına Çorum’da devam ettik. 1976’da yedi yıllık tahsilin sonunda diplomamızı aldık. İmam Hatip Okulu’nu birincilikle bitirdim. 1977 tarihinde Kur’ân Kursu’nda göreve başladım. Hâfızlığa başlamam çok ilginç bir olaya dayanır. Ben 18-19 yaşlarındayken Kur’ân Kursu öğretmeni olarak görev yaptığım kursumun karşısında yaşlı bir teyze vardı. Arasına bana seslenir sürekli hâfız derdi. Bende bir gün dedim ki Yaşar teyze ben hâfız değilim ama kızım sen daha çok gençsin hoca desem yaşlı değilsin, yıldız desem saygısızlık yapmış olurum. Hâfız olmak bu kadar mı zor? kızım dedi. Babam’ dan ben böyle alıştım. Sen de hâfız oluversene dedi. Bu benim hâfızlığa başlamama vesile oldu. Yaşadığım bu olayı kız kardeşim Nuriye’ye de açtıktan sonra eve gelince babama kardeşimle biz hâfız olmak istiyoruz dedik. Babam kızım hâfız olmak meşakkatli bir iştir. Bak hem öğretmenlik yapıyorsunuz tam kararınızı verdiniz mi dedi. Evet dedik baba biz hâfızlık yapacağız. O zaman iki üç senenizi bu işe vereceksiniz ben sizi hergün akşam dinlerim dedi. Kardeşim ile ezber yapmaya başladık öğleye kadar ve bazen öğleden sonra da öğrencilerimizi okuttuk, akşam dersimizi ezberledik kendimizi Kur’ân’a verdik. Hâfızlığa çalışmamızı öğle tatilinde de devam ettirirdim. Bazen eve gelmez okulda öğrencilerle birlikte ezber yapardık. On dakikada ezberlediğimiz sayfalar olurdu, bir saatte ezberlediğimiz sayfalarda olurdu ve hâfızlığımızı iki yıl içerisinde tamamladık. Babam ben haziran ayında hâfız oldum sizde aynı ayda mindere oturun dedi. O yıllarda 17 haziran’da mindere oturduk 17,18,19,20’de tamamlayarak camide okuduğumuz Kur’ân’ı Kerîm’lerle halkın huzurunda hâfızlığımızı ikmal ettik. Biz 1959 doğumlu Nuriye

⁴⁴ İhsan Ozanoğlu (ö. 1981); Edebiyatçı, öğretmen, gazeteci, müzik ve din adamıdır.

⁴⁵ Mehmet Emin Nalbant; Kastamonu’da imamlık, Hepkebirler Kur’an kursu’nda öğreticilik yapmış din görevlisidir.

kardeşimle aynı şeyleri yaşadık, aynı okulları okuduk, aynı şeyleri paylaştık, aynı çevrede yetiştik, aynı yiyecekleri, aynı kıyafetleri giydik, aynı kursta çalıştık, aynı zamanda hâfız olduk. Birlikte mevlid icrâ ettik ve birlikte emekli olduk şu anda da aynı sitede oturuyoruz. Biz kardeşimle İlkokul üçüncü sınıftan itibaren başımızı örttüğümüzü namaz kılmaya başladığımızı ve bu konuda sıkı takip edildiğimizi hatırlıyorum. Kur'ân Kursu öğreticiliği yaptığımız yıllar içerisinde yüzlerce öğrenciyi yüzüne okutup hâfız olarak yetiştirdik. Kastamonu'da yaygın olan mevlid programlarını uyguladık. O yıllarda yaşlı hocalar pek çoktu. Mevlid okumayanı hoca kabul etmezlerdi. Kendileri sürekli mevlidlere giderler gençlerinde çoğalmasına karşı çıkarlardı. Ancak halk gençlere daha çok rağbet ediyordu. Kardeşim ve ben hem genç olduğumuz hem de sesimizde uygun olduğu için müftü efendilerin bize verdiği vaaz görevini îfâ ederdik. Ramazan ayında her gün ve hafta sonları tıklım tıklım dolu camilere vaaz'a giderdik. Halk bizi tanıdığı ve sevdiği için mevlid cemiyetlerine çağırırlar Kur'ân'larla, ilâhilerle mevlid programları uygulardık. Ben ve kardeşim görevde 20 senemizi tamamlayınca emekli olduk ve yerimize öğrencilerimiz geçti. Bugün çevremize baktığımız da Türkiye'nin her ilinde hemen hemen görevli Din Kültürü Öğretmeni, hâfız, Kur'ân Kursu Öğretmeni, müftülük personeli öğrencilerimiz var elhamdülillâh. Biz üç kardeş de din tahsili yaptık diğer kardeşim Ayşegül de emekli Din Hizmetleri Uzmanı, halen eğitim hayatına devam edip doktora yapmakta ve İstanbul'da yaşıyor. Eşlerimiz de din görevlisidir. 1982 yılında imam olan Ali Yaykan⁴⁶ ile evlendim ve 41 yıldır huzurlu ve mutlu bir şekilde evliliğimizi devam ettiriyoruz. Bize emeği geçen hocalarımızdan tüm dostlarımızdan özellikle anne ve babamızdan Rabbim razı olsun. Vefât edenleri cennetiyle müjdelesin, kalanlarına sıhhat, âfiyet, uzun ömürler ihsan eylesin.”⁴⁷

⁴⁶ Ali Yaykan; Yıldız Yaykan Hoca Hanımın eşi, Kastamonu'nun sevilen emekli İmam Hatip ve Mevlidhânlarından.

⁴⁷ Yıldız Yaykan ile Kişisel Görüşme, 11.12.2021. Kastamonu.

BİRİNCİ BÖLÜM

BURSALI ÂKİF EFENDİ, HAYATI, ESERLERİ

1. ÂKİF EFENDİ’NİN HAYATI VE AİLESİ

Âkif Efendi’nin hayatına, ailesine, kişiliğine, vefâtına ilişkin bilgilere Âkif Efendi’nin babasının anne tarafından dedesi olduğunu ifade eden Niyâzi Mısırî’nin halifelerinin soyundan gelen Şeyh Hâfız İsmail Nazif Efendi’nin (ö. 1887) oğlu ve Mısırî dergâhının son postinişi olan Mehmet Şemseddin Ulusoy’dan öğrenmekteyiz.⁴⁸

Mevlid yazarı Bursalı Âkif Efendi 1786 yılında Bursa’da doğmuş, 1814 yılında vefât etmiştir. Hakkında hayatına ilişkin bilgiler sınırlıdır. Fakat Âkif Efendi’nin asil bir aileye mensup olduğu hayatının tamamını geçirdiği Bursa’da iyi bir eğitim alarak kendisini yetiştirdiği anlaşılmaktadır

Bursalı Âkif Efendi’nin adının ilk geçtiği kaynak, Osmanlı müellifleri adlı eserdir.⁴⁹ Bu eserde Bursalı Mehmet Tahir Efendi (1861-1925), mevlid yazarı Süleyman Çelebi’den bahsederken, Osmanlı şairlerden birçok zevatın nazire yazma yolu ile mevlid kaleme aldıklarını genelin kabulüne mazhar olan Resûlullah âşıkı Süleyman Dede merhûmununkidir dedikten sonra, söz konusu mevlide nazire yazan şairlerin isimleri içinde Âkif Efendi’nin de ismini zikretmektedir.

Mehmet Şemseddin Efendi’nin kaleme aldığı *Mesârr-ı Şemsi* isimli eserin ön sözün de Süleyman Çelebi’nin dışındaki şairlerin yazdıkları manzûmelerden bahsederken “Birçok manzûmeler yapılmış, söylenmiş fakat hiçbirisi Süleyman Çelebi merhumun zevkini vermemişlerdir. O feyzi vaktiyle Süleyman Efendi kazanmıştır. Sebeb-i nazmı malumdur. Kabul-i Peygamberîye mazhar olmuştur ve ondan başka matbu mevlid yok gibidir. Onun kadar hiçbirisi taammüm etmemiştir, sehl-i mümtenîdir. O, ona münhasır ve mahsus kalmıştır.” demiştir.⁵⁰

Mesarr-ı Şemsi adlı eserin yine 1926 tarihli ön sözün de Âkif Efendi’nin mevlid kaleme aldığı bilgisini vermiş ve mevlidin Bursa’da bazı kişilerce okunduğunu da ifade etmiştir: “Birçok mevlid manzûmelerinden biri de pederimin cedd-i mâderisi ki Hz. Emir’le birlikte Bursa’ya gelerek Muradiye semtinde cami bina eden Sûfî Sinan Paşa merhumun

⁴⁸ İsmail Nazif Efendi Mehmet Şemseddin Ulusoy’un Babası olup; Âkif Efendi’nin kızı olan Munise Hanım ise İsmail Nazif Efendi’nin Annesidir.

⁴⁹ Bursalı Mehmed Tâhir, ‘‘Osmanlı Müellifleri’’, (İstanbul: Meral Yayınları, 1333) 2, 222.

⁵⁰ Mustafa Kara, ‘‘Mesârr-ı Şemsi’l- Mısri fi’l-Mevlidi’l- Muhammedi’’, (Bursa: Sır Yayıncılık, 2008)

ahfâdından olup Emir Sultan Cami şerifinin imamı bulunan Âkif Efendi tarafından nazmedilmiştir. Bursa’da bazı mahdûd zevât okumaktadır. İşte o kadar.”⁵¹

Mehmed Şemseddin Efendi babası İsmail Nazîf Efendi’den nakil ile Âkif Efendi hakkında Gülzâr-ı Mısri isimli eserinde verdiği bilgilerde “Âkif Efendi âşık-i billah bir zât-ı dilagâh olup bir mevlud-i şerif ile muhtasar mi’râciyesi, birkaç na’t-ı şerif ve mersiyeleleri vardır. Kerimesi Munise Hanım bilâhere sâlifü’t terceme ceddin Ahmed Şemseddin Efendi ile izdivaç etmiştir. Mumaileyh damadının pederi olan Şeyh Zeynelabidin Efendi’den meşk alır hüsn-i hat ta’allüm edermiş. 1220 (1805) tarihli seyyyidu’l- kavm hadimuhum⁵² hadis-i şerifini yazıp zirinde Eceztü li nâmık-ı hâze’l-celi es Seyyid Akif el- arif bi hâfızı’l-Kur’an ve ene’l-müznib es Seyyid Hafız Mehmed Şeyhu’l-Mısri diye yazılıdır. Bir münasabete elime geçtiğinden teberrüken saklamaktayım. Mumaileyh Hazret-i Emir Cami Şerifi imamı olup 3 şaban 1229(21 Temmuz 1814) tarihinde yirmi sekiz yaşında iken ‘azim-i ahiret ve Zeynîlerde Abdüllatif-i Kudsî Hazretleri’nin baş tarafındaki mahalde garik-i bahr-i rahmet olmuştur. Bir zükür bir inas olmak üzere iki evlat bırakmıştır. Vasiyetnâmesi hatt-ı destiyle yedimde mahfuz olup zirde aynen derc eyledim.”⁵³

Âkif Efendi, eşi ve çocukları için 1229 tarihinde yazıp bıraktığı vasiyetnâmesinde; “Benim ehl-i beytim Rabia Hatun, ahiret hakkını helal edesin. Fakireyim, kimsem yoktur diye mahzun olmayasın, Allah’ı bilen, seven, bulan garip değildir. Bu dünya zindanının zinetine mâil olmayasın. Eceli ... hakdır, havf etmeyesin. Evlatlarının levazımını Hakk’a havâle edesin. Fukarâ’nın yâr ve refiki Allah’dır. Kimseden yardım taleb eylemeyesin. Hak Teâlâ seni ne gûna eylerse razı olasın. Munise kızım, vâlidinin rızasından çıkmayasın. Oğlum Hasan Zatî, Molla ilmihalini talim edesin, cehalete razı olmayasın. Teehhül edib el kızı için validenin inkisarını almayacasın. Ehlullâh’a mahabbet edesin, türbeleri ziyaret edesin. Kimseyi incitmeyesin, kâfir dahi olsa. İnşallah Resulûllah huzurunda mülakî oluruz. Oğullar, siz salihinden oldukça ben size dua ederim, zira müminler ölmez.”⁵⁴ demiştir.

⁵¹ Mustafa Kara, “*Bursalı Akif Mevlidi veya Kadınlar Mevlidi*”, (Bursa: Star Matbaacılık, 2019), 10.

⁵² Deylemi, Müsned, II, 324. “Bir kavmin efendisi onlara hizmet edendir”

⁵³ Mehmed Şemseddin Ulusoy, *Gülzâr-ı Mısri, (Niyâzî-i Mısri ve Bursa Mısri Dergâhı)*, (Haz. Mustafa Kara, Serhat Gültaş, Sedat Akay), (Bursa: Osmangazi Belediyesi Yay. 2020), 193.

⁵⁴ *Gülzâr-ı Mısri*, 194.

Mehmet Şemseddin Efendi, Âkif Efendi ve ailesi ile ilgili yine; “Mumaileyh fazl u kemâli sözlerinden de anlaşılıyor. Ne âşıkâne selis kelimelerdir ki okuyana melâl vermez, şevki artar. Pederimden işittiğime göre kemâl-i aşkıdan sabaha kadar uyumaz, ağlar, gözyaşı dökermiş. Yirmi sekiz yaşında vefât etmeyip de bir müddet muammer olsaymış pek çok âsâr vücûda getirecekmiş. Mahdumu Hasan Zâtî Efendi, Sultan Emir türbedarlığını, Yunus Emrem Dergâhı şeyhi olan Esad Efendi’den kasr-ı yed tarikiyle almış, cami kebirde müezzin olmuş bilâhere müezzinbaşılığa irtika etmişti. Gayet halim selim, kimse ile muaraza etmez hatta alacağını bağışlar, hükümete müracat eylemezdi. Âbid ve zâhid, nâhifu’l-vücut bir zât olup 1300 (1883) tarihinde vefât etmekle Zeyniler’de pederi civarında defnolunmuştur. Birinci hareminden, Abdurrahman ve Rıza Efendiler, ikinci hareminden, Hüsni Efendi nâmında üç oğlu olmuştur. Abdurrahman Efendi elyevm cami kebirde müezzin başı olup, Rıza Efendi hem dersiâm ve hem cami kebirde müezzindir. Hüsni Efendi ise Hazret-i Emir türbedarlığında eda-yı hıdmet eylemektedir. Kerimesi Munise Hanım sâlifü’t-terceme Mısıri Şeyhi Hafız Ahmed Şemseddin Efendi ile izdivaç edip Zeynelabidin ve İsmail Nazif Efendilerle, Rabia Hanım namlarında üç evladı olmuş, Zeynelabidin sıgar sinde irtihâl etmiştir. Rabia Hanım meşhur Hacı Nuh Ağa’nın yeğeni Hacı Said Ağa ile teehhül edip birlikte Hicaz’a gitmişler, bir iki sene mücâvir kalmışlardır. Ahiren avdet edip mezbur Said Ağa Tarik-i Hâlidîyeye müntesib olmakla ibadet ve taatla iştilal ederken, 7 Cemâziyelevvel 1311 (1893) tarihinde irtihâl-i dâr-ı bekâ etmiş, Zeyniler’de defnolunmuştur. İbrahim Edhem ismiyle bir mahdumu kalmakla validesiyle bir müddet Dersaadet’te ikamet ve bilâhere taşralarda memuriyet ederek elyevm (yaklaşık 100 yıl önce, M.K) Haleb civarında bir nahiye müdürlüğünde ibka-yı vazife etmektedir.”⁵⁵

1.1. Edebi Kişiliği

Âkif Efendi’nin edebi kişiliğine ve eserlerine dair bilgilere yine Mehmet Şemseddin Ulusoy Efendi’nin eserlerinden ulaşıyoruz. Âkif Efendi’nin faziletli bir şahsiyet oluşunun sözlerinden anlaşıldığı, kaleme aldığı eserleri âşıkâne bir tarzda yazdığı, uyumlu ve akıcı uslûbu’nun yanında eserlerini okuyanları yormayıp daha çok okuyanın şevkini artırdığı görülmektedir.

⁵⁵ *Gülzâr-ı Mısıri*, 208.

Mehmed Şemseddin Efendi, babası İsmail Nazif Efendi'den edindiğı bilgiye göre Âkif Efendi'nin Allah aşkından sabahlara kadar uyumayan göz yaşı döken bir zât olduğunu söylemektedir. Yirmi sekiz yaşında vefât etmeyip bir müddet yaşasaydı birçok eser vücûda getireceğini de ayrıca belirtmektedir.

Âkif Efendi'nin eserlerine bakıldığında şiirle ilgisinin üst düzeyde olduğu, divan şiirinin şekil özelliklerine oldukça vâkıf, dinî ve tasavvufî açıdan pek çok bilgiyi haiz olduğu görülmektedir. Mesnevi nazım şekliyle kaleme aldığı mevlidi'nin yanında tespit edilmiş

gazel,⁵⁶ murabba,⁵⁷ kasîde,⁵⁸ muhammes,⁵⁹ müsemmen,⁶⁰ muaşşer⁶¹ ve terkîb-i bend⁶² nazım şekilleriyle de eserleri bulunmaktadır.⁶³

⁵⁶ Gazel: Edebiyat terimi olarak; Klasik şiirimizde en çok itibar edilen, sevilen, kullanılan bir nazım biçimidir. Beyit sayısı 4-15 arasında değişir. Dört beyitli ve onbeş beyti geçen gazellerin sayısı azdır. 15 beyitten uzun gazellere müzeyyel veya mutavvel (uzatılmış) gazel denir. Gazeller çoğunlukla 5,7,9,11 gibi tek sayılı beyitlerle yazılmış, en çok da 5,7 beyitli gazeller tercih edilmiştir. Gazelin kafiye düzeni aa ba ca... şeklindedir. Gazellerin başlığı adı yoktur. Gazeller “filan kafiye gazel” ya da “filan redifli gazel” diye adlandırılır. Gazelin ilk beytine matla, son beytine de makta denir. İkinci beyte hüsn-i matla, sondan bir önceki beyte de hüsn-i makta denmiştir. Gazellerin en güzel beytine de Beyt’ül gazel veya şahbeyit adı verilmiştir.

Türk müzikisinde gazel; Saz müzikisindeki taksimin insan sesiyle ve bir güfteye bağlı olarak yapılanıdır. Bundan dolayı eskiden “gazel okumak veya söylemek” tabiri yerine “sesle taksim etmek” ifadesi kullanılırdı. Gazel de taksim gibi önceden bestelenmeyip gazelhan denen icrâcısının o andaki ilhamına bağlı olarak irticalen yapılan, belli makam veya makamlar çerçevesinde seyreden, ancak herhangi bir usulle ölçülmeyen serbest ritimli bir formdur. Gazelde güfteler, özellikle klasik devirde hemen her zaman klasik edebiyatın nazım şekillerinden gazel türündeki şiirlerden seçilmiştir. Herhangi bir esere bağlı olmaksızın başlı başına icrâ edilen bir form olan gazel, bazan bir şarkının özellikle meyanının uygun bir yerinde de okunabilir. Gazel gerçekte saz eşliğinde okunmayan bir müzik formudur. Ancak bir saz tarafından, gazele başlanırken ve mısra aralarında taksim şeklinde yol gösterir mahiyette bir eşlik söz konusudur. Gazel okuma işi üstün bir kabiliyet ister. Bu sebeple gazelhanlar ses sanatçıları içinde ayrı bir zümreyi teşkil eder. Bir gazelhanın özel kabiliyet ve güzel ses yanında teknik olarak çok iyi derecede makam bilgisi, geçki tekniği ve edebi bilgiyle prozodî, vezin, vurgu ve söz durakları gibi söz sanatlarına da vâkıf olması gerekir. Geçmiş devirler de bu vasıflarıyla ün yapmış, çoğu hâfız veya müezzin olan gazelhanlardan bazıları şunlardır; Hâfız Şaşı Osman, Hâfız Sâmî, Hâfız Yaşar, Hâfız Kemal, Hânende Nedim Bey, Hâfız Burhan, Bahriyeli Şihâb. Sultan II. Mahmud’un da iyi bir gazelhan olduğu kaynaklarda belirtilmektedir. Son dönemde ise Münir Nurettin Selçuk yeni gazel üslubu ile ayrıca dikkati çekmiştir. Türk müzikisinin önde gelen bir formu olan ve geçmiş devirlerde yüksek müzikaliteye sahip gerçek sanatkarlarca okunan gazelin, zaman zaman birtakım piyasa şarkıcılarının elinde seviyesiz bir şekilde icrâ edildiği de burada bilhassa zikredilmelidir.

⁵⁷ Murabba: Divan şiirinde, dörder mısralık bendlerden oluşan musammat (İslam edebiyatında bendlerden kurulu nazım şekillerinin genel adı) nazım şeklindeki manzume.

⁵⁸ Kasîde: Arap, Fars ve Türk şiirinde en çok kullanılan eski ve uzun bir formdur. Kasîdeler, genellikle birini övmek ve yermek amacıyla yazılan şiirler, daha çok din ve devlet büyüklerini övmek amacıyla yazılan dîvan edebiyatı şiirleridir. Allah’ın varlığını ve birliğini anlatan kasîdelere “tevhid”, Allah’a yalvarmak için yazılan kasîdelere “Münâcât”, Hz. Muhammed’i (a.s) ve büyüklerini anlatmak için yazılan kasîdelere ise “Na’t” adı verilmektedir. Arûz vezniyle ölçülen kasîde formunda en meşhûr şâir Nef’î’dir.

Türk müzikisinde kasîde; Cenâb-ı Allah’a, Hz. Peygambere ve din büyüklerine yapılan medhiyeler, onlara gösterilmesi gereken saygıdan ve tasavvufî konulardan bahseden şiirlerin bir kişi tarafından bir makam veya makamlar çerçevesinde serbest bir şekilde irticâlen okunan şeklidir. Gerek câmi gerekse tekkelerde en çok tercih edilen kasîdeler, Hz. Peygamberi (a.s) konu alan kasîdelerdir.

⁵⁹ Muhammes: Divan şiirinde beşer mısralık bendlerden oluşan musammat nazım şeklindeki manzume.

⁶⁰ Müsemmen: Divan şiirinde sekizer mısralık bendlerden oluşan musammat şeklindeki manzume.

Türk müzikisi terimi olarak müsemmen; Arapça’da “sekizli, sekiz parçadan meydana gelmiş” anlamındaki müsemmen kelimesi Türk müzikisinde küçük usullerden birini ifade eder. Bestekâr hânende Hacı Ârif Bey tarafından bulunup yine ilk defa onun tarafından kullanıldığı kabul edilen usul ayrıca “katikofti” (katakofti) adıyla da anılır. Usul, sekiz zamanlı olup bir üç zamanla bir beş zamanın veya başka bir ifadeyle bir semâi ve bir Türk aksağının birbirine eklenmesiyle meydana gelmiştir. Bunun aksi, yani bir Türk aksağı ile bir semâinin birleşmesinden oluştuğu da söylenebilir. Diğer pek çok usulün çeşitli mertebelerinin kullanılmış olmasına rağmen müsemmen usulünün sadece 8/8’lik mertebesi kullanılmıştır. Bu usulle daha çok şarkı, türkû, oyun havası ve ilâhî gibi küçük formdaki eserler ölçülmüştür. Hacı Ârif Bey’in ısfahan makamında, “Düşme âşık hayâle yağma yok” ve ızzal

1.2. Eserleri

Bursalı Âkif Efendi, erken yaşta vefât etmesine rağmen önemli eserler bırakmıştır. Milli Kütüphane, Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 7454/2: Mevlidü'n-Nebî adıyla kataloglanan nüsha ile Mustafa Kara Özel koleksiyonunda bulunan Mehmet Şemseddin Mısırî'ye ait Gülzâr-ı Mısırî adlı eserin içindeki Âkif Efendi'ye ait mevlidin bölümlerinden edindiğimiz bilgiler bize eserleri hakkında ışık tutmaktadır.

Âkif Efendi'nin mesnevi nazım şeklinde bir mevlidi, murabba nazım şeklinde bir Na't-ı Şerîf-i Ahmediyye'si, muhammes nazım şeklinde Kasîde-i Alemdâr-ı Cenâb-ı Peygamberî ve Na't-ı Şerîf olmak üzere iki eseri, gazel nazım şeklinde iki Na't-ı şerîf ve iki gazel olmak üzere dört eseri, müsemmen nazım şeklinde Niyâz-ı Mefhar-ı Kâinat Aleyhi Efdâlû's-salavât Müsemmen li-Âkif-i Bi-çâre adlı bir eseri, muaşşer nazım şeklinde Mi'râciyye-i Şerîfe li-Âkif-i Bi-çâre adlı eseri ve Terkîb-i bend nazım şeklinde Mersiye-i Şâh-ı Şühedâ li-Âkif-i Bi-çâre ve Mersiye-i Sultânû's-şühedâ Aleyhi selânullâh li-Âkif-i Bi-çâre adlı iki eseri mevcuttur. Âkif Efendi'nin nazım şekilleriyle tasnife ayrılmış eserlerinin toplamı on üç tanedir.⁶⁴

1.3. Âkif Mevlidi ve Kastamonu

Âkif Efendi'nin mevlidi Kastamonu'da bayanlar arasında okunmaktadır. Mevlid kültürünün Kastamonu'da yaygın olmasıyla alakalı olarak Tashih edilmiş bir mevlidi şerif kapağının dış kısmında hicri 1306 tarihinde İstanbul'dan sonra Kastamonu vilâyet Matbaası'nda da mevlidin basılmış olması ayrıca matbaanın kapasite bakımından

makamında, “Kamer-çehre perî-rü tende cânım”; Lemi Atlı'nın hüzzam makamında, “Leyl olur ki hüzn içinde her nefes bir âh olur”; Giriftzen Âsım Bey'in rast makamında, “Hâbgâh-ı yâre girdim arz için ahvâlimi”; Emin Ongan'ın uşşak makamında, “Gönlümün bir hâli var ki gam değil kasvet deçğil” mısrayla başlayan şarkıları bu usulle ölçülmüş eserlerden bazılarıdır.

⁶¹ Muaşşer: Divan şiirinde her kıtası onar mısradan oluşan bendler halinde yazılmış musammat nazım şeklindeki manzume.

⁶² Terkîb-i bend: Arap, Fars ve Türk edebiyatlarında bentlerden oluşan nazım şekli. Her bendin sonunda değişerek yer alan vâsita beyitleriyle bentleri birbirine bağlanan şiir demektir. Ayrıca türk şairleri bu türde manzume söylemeyi ustalık kabul etmişlerdir.

⁶³ Lokman Taşkesenlioğlu, “*Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'at-ı Muhammed'i*”, (İstanbul: Kriter Yayınları, 2019), 31.

⁶⁴ Taşkesenlioğlu, “*Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'at-ı Muhammed'i*”, 63.

İstanbul'dan sonra adını duyurması Kastamonu mevlid kültürü hakkında bize bir fikir vermektedir.⁶⁵

Bursalı Âkif Efendi mevlidinin izini sürmek ve icrâyı kaydetmek suretiyle gittiğimiz Kastamonu'da Mevlid kültürünün il genelinde çok yaygın olduğunu gözlemlemekle birlikte erkeklerin camilerde türlü vesilerle büyük bir saygıyla Süleyman Çelebi'nin Mevlid'ini icrâ ettiklerine şahit olduk.⁶⁶

Kastamonu'da yine bayanların büyük bir aşkla icrâ ettikleri mevlid programların da Âkif Mevlidi'ni icrâ ettikleri ortaya çıkmıştır.⁶⁷

Yıldız Yaykan ve Nuriye Demirci Kastamonu'nun önemli mevlidhânlarından olup aynı zamanda iki hâfize kardeşlerdir. Mevlid ile ilgili ilk bilgilerini İhsan Ozanoğlu (1907-1981) Hoca'dan almışlar ve hâfız talebelerine de bu mevlidi öğretip mevlid kültürünün muhafazasında son dönemin önemli isimleri arasında olmuşlardır.⁶⁸

⁶⁵ Abdülkerim Abdulkadiroğlu, “Âkif Mevlidi yahut Kadınlar Mevlidi”, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Dr. Himmet Biray Özel Sayısı*, (Ankara,1999), 406.

11.12.2021'de Âkif Mevlidi'nin izini sürmek için gittiğimiz Kastamonu'da Mehmed Şemseddin Ulusoy Efendi'nin torunlarından Sıdika Hanımefendi ile Nuriye Demirci Hoca vasıtasıyla telefon görüşmesi gerçekleştirdik. Kendilerinin Bursa'dan göç ettiklerini Dedesinin yazdığı mevlidin hangi vasıtayla Kastamonu'ya geldiğini bilmediğini ifade etmiştir.

⁶⁶ 2019'da restore edilmeye başlanan Abdülcebbar Cami'sinin 12.12.2021 tarihindeki açılışında kur'anı kerim okumak nasip olmuş ve gerçekleştirilen mevlid merasiminde okuyucu hocaların ve cemaatin büyük bir saygı ve edeple programı takip ettiğini ayrıca mevlid kültürünün kadim geleneğine Kastamonu halkının bağlılığını da müşahade ettik.

⁶⁷ Nota'ya aldığımız mevlid metni Yıldız Yaykan Hoca Hanımın evinde icrâ edilmiştir.

⁶⁸ İhsan Ozanoğlu Hoca Efendi'nin 1976-1977 tarihlerinde Yıldız Yaykan ve Nuriye Demirci Hoca hanımlara Nasrullah Meydanındaki evinde Süleyman Çelebi Mevlidi ile ilgili bilgiler verdikten sonra Kastamonu'da bayan mevlidi ile ilgili yazdırdığı mevlid notları: Mevlid, Yıldırım Beyazıt devrinde bilgin, şair ve müzisyen Ulu Cami baş imamı Süleyman Çelebi tarafından 812 Hicri yılında yazılmıştır. Çelebi bu tarihten 21 sene sonra ölmüştür. “H.833” Mevlidin adı “Necatü'l Mü'min” dir. Şairin bu ölmez eserine böyle bir ad vermesinin nedeni şudur; İranlı bir vaiz Ulu Cami'de Amenerrasûlû ayetini tefsir ederken Bakara 285 ayetini açıklaması sırasında Adem'in İbrahim'den, Mûsâ'nın İsa'dan, Muhammed'in gelmiş geçmiş Peygamberlerden hiçbir farkı yok demesi üzerine, Resulullah aşıkı olan Süleyman Çelebi, sen tefsir ve fıkıh usûlü bilmezsin. Muhkemat ile müteşabihâtı ayırt edecek kudretten mahkumsun. Ayetteki murad dediğin gibi değildir. Allah sevgilisine dil uzatma. “Levlake lema halaktu'l eflak” sen olmasaydın ey muhammed kâinatı yaratmazdım buyrulan ulu bir varlık musa ile isa ile nasıl kıyas olabilir, utanmıyor musun? Allahın kitabında Enbiya 107 “vema erselnake illa rahmetenlilalemin” buyrulan tanrı sevgilisini Âdem ile Nuh ile kıyas edersin be cahil. Rabbimin makamı mahmut sahabî olarak haber verdiği ve mahşer günü şefaati sahibi olan benim muhammedime nasıl dil uzatırsın be küstah. Halk vaizi kürsüden indirdi. Çelebi gözlerinden tane tane yaşlar dökülerek evine gitti ve necatül müminin adını verdiği edebi bir anıt olan eserini en yüksek bir sevgi ve heyecanla yazdı. Bu şahaser hattatlar tarafından yüzlerce sûreti çıkarılarak derhal yayıldı. Matbaa icadından sonra milyonlar basıldı. Edebiyatta sehli mümteni (yapılması güç, kolaylık) niteliğinde saf türkçe ile yazdığı bu kitap zamanında dört dile tercüme edildi ve toplantılarda okunmaya başlandı. Çok geçmeden eser

mescid, cami, zaviye ve tekkelere intikal etti. İlk zamanlarda “susadım gayet harareten kati sundular bir kâse cennet şerbeti” beytine uymak için bardak bardak şerbet dağıtılırdı. Halen köy yerlerinde bu gelenek devam etmektedir. Sonraları lüle şeker dağıtımı yayıldı. Mâli kudreti olanlar mevlidden evvel fakirlere, eş, dost, akrabaya yemek vermek geleneğini sürdürmektedir. Bu gelenekler karşısında bazı gericiler mevlid okumak bidattir dediler. Gerçeği ve ilerisini görenler ise mimber, minare ve okul açmakta bidattirler. Bidat iki türlüdür. Bidati gabiha bidatı hasene. Minarede ezan okumayı ve Cuma’nın edası şartlarından olan hutbenin minberde okunmasını yasaklayacak bir delil olmadığı gibi mevlid okumayı da menedecek din unsurlarından hiçbir mesned yoktur. Zira mevlid aslında zikirdir. Zikir Kur’anı Kerim’in çok yerinde bir fariza olarak emir buyrulmaktadır. Mevlid Allah’ı zikre, Kur’anı Kerim okumaya ve dinlemeye salatü selama, tevbe ve istiğfara, İslahı nesle en mükemmel bir vesiledir. Dinleyenin kalbi durulur. Ölülerin ruhları şad olunur. Böyle bir işlemde Allah razı ve Resulullah memnun olacaktır. Bu nedenle Fıkıh ilmi bilginleri mevlid için ne kadar çok masraf edilirse israf saymamışlar helal demişlerdir. Mevlid bestelenmiştir. Mi’râcında bestesi vardır. Son asrın usta mevlidhânları tevhid ve münacat bahrini sabâ makamıyla başlayarak okurlar. Erkeklerde “evvel andık” bahri ile “hak teala çün yarattı alemi” bahri okunmaz. Veladet bahrine geçilir. Bu bahir Rast makamıyla başlanarak okunur. Veladet bahrini mi’râciyenin söyleşirken bahri takip eder. Ondan sonra merhaba veya ya ilahi ol muhammed hakkı için bahri ile sona erer. Fakat kadın mevlidi öyle değildir diyerek kadınların okuduğu mevlid hakkında bilgiler verir.

Kadın Mevlidi; asırlar boyunca, en eski şekliyle ve tutunmuş metinlerle okunur ki, bu metinleri aynen tespit etmiş oluruz. Mevlidin her bölümünde bir âyet okunur. Âyet uzun olmayacaktır. İlahi bilenler varsa her bölümde o bölümdeki konuya uygun bir ilahi vardır, onu okurlar. Çok kere münacat, nâtı şerif, muharrem ayı ise mersiye okunur. Solo veya cumhur halinde ilahiler okumak caizdir. Kadın mevlidinin aralarında kısa kısa dualarda edilir. En sonunda sesi güzel olan bir hâfize kadın uzunca bir âyet okur. Arkasından, mevlidin son duası yapılır. Bu dua, ara dualardan daha uzun ve içli olacaktır. Mevlidden sonra erkeklerin aksine olarak dinlenme şeklinde şerbetler içilir. Yalnız dinleyiciler mevlidhâna arada saçu parası verirler. Toplantı geç vakte kadar devam eder. Herbirinin elini sıkarak evine dönlür.

Bahirler arası okunacaklar başlığı altında notlar; Erkek mevlidinde olduğu gibi, bahirlere başlarken Hülâsa-i kâinat, Hz. Muhammed Mustafa ya Salavat veya Mefhari Mevcûdat gibi metinlerle fasla girilir. Okunacak Miraç bahri ise “Sahibüt tâc vel mirâç Hz. Muhammed Mustafa ya salavat” metni okunur. Kadın mevlidi aralarında çoğunlukla Rasûl-i Kâinat, Aleyhi Ekmelût- tahiyyat, Hz. Muhammed Mustafa ya Salavat denir. Dinleyiciler Salavat getirinceye kadar birşey okunmaz. Bundan sonra fasla girilir. Fasil uzun ise bir ara, Ger dilersiz bûlasız diye fasıla verilir. Münâcat, nât veya münasip bir ilâhi okunur. Tekrar bırakılan yerden başlanır. Fasil tamam olunca yine ger dilersiz bûlasız bağlantısı söylenir. Gizli veya açıktan Salavat getirilir. Açıktan Salavat da Salat-ı Ümmiye okunur. “Allahümme Salli Âla Seyyidînâ Muhammed’in Nebîi ve Âla Elihi ve Sahbihi ve Sellim” metnidir. Bu taktirde bir ağızdan aynı makamla salavat getirilir. Arkasından okunan bahrin konusu ile ilgili âyet okunur. Meselâ; Velâdet bahrine girmeden Tevbe sûresinin 124-129. Âyetleri okunur. Velâdet bahrinin sonunda Necm sûresinin ilk sâhifesi okunur. Mirâç gecesi İsra sûresinden 1. Âyetten başlanarak okunur. Berat gecesi Duhan sûresinden 1. Sâhifeden okunur. Ramazan içinde Mevlid okunacaksa Bakara Sûresi 183-186. Âyetler okunur. Ölünün gömüldüğünde yahut 40. Veya 52. Gününde okunacak mevlidde Vâkıa sûresinden 75-96. Âyetler okunur. Ramazan Bayramı gecesi Mevlid okunacaksa Âla sûresi baştan âhirine kadar veya 14. Âyetten sonuna kadar okunur. Mevlid için Âli İmran 144-148 okunur. İhtiyaç olursa Bakara Suresi son iki ayet okunur. Hac Mevlidinde Âli imran sûresi 96-100

Meselâ Hz. Fatıma’nın vefâtı okunurken Dehr sûresinden bir bölüm okunur. Bu sûre’de 8.âyet Hz. Fâtıma ile ilgilidir. Âyet okumaya aşır okumakda derler. Mihrapta okunana Mihrabiyye dendiği gibi. Her bahir sonu aşır okuyacak kimse bulunmaz ise arada gönülleri deprendirmek için kaside okunur. Solo veya cumhur ilahilerde okunabilir. Aşır okunduğu halde arkasından ilâhi veya kaside okumak caizdir.

İhsan Ozanoğlu Hoca son olarak, Kadın Mevlidinin adabıyla ilgili kuralları yazdırmıştır; Aşır şerif okunurken her kadın iyice bürlenmelidir. İki dizi üstüne gelmeli, sessiz sedâsız hareketsiz Kur’an’ı Kerim dinlenmelidir. Konuşmak hem günah hemde terbiyesizliktir. Oturup kalkmak, sağa sola hareket etmek günahdır. Mevlidin yemeklisi hele fukaraya ikram edilmesi sevaptır. Şerbet yerine lüle dağıtımı iyi ve güzel ise de mevlid sonunda şerbet içmekte fazilet vardır. Meraklılar hem şerbet hem lüle

1.4. Mevlidin Nüshaları Hakkında

Bursalı Âkif'in Mevlidi'nin kütüphanelerde ve özel koleksiyonlarda hatta halk içinde dahi pek çok nüshası olduğu tespit edilmiştir. İstinsah tarihi en eski beş nüsha ve bizim tespit ettiğimiz iki nüsha şu şekilde tavsif edilmiştir.

Afyon Gedik Ahmet Paşa İl Halk Kütüphanesi, 03 Gedik 18316:⁶⁹

Yazma istinsah tarihi en eski nüshadır ve şiir mecmuası olarak yazılmış bir cönktür. Yaklaşık ebatları 120X180 olan mecmua “‘Mecmû'a-i Eş'ar ve Fevâ'id” adlı ile kataloglanmıştır. 1306 (1887) tarihiyle kayıtlanan eserde müstensihin sehven Mehmed Arif Bursalı olduğu beyan edilmiştir. Yazma, Âşık Yunus, Aynî, Âkif, Âşık Ömer, Celâl, Divani, Eşref, Emir, Fehmi, Fitnat, Fuzûli, Gâlib, Gelenbevi, Hâşimi, Haşmet, Kâzım, Leylâ, Niyazi, Niyâzi Mısrî, Pertev, Rızaî, Râsîh, Saîd Kâmî, Sünbül-zâde Vehbî, Şem'i, Sâmi, Sultan Mehmed, Şems-i Tebrîzî'nin şiirlerinden oluşur. Âkif Efendi'nin Mevlidi'nin velâdet bölümünün bir parçası bulmanmaktadır. Nüshaya esere dâhil olmayan manzûmeler de eklenmiştir. Harekeli nesihle yazılmış ve karışık sayıda satır ihtiva etmektedir.⁷⁰

Milli Kütüphane, Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 2009/7:

Abdülkerim Abdülkadiroğlu'nun çalışmasında esas olarak kullandığını ifade ettiği nüshasıdır. “Mevlid” adıyla ve 1308 (1890) tarihinde Musa Kadîh tarafından istinsah edilen yazmanın müellifi olarak “Âkifi” kaydı mevcuttur. 180X120 ebatlarında olan eser bir mevlit mecmuasıdır. Vasfî Mahir Kocatürk'ün bağışı olan nüshanın 25b-28b arası Âkif Mevlidi'nin velâdet kısmının 139 beytini içermektedir. Talik hatla yazılan eserde söz başları kırmızı, yapraklar rutubet lekeliidir.⁷¹

Milli Kütüphane, Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 7454/2:

dağıtırlar. Mevlid okuyanlara para olarak bahşîş vermek yerinde bir harekettir. Hâne sahibi mevlidin başından sonuna kadar kimseyi incitmemeli, güler yüzlü olmalıdır. Hatır yıkmak mevlidin ecrini sevabını bırakmaz. Dinleyiciler mevlid'ten ayrılırken teşekkür etmeli, hepinizden Allah razı olsun diye uğurlamalıdır.

⁶⁹ Nüsha, Milli kütüphane yazmalar koleksiyonunda mevcut. Ancak Afyon Kütüphanesinin de kayıtlı yazma nüshaların hepsi başka illere götürülmüş.

⁷⁰ Taşkesenlioğlu, “Bursalı Muhammed Âkîf Efendi ve Mevlidi Mir'at-ı Muhammed'i”, 71.

⁷¹ Taşkesenlioğlu, “Bursalı Muhammed Âkîf Efendi ve Mevlidi Mir'at-ı Muhammed'i”, 71.

Eser Mevlidü'n-Nebî adıyla kataloglanmıştır. Bu nüsha bilinen en geniş kapsamlı nüshadır. 1309 (1891)'de Beytanzade Seyyid Mehmed tarafından istinsah edilen nüshanın müellifi sehven Miralay Mehmed Âkif olarak gösterilmiştir. 1993'te Salih Kaymaz'dan satın alma yoluyla edinilmiş olan eser, mukavva bir cilt içerisinde. Nüshada söz başları kırmızıdır ve sayfeler 11 satırdan oluşmaktadır. Harekeli nesih ile kaleme alınan nüsha güzel bir hatla yazılmıştır.⁷²

Mustafa Kara Özel Koleksiyonu:

Yazarın şahsi kütüphanesinde bulunan Mehmed Şemseddin Mısırî'ye ait Gülzâr-ı Mısırî adlı eserin içinde Âkif Mevlidi'nin 128 beytlik kısmı mevcuttur. Mustafa Kara 2016 ve 2017'de şairin hayatı ve birkaç örnek şiirini de tespit ederek bu nüshanın tıpkıbasımı ile yayımlamıştır.⁷³

Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu, 06 Mil Yz A 4997:

1325 (1907)'te istinsah edilen yazma 8 yaprak olup, ciltsiz kareli defter kağıdına italik hatla yazılmış bir nüshadır. Bu nüshada da velâdet kısmı mevcut, diğer bölümleri eksiktir. "Mevlid" adıyla kataloglanan eser sehven kâdi Asker Şerif Mehmed Mollâ Efendî adına kayıtlanmıştır. 1982'de Sabahat Gönül'den edinilen nüsha 205x129 ebatlarındadır.⁷⁴

Kastamonu'da halihazırda bayanlar arasında icrâ edilen mevlid metni;

1977 tarihinde Server Cami İmam Hatibi İbrahim Ketenoğlu Hoca'nın istinsah ettiği mevlid kitabıdır. Başındaki istiğfâr-ı şerif duasıyla birlikte 34 sayfa olup harekeli nesih ile kaleme alınmış deri bir defterin içerisinde. Çalışmamızda da kullandığımız nota işleminde esas alınan bu metindir.⁷⁵

Kastamonu'da elimize geçen ikinci mevlid kitabı;

⁷² Taşkesenlioğlu, "Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'at-ı Muhammed'i", 72.

⁷³ Taşkesenlioğlu, "Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'at-ı Muhammed'i", 73.

⁷⁴ Taşkesenlioğlu, "Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir'at-ı Muhammed'i", 73.

⁷⁵ Kastamonu'da bayanların icrâ ettiği çalışmamızda kullandığımız metindir.

1984 tarihinde Yakup Ağa Cami İmam Hatibi Mahir Yaman Hoca'nın istinsah ettiği mevlid nüshasıdır. Çizgili deftere yazılmış 216x152 ebatlarında harekeli nesihle yazılmış bu nüsha 29 sayfadan müteşekkildir.⁷⁶

⁷⁶ Kastamonu'da Yıldız Yaykan hocanın kardeşı Nuriye Demirci hocanın şahsına vermiş olduğu bir başka yazılmış Âkif mevlidi'dir. Nuriye Demirci Hoca Kastamonu'da elle yazılmış başka metinlerin de var olabileceği ancak bildiklerinin şimdilik bu metinler olduğunu ifade etti.

İKİNCİ BÖLÜM

ÂKİF'İN MEVLİDİ

1. MEVLİDİN METNİ

Mevlid metninde bazı bahirlerin başlıklarının olmadığı tespit edilmiş olup, metne ve muhtevaya uygun başlıklar verilmiştir. Sıralama ve isimlendirmenin şu şekilde olmasının uygun olacağı düşünülmüştür:

- 1- Fî tevhîdi Bârî Sübhânehu ve Teâlâ.
- 2- Faslun fî hilkatı nûri'n-Nebî kable külli şey.
- 3- Velâdet
- 4- Fî beyânî zuhûri vücûdi'n-Nebî.
- 5- Merhaba.
- 6- Fî beyânî mu`cizâti'n-Nebî.
- 7- Fî beyânî mâ zahara fî vakti velâdeti Muhammed.
- 8- Fî beyânî zuhûri vücûdi'n-Nebî
- 9- Mûnacât
- 10- Fî vefâtı'n-Nebî.

Âkif Efendi Mevlidi'nin metnine geçmeden önce mevlid içeriğiyle ilgili şu bilgilerin verilmesinin yerinde olacağı düşünülmüştür;

Mevlid'e başlanmadan önce kısa bir giriş duası yapılır. Hepbirlikte tevbe istiğfâr duası getirilir. Daha sonra Kur'ân-ı Kerîm tilâvet edilip mevlid metnine başlanmaktadır.

Mevlid'in 1. Bahri, "Fî Tevhîdi Bârî Sübhânehu ve Te'âlâ Azze ve Celle" bahridir. 20 beyittir. Sabâ-Uşşâk makamlarında olan bahri icrâ eden Hâfize Şenel Korkmaz Hoca Hanım'dır.

Mevlidi'n 2. Bahri, "Faslun Fi Hilkatı Nûri'n-Nebî Kable Kulli Şey" bahridir. 26 beyittir. Sabâ makamında olan bahri icrâ eden Hâfize Yıldız Yaykan Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 3. Bahri, "Velâdet Bahridir" 16 beyittir. Sabâ makamında olan bahri icrâ eden Hâfize Serpil Durgut Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 4. Bahri, "Fî Beyânî Zuhuri Vücudi'n Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem" bahridir. 20 beyittir. Bayatî makamında olan bahri icrâ eden Bedriye Emiralioğlu Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 5. Bahri, "Merhabâ bahridir" 19 beyittir. Bayati-Uşşâk makamlarında olan bahri icrâ eden Münevver Billur Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 6. Bahri, "Fi Beyâni Mucizâti'n Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem" bahridir. 8 beyittir. Bayati-Uşşâk makamlarında olan bahri icrâ eden Bedriye Emiralioğlu Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 7. Bahri, "Fi Beyâni Mâ Zahara Fi Vakti Velâdeti Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem" bahridir. 23 beyittir. Sabâ makamında olan bahri icrâ eden Serpil Durgut Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 8. Bahri, "Fi Beyâni Zuhûri Vücûdi'n- Nebî Sallallahü Aleyhi Vesellem" bahridir. 11 beyittir. Bu bahir Kastamonu'da icrâ edilmemektedir.

Mevlid'in 9. Bahri, "Fi Beyâni Zuhûri Vücûdi'n- Nebî Sallallahü Aleyhi Vesellem" bahridir. 17 beyittir. Bayati-Uşşâk makamlarında olan bahri icrâ eden Bedriye Emiralioğlu Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 10. Bahri, "Münacât Bahridir" 19 beyittir. Çargâh-Sabâ makamlarında olan bu bahri icrâ eden Yıldız Yaykan Hoca Hanım'dır.

Mevlid'in 11. Bahri, "Fi Vefâtı'n Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem" bahridir. 21 beyittir. Bu bahir Kastamonu'da icrâ edilmemektedir.

اِسْتِغْفَارِ شَرِيف⁷⁷

دَيِّه لِمَ خَطَاةَ دُنُوْبَلَرِمِيزَه اَسْتَغْفِرُوْله، اَسْتَغْفِرُوْله، اَسْتَغْفِرُوْله الْعَظِيْمُ الْكَرِيْمُ الَّذِي لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ وَاَثُوْب اِلَيْه تَوْبَةَ عَبْدٍ ظَالِمٍ لِنَفْسِهِ لَا يَمْلِكُ لِنَفْسِهِ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نَشُوْرًا، اِلَهِي يَا رَبِّ يَا رَبِّ اَكْرَبْ بَنِم اَلْمِيْدَنُ

وَدِيْلَمَدَنُ وَ كُوْرُمَدَنُ وَ قُوْ لَاْعُمَدَنُ وَ كُوْكُلْمَدَنُ وَ قَلْبِمَدَنُ وَ جَمِيْعِ اَعْضَاءِ جَوَارِيْحَلَرِيْمَزْدَنُ بِلَه رَكْ وَ بِلَمِيَه رَكْ كِيْزَلِي وَ اَشِيْكَارْ كِيْجَه لَزْ وَ كُوْنْدُوْر لَزْدَه صَغَاءِرْ وَ كَبَاءِرْ هَر نَه قَدَرْ اَمْرْ شَرِيْفَكِه مُخَالِفْ اُوْلَه رَقَكْ كُنَاه صَادِرْ اُوْلَدِيْسَه حَذْ بُلُوْعُمَدَنُ بُوْ اَنَه كَلْنَجَه يَه قَدَرْ جُمْلَه كُنَاهَلَرِيْمَه تَوْبَه اِيْتَدُمْ نَادِيْمْ اُوْلَدُمْ بَرْ دَخِي اِشْلَمَه مَسِيْنَه عَزْمْ جَزْمْ قَصْدْ اَيْلَدُمْ اَسْتَغْفِرُوْله تَوْبَه يَا رَبِّ اَسْتَغْفِرُوْله تَوْبَه يَا رَبِّ اَسْتَغْفِرُوْله ثُبْتُ وَ رَجَاْتُ اِلَى اللّٰهِ وَ حَفَظْتُ قَلْبِي عِنَا سُوْ اللّٰهِ بِيْعَمْبَرِيْمَزْ حَضْرَتْ مُحَمَّدُ مُصْطَفَى صَلَّ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ حَضْرَتْلَرِي سِنِيْكَ عَظْمَةَ اِلِيْهِيَه كَدَنُ هَر نَه كَثُوْرُوْبْ وَ هَر نَه خَبِرْ وِيْر دِيْسَه جُمْلَه سِيْ حَقِيْرْ وَ كَزْخَكْدِرْ دِيْلَمْ اِيْلَه اِفْرَارْ وَ قَلْبِمْ اِيْلَه تَصْدِيْقْ اَيْلَدُمْ اَمْنْتُ بِاللّٰهِ وَ بِمَا جَاءَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ اَمْنْتُ بِاللّٰهِ وَ بِمَا جَاءَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ اَمْنْتُ بِاللّٰهِ وَ مَلَاءَكِيْه وَ كُتُبِيْه وَ رُسُلِيْه وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ بِالْقَدَرِ خَيْرِه شَرِّه مِنْ اللّٰهِ تَعَالَى وَ الْبُعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُوْلُهُ، رَبِّمُ اللّٰهُ تَعَالَى بِيْعَمْبَرِيْم حَضْرَتْ مُحَمَّدُ مُصْطَفَى صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ دِيْنِم دِيْنِ اِسْلَامْ كِتَابِمْ قُرْآنْ عَظِيْمُ الشَّانْ قِيْلَمْ كَعْبِيَه شَرِيْفِ اِعْتِقَاتَدَه مَذْهَبِمْ اَهْلِ سُنَّتْ وَ الْجَمَاعَتْ عَمَلَدَه مَذْهَبِمْ اِمَامِ اعْظَمْ اَبُوْخَنِيْفَه اَدَمْ عَلَيْهِ السَّلَامْ دُرِّيْتَنَدَه نِيْمْ مَلَتْ اِسْلَامْ اُمْتِ مُحَمَّدَنِيْمْ مُؤْمِنِمْ حَقًّا مُسْلِمِنِمْ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَى الْاِيْمَانِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَى الْاِسْلَامِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَى الْاِحْسَانِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَى التَّوْفِيْقِ، اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ رَبِّيْ مِنْ كُلِّ رَنْبٍ وَ اَثُوْب اِلَيْه وَ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ، وَ اَتَكَ رَضِيْتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَ بِالْاِسْلَامِ دِيْنًا وَ بِمُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ نَبِيًّا وَ بِاَلْكَرَانِ اِمَامًا وَ بِاَلْكَابَةِ كِبْلَةً وَ بِاَلْمُأْمِنِيْنِ اِخْوَانًا رَبِّيْ اللّٰهُ لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ الرَّبُّ الْعَزِيْزُ الْعَلِيْمُ⁷⁸ حَقٌّ تَعَالَى حَضْرَتْلَرِي بُوْ تَوْجِيْدْ كَلِمَه سَنْ مُنْكَرْ وَ نَكِيْرْ كَلَمَدَكده جُمْلَه مَزَه قُوْلَايْ كَثُوْرَه اَمِيْن⁷⁸

⁷⁷ İstiğfâr-ı Şerif

⁷⁸ İstiğfâr-ı Şerif'in mealî; Diyelim hataî zünûblerimize Estağfirullah. Estağfirullah. Estağfirullahel azîmel kerîmellezî lâîlâheillâ hüvel hayyul kayyum ve etübü ileyh. Tevbete abdin zâlimin linefsihi le yemlikü linefsihi mevten velâ hayaten velâ nuşura. İlâhî yarabbi ya rabbi eğer benim elimden dilimden ve gözümünden ve kulağımdan ve gönlümünden ve kalbimden ve cemi azâî cevârihlerimizden bilerek ve bilmeyerek gizli ve aşikâr geceler ve gündüzlerde sağır ve kebâir her ne kadar emri şerîfine muhalif olarak günah sadır olduysa haddi buluşumdan bu ana gelinceye kadar cümle günahlarıma tevbe ettim nâdim pişman oldum. Bir dahi işlememesine azmü cezmü kast eyledim. Estağfirullah tevbe ya rab Estağfirullah tevbe ya rab. Estağfirullah tübtü ve recâtü ilallah ve hafıztu kalbi anvasivallah. Peygamberimiz Hazreti Muhammed mustafa sallallahu teala aleyhi vesselâmhazretleri senin azametî ilahiyenden her ne görüp ve her ne haber verdiyse cümlesi haktır ve gerçektir dilim ile ikrar ve kalbim ile tasdik eyledim. Ementü billehî ve bîma ce emîn indilleh. Ementü billehî ve bîme ce emîn indî rasulilleh. Ementü billehî vemele iketihî ve kütübihî ve rusulihî vel yevmilâhîrî ve bil kaderî hayrihî ve şerrihî minellahî teala velbe' asu badel mevte hakkun. Eşhedü en lâîlâheillallâh ve Eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Rasuluh. Rabbim Allah teala Peygamberimiz hazreti Muhammed mustafa sallallahu aleyhi vesellem. Dinim İslam kitabım kur'anı azimüşan kıblem kâbei şerîf. İtikatta mezhebim ehli sünnet vel cemaat. Amelde mezhebim imam Azam Ebu Hanife. Âdem aleyhisselam zürriyetindenim. Milletim milleti islâm ümmetî muhammeddenim müminim hakkân müslümanım

- 1 Ey semi basir olan mevlâ⁷⁹
Ey dualar kabul edici hudâ
- 2 Az ömür içre çok günahım var
Kılma eksikliğime yâ settâr
- 3 Kılma isyan için azâbu kesir
Bizi ihsanıyla kıl ta'zir
- 4 Nakledüp bu kelâmı dedi nebî
Sebegat rahmeti alâ gazabi
- 5 Canı haclet oduna yandırma
Bizi mahşer günü utandırma
- 6 Geç günâhımdan etme bana gazap
Senden utandığım yeter ya râb
- 7 Kereminden garip etme bizi
Ahirette muazzeb etme bizi
- 8 Şol zamanki ecel tutup dilimiz
Yuyalım âbu hayattan elimiz
- 9 Nûru imânı câna yoldaş et
Emrini ahiret karındaş et

Elhamdülillâh. Elhamdülillâhi alel iman. Elhamdülillâhi alel islâm. Elhamdülillâhi alel ihsan. Elhamdülillâhi alel tevfik. Estağfirullah rabbi min külli zeenbin ve etübü ileyhi ve lâ havle velâ kuvvete illa billahil aliyyl azim. Ve enneke razitu billehi rabbe ve bil islâmi dinen ve bi Muhammed'in aleyhissalatü vesselemü Nebîen ve bil kur'ani imamen ve bil kâbeti kıbleten ve bil müminine ihvenen. Rabbiyallah Lâ ilâhe illallahüve rabbul arşil azim. Hak teala hazretleri bu tevhid kelimesini münker ve nekir gelmeden cümlemize kolay getire. ÂMİN

⁷⁹ Tевbe-i İstiğfardan sonra dua niyetine cumhur olarak bu 18 beyit okunur.

- 10 Nûru didâra lâyık eyle bizi
Ara yerden getür hicâbımızı
- 11 Korkum oldur varınca ben gümrah
Ede benden cehennem istikrah
- 12 Ola tapun deminde bize penâh
İlmiyle lâilâheillâh Muhammed Rasûlullah
- 13 Bizi yoldan çıkardı nefsü deni
Kulunum neylersen eyle beni
- 14 Bin bir adın hakkıçün ya râb
Rahmet et cümle ümmeti Muhammed'e hep
- 15 Rahmete lâyık eyle yazanı
Hem okuyup kim okutursa bunu
- 16 Başlanan mevlidimiz eyle kâbul
Sensin âlâlardan âla pür usûl
- 17 Okunan evlere insun rahmet
Dinleyen canlara versin rahat
- 18 Muhammed Mustafa etsin şefaât
Seversen aşk ile vir Salâvat

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.
الْفَاتِحَةُ⁸⁰

هَذَا كِتَابُ مَوْلُودِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ⁸¹

⁸⁰ Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e, onun ehli beytine ve ashabına salatü selam eyle. Ey merhametlilerin en merhametlisi. Hamd alemlerin Rabbi olan Allah içindir. El fatiha

⁸¹ Bu Kitap Hz. Muhammed'in mevlididir.

اِسْتِغْفَارِ شَرِيف

اَسْتَغْفِرُ اللهَ، سُبْحَانَ اللهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اَعُوْزُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ، بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يَا حَيُّ وَهَّابُ خَلِيم، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، يَا رَبِّ تَوَّابُ الرَّحِيْمِ، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، يَا بِي نِشَا نِي فِي رِيَا، يَا بِي مَكَانِ كِرْدِيْگار، يَا صَانِعُ پَرُوْر دِيْگار، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، سَنَنْ تَوْبِهِ وَرَبَّنْ عَاصِي يَه، كِيْم طَالِبُ اَوْلَام بِي رِيَا، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، جُزْمِ خِنَايَتِ بِي شِيْمَار، اِسْلَمِيْشِمُ لَيْلِ نَهَار، بُوْگوْن پِيْشِيْمَانِيْم هَر اَنْ اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، طِيْشِيْم سَفِيْد اِيْجِيْم سِيَاَهْ اَشِيْم حَزَامِ اِيْشِيْم كُناهْ، هَر دَم دَرِيْغا جِيْفِ اَه، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، جَرِصِي حَسَدُ بُخْلِي هَوَا كَسْبِ اَتَمِشَمِ بَنْ بِنَوَار، هَر دَر دِيْمِه سَنَدَنْ دَوَاه، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، شَرَمِ كَبِيْر خَيْرِمِ دَر اَز، عُمَرُمُ قَصِيْر فِكْرُمُ دَر اَز، اَيُّ بِي نِيَازِي كَادِيْسَاز، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، چوْق قَلْمَدِك نَبَاشْ رَد قُوِيْكَدَنْ اِي فَرْدُ صَمَد قُوْلَلَرِه فَضْلَكِ بِي عَدَدْ، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، لَا تَقْنَطُوْ در يَا مَجِيْدِ بَرِه دَخِي وَارِدَنْ اُمِيْدِ، رَحْمَتْلَرَكِدَنْ قِيْل مَزِيْدِ، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، دَاعِمِ سَكَا دِيْرَمِ شُكْرُ كِيْمِ بُو دَمِ كَلْدِي عُمُر اَكِر سُوِيْلِدِيْم اِيْسِه كُفْرُ، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، اُمْكَمَالَكِ يَا قَدِيْمِ، جُوْقَدَنْ كُناهْمِ يَا مُقِيْمِ عَفُوْ اِيْتِ كَرَمِ قِيْلِ يَا كَرِيْمِ، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، شَوْل دَمَكِي كُوْجِ اَيَلَرْ بُوْجَانِ يُوْلَدِشِيْمُز اِيْلِه اِيْمَانِ يَا فَرْدُ رَبُّ الْاِنَامِ، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ، صُوْچُوْم بِلِدِيْمِ اَغْلَرُمِ اَه اِيْلِه، جَانَمِ طَاغْلَرُمِ مِسْكِيْنَكِه بَلْ بَاغْلَرُمِ، اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمِ،⁸²

⁸² Meal; Allah'tan af dilerim. Allah bütün noksanlıklardan münezzehtir. Allah'tan başka ilah yoktur. Allah en büyüktür. Güç ve kuvvet sadece yüce ve büyük olan Allah Teala'nındır. Kovulmuş olan şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Ey yaşatan, bağışlayan, hoşgörülü olan allah'tan af dilerim. Ey günahları bağışlayan, rahim olan Rabbim af dilerim. Ya bi nişani bi Riya Ya bi mekânı kirdigar. Ya Saniu perverdigar. Estağfirullahelazim, sen tevbe ver ben asiye kim talip olam bi riya, ya zel celali kibriya Estağfirullahelazim. Cürmü cinayet bi şumar. İşlemişim leylü nehar. Bugün pişmanım hezar. Estağfirullahelazim. Dışım sefid içim siyah aşım haram işim günah. Her dem diriğa hayfu ah. Estağfirullahelazim. Hırsı hased buhlı heva kesbetmişem ben bi neva. Her derdime senden deva Estağfirullahelazim. Şerrim kebir hayrımdır az ömrüm kasır fikrimdir az. Ey bi niyazi kadısaz Estağfirullahelazim. Çün kılmadın nebbaş red kapından ey Ferdu Samed kullara fazlın bi aded. Estağfirullahelazim. La taknatu der Ya Mecid bize dahi vardır ümit rahmetlerinden kıl mezid. Estağfirullahelazim. Daim sana derim şükür kim bu deme geldi ise ömür. Estağfirullahelazim. Ümmü kemalin Ya Kadim çoktur günahım Ya Mukim. Affet kerem kıl ya kerim. Estağfirullahelazim. Şol dem ki göç eyler bu can yoldaşımız eyle iman Ya Ferdu Rabbul Enam. Estağfirullahelazim. Suçum bildim ağlarım ah ile canım dağlarım miskinliğime bel bağlarım. Estağfirullahelazim.

CUMHUR İLAHİ⁸³

Ey hudâdan lütfi ihsan isteyen

Mevlid-i pâk-i Resûlullah gel

Cennet içre huri gılman isteyen

Mevlid-i pâki Resûlullah gel

Ol Rasûlün doğduğu şeb bi güman

Leyle-i kadre Müşabihdir hemân

Bulmak istersen cehennemden amân

Mevlid-i pâk-i Resûlullah gel

Mevlüt okutanı anda seçerler

Anlar kevser şerâbından içerler

Eynine beraber hulle biçerler

Geysun mevlit okutanlar diyenler

Cevahirden döşemişler ...

Uçup gelir nurdan tabaklar

Onu görmeden içi dolu nimetler

Yesun mevlid okutanlar diyeler

⁸³ Kastamonu’da icrâ edilen metinde bu beyitler ‘‘kaside’’ başlığıyla ifade edilmiştir. Bedriye Yakamercan, Emrullah Demirkaya, Sabahat Gönül nüshalarının baş kısımlarında beyitlerin bazıları farklı olmakla beraber Mevlid-i Şerif İlahisi, Medhiyye-i Mevlidi’n Nebi olarak adlandırılmıştır. Burada topluca icrâ edilip akabinde salavâtı şerife getiriliyor.

Fikir edüp elbet dünyadan geçmeyi

Cennete âhir sıratdan geçmeyi

Havz-ı kevserden dilerse içmeyi

Mevlid-i pâk-i resûlullah gel

صَدْرُ صَفَاءِ صَفَا وَمَاءِ قُبَّةٍ وَفَا مُعْلَى مُزَكَّى مُجْتَبَى مُرْتَضَى أَغْنَى بِهِ حَضْرَتِ مُحَمَّدٌ مُصْطَفَى رَا صَلَوَاتُ وَأُولَ
سِرْوَرٍ مَفْخَرٍ مَوْجُودَاتٍ وَأُولَ سِرْوَرٍ كَأَعْنَاتٍ شَفِيعٍ مَنْ فِي الْعَرَصَاتِ أَغْنَى بِهِ أَبَا لُقَاسِمٍ مُحَمَّدٌ مُصْطَفَى رَا صَلَوَاتُ
أَنْبِيَاءِ شَفِيعٍ مَنْ فِي الْأَجَرَةِ وَعَلَى مُحَمَّدٌ مُصْطَفَى رَا صَلَوَاتُ⁸⁴

هَذَا مَوْلُودِ النَّبِيِّ مُحَمَّدَنِ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ⁸⁵

1.BAHİR⁸⁶

- 1 Allah Adın Yâd İdelim İbtidâ⁸⁷
Olmasın Diller Hak İsminden Cüdâ⁸⁸
- 2 Allah Adıyla İdelim Feth-i Bâb
Bâb-I Hakk’a İdelim Tâ İntisâb⁸⁹
- 3 Allah Adın Yâd İderse Bir Kişi
Hak Ana Âsân⁹⁰ İder Cümle İşi

⁸⁴ Duanın meali; safa(huzur) çardağının başı, vefa kubbesinin suyu, yüce, temiz, seçkin ve razı kılınmış, onunla bizi zengin kıl. Hazreti Muhammed Mustafa es salavat. Mevcudatın iftihar sebebinin ilki, Kâinat mutluluğunun ilki, arasatta kalanların şefaâtçisi, onunla bizi zengin kıl Ebu'l-Kasım Muhammed Mustafa ra salavat. Enbiyalar serveri, ahirette olanların şefaâtçisi, Muhammed Mustafa ra salavat.

⁸⁵ Bu Hz. Muhammed'in (a.s) mevlididir.

⁸⁶ 1.Bahir; ‘‘Fi Tevhîdi Bârî Sübhânehu ve Te’âlâ Azze ve Celle’’ Bahridir.

⁸⁷ İbtidâ: 1.başlama 2. Başlangıç 3. Zf. İlkın, en önce, başta.

⁸⁸ Cüdâ: ayrı, ayrı düşmüş, ayrılmış.

⁸⁹ İntisâb: 1. Bir kimseye mensup olma 2. Bir yere bağlanma, kapılanma 3. Birinin adamı olma

⁹⁰ Âsân: kolay.

- 4 Allah Adın Yâd İden Handân⁹¹ Olur
İki Âlemde İşi Âsân Olur
- 5 Aşk ile Allah Dise Bir Kul Hemân⁹²
Ana Lebbeyk Yâ Kulum Dir Müste'ân⁹³
- 6 Allah Adın Yâd İden Bulur Necât⁹⁴
Allah Adıyla Bulur Her Şey Sebât⁹⁵
- 7 Sanma Kim Allah Diyen Mahrûm Olur
Belki Hakk'ı Terk İden Mezmûm⁹⁶ Olur
- 8 Şahlara Oldur Viren Taht ile Tâc
Cümle Âlem Ana Eyler İhtiyâc
- 9 Allah Allah Diyelim Gel Aşk ile
Didemiz⁹⁷ Pür-Hûn⁹⁸ Ola Tâ Şevk ile
- 10 Cürmümüz⁹⁹ Afv İde Gaffârü'z -Zünûb¹⁰⁰
Aybımız Setr İde Settârü'l – Uyûb¹⁰¹
- 11 Öyle Allah Ki Nazîri¹⁰² Yok Anın
Öyle Sultân Ki Vezîri Yok Anın
- 12 Hiç Mekânı Yokdur Anın Ey Hümâm¹⁰³
Hâzır ve Nâzır ve Hayy u Lâ-Yenâm¹⁰⁴

⁹¹ Handân: 1. Gülen, gülücü, güler, sevimli 2. Kadın adı.

⁹² Hemân: 1. Hemen, derhal, o anda, çarçabuk. 2. Öylece, böylece.

⁹³ Müste'an: Kendisinden yardım beklenen yardım istenen (Allah'ın sıfatlarındandır)

⁹⁴ Necât: kurtulma, kurtuluş. (Bkz: halâs, rehâ, selâmet).

⁹⁵ Sebât: yerinde durma, kımıldamama, sözünden, karârından vazgeçmeme.

⁹⁶ Mezmûm: 1. Zemmolunmuş, yerilmiş. 2. Beğenilmemiş; ayıp.

⁹⁷ Dîde: 1. Göz. Nûr-i dîde: gözün nuru. (Bkz: ayn, çeşm).

⁹⁸ Pür-hûn: kan içinde

⁹⁹ Cürm: suç

¹⁰⁰ Gaffârü'z -zenb: suç bağışlayan (Allah).

¹⁰¹ Settârü'l uyûb: ayıpları örten, bağışlayan Allah

¹⁰² Nazîr: benzer, eş. (Bkz: küfv, şebih, mâmend, mesil).

¹⁰³ Hümâm: himmetli, azimli, bir işe sınıksız sarılıp o işi başarma.

¹⁰⁴ Hayyü'l lâ yenâm: her an diri olan, uykusuz

13 Şüphemiz Yoktur Birdir Ol Rabbu'l -Ulâ¹⁰⁵

Gerçi Yanlış Didi Kâfirler Ana

14 Var İdi Evvelde Âdem Yok İdi

Gizli Kenz¹⁰⁶ İdi Bu 'Âlem Yok İdi

15 Bâri Tatvîl¹⁰⁷ İtmeyelim Vasfı Çok

Birdir Ol Allah'dan Artık Tanrı Yok¹⁰⁸

16 Ey Azizler İdelim Feth-İ Kelâm

Bir Vasiyyet Kılalım Beyne'l- Enâm¹⁰⁹

17 Ol Vasiyyet Kim Anı Tuta Hemîn

İde Rahmet Ana Rabbu'l- Âlemin

18 İdelim Evvel Salât ile Selâm

Rûh-i Fahr-i Âleme Her Subh u Şâm¹¹⁰

19 Hem Dahı Evlâdına Ashâbına

Rahmet Olsun Cümleten Ahbâbına¹¹¹

20 Her Kim İster Bula Cennet Yolunu

Fâtiha¹¹² ile Yâd İde Ben Kulunu

مُصَنَّفُ رُجُجُون بُوْكَتَابِهِ نَظْمُ اَيْلِيَانُ نَاطِمُ رُوْحِيْجُونْ اَدَمُ اَتَامُزْ وَحَوَا اَنَامُزْ رُوْحِيْجُونْ سُلْطَانِ اَنْبِيَا رُوْحِ شَرِيْفَلَرِي
اِيْجُونْ، اَصْحَابِ كِرَامِ رُوْحِ شَرِيْفَلَرِ اِيْجُونْ مُهَاجِرِيْنَ وَ اَنْصَارَ رُوْحِ شَرِيْفَلَرِ اِيْجُونْ، اِمَامِ حَسَنِ وَ اِمَامِ حُسَيْنِ وَ زَيْنِ
الْعَابِدِيْنَ رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنَ رُوْحِلَرِ اِيْجُونْ، حَضْرَتِ عَايِشَةَ صِدِّيْقَه وَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَا وَ خَدِيْجَةَ الْكُبْرَا

¹⁰⁵ Rabbü'l ulâ: şan ve şeref sahibi Rab.

¹⁰⁶ Kenz: hazine, define, yeraltında saklı değerli eşyâ.

¹⁰⁷ Tatvil: uzatma, uzatılma.

¹⁰⁸ Okunan bu beyitten sonra; Topluca Amenna ve Saddakna La İlahe İllallahu Vahdehu La Şerikeleh Lehül Mülkü ve Lehül Hamdü ve Hüve Alâ Külli Şeyin Kadir denilmektedir.

¹⁰⁹ Beyne'l-enâm: halk arasında

¹¹⁰ Subh u şam: sabah, akşam

¹¹¹ Ahbâb: dostlar, bildikler, tanıdıklar

¹¹² Fâtiha: 1. Başlangıç, methal, giriş. 2. Kur'an-ı kerim'in birinci sûresi

وَحَوَّا أَنَا وَ آسِيه أَنَا وَ مَرِيْمُ أَنَا رِضْوَانُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اِجْمَعِينَ رُوحَ شَرِيفٍ لِرَاجُونَ وَجُمْلَه أَنَا لِرُوحِ رُوحِ اِجُونَ
رُوحِ شَادُ أُولَه شَفَاعَتَلِرْ جُمْلَه مِيَزَه مُيَسَّرَ أُولَه، رُوحِ اِجُونَ فَاتِحَه مَعَ الصَّلَوَات¹¹³

2. BAHİR¹¹⁴

115 فَصْلٌ فِي خَلْقَةِ نُورِ النَّبِيِّ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ

- 1 Çünkü Hak Vafın Biraz Yâd Eyledik
Lutf-I Hak'la¹¹⁶ Kalbini Şâd¹¹⁷ Eyledik
- 2 Nice Vaf İtsün Anı Biçâre¹¹⁸ Kul
Kudretine Nice Bulsun Akl Yol
- 3 Evvel Oldur Âhir Oldur Bî Gümân¹¹⁹
Zâhir¹²⁰ Oldur Bâtın¹²¹ Oldur Her Zamân
- 4 Cümle Halkı Sonradan Var Eyledi
Sun'unu Âlemde İzhâr¹²² Eyledi
- 5 Dinle İmdi¹²³ Ne Yaratdı İbtidâ
Nakl İdem Nâkilden Anı Ben Sana

¹¹³ 1. Bahir olan Tevhid Bahri sonunda yapılan kısa dua'nın mealı; Musannıfların ruhu için, bu kitabı nazm eyleyen nazımın ruhu için, Adem atamız ve Havva anamız ruhu için, sultanı enbiyanın ruhu şerifleri için, Aşhabı kiram ruhu şerifleri muhacirin ensarın ruhu şerifleri için, imamı hasan ve imamı hüseyin ve zeynel abidin rıdvanullahi teala aleyhim ecmain ruhları için, Aişeyi sıddıka ve fatımatı zehra ve hatıcetül kübra ve havva anamız ve asiye anamız ve meryem ana rıdvanullahi teala aleyhim ecmain ruhu şerifleri için ve cümle analarımızın ruhları için, ruhları şad ola şefaatleri cümlemize müyesser ola. Ruhları için fatiha meassalavat.

¹¹⁴ 2.Bahir metinde “Faslun Fi Hilkatı Nûri'n-Nebî Kable Kulli Şey” adıyla isimlendirilmiştir.

¹¹⁵ Peygamberimizin nurunun herşeyden evvel yaratıldığıyla ilgili fasıl.

¹¹⁶ Lutf-i hak: herşeyi hakkıyla yaratan, varlığı hak olan ve her hakkın sahibi olan Allah'ın ihsanı, yardımı.

¹¹⁷ Şâd: sevinçli.

¹¹⁸ Biçâre: çaresiz, zavallı

¹¹⁹ Bî gümân: şüphesiz. (Bkz: bi-şekk).

¹²⁰ Zâhir: görünen, görünücü, açık, belli, meydanda.

¹²¹ Bâtın: 1. İç. 2. İç yüz. 3. Gizli, görünmeyen nesne. 4. Tanrı. 5. İçteki, içyüzdeki.

¹²² İzhâr: Gösterme, meydana çıkarma.

¹²³ İmdi: şimdi

- 6 Nûr-I Zâtdan Aldı Bir Kabza¹²⁴ Hudâ¹²⁵
Ol Muhammed Mustafa Didi Ana
- 7 Kudretiyle Kıldı Ol Nûra Nazar
Terledi Ol Dem Hayâdan Ser-Te-Ser¹²⁶
- 8 Her Bir A'zâsı¹²⁷ Terinden Ol İlâh
Ruhları Halk Eyledi Bî- İştibâh¹²⁸
- 9 Yaradıp Ol Demde Mir'at-ı¹²⁹ Hayâ
Nûra Karşı Tutdı Ol Demde Hudâ
- 10 Bak Deyip Emreyledi Rabbu'l Ulâ
Bakdı Kendi Gördü Nûr-I Mustafâ
- 11 Hüsünü Gördükte Oldu Pür- Safâ¹³⁰
Hamd¹³¹ Edip Beş Kerre Secde Kıldı Tâ
- 12 Ol Sebebdendir Bize Kılmak Namâz
Eylemek Her Günde Beş Kerre Niyâz¹³²
- 13 Sonradan Halk Oldu Bu Arz u Semâ
Her Ne Var Fevka'l – Ulâ Tahte's – Serâ¹³³
- 14 Ademi Halk Eyledi Virdi İzman
Allame'l Esmâ ile Ey Serfıran

¹²⁴ Kabz: el ile tutma, avuç içine alma kavrama

¹²⁵ Hudâ: Allah

¹²⁶ Ser-tâ-ser: baştan başa, hep, bütün.

¹²⁷ A'zâ: organlar, üyeler

¹²⁸ Bî iştibâh: şüphesiz.

¹²⁹ Mir'at: ayna

¹³⁰ Pür-safâ: çok neşe

¹³¹ Hamd: tanrıya olan şükran duygularını bildirme.

¹³² Niyâz: yalvarma, yakarma, dua

¹³³ Taha, 20/6

- 15 Adem’i Kıldı Halîfe Âleme
Secde Etdiler Melekler Âdem’e
- 16 Hem Muhammed Nûrı Alnında Karâr
Etdi Bâ – Emr-İ Cenâb-I Kirdigâr¹³⁴
- 17 Sonra Havvâ Alnına Nakletdi Nûr
Izzet Eylerdi Ana Vahş u Tuyûr¹³⁵
- 18 Sonra Şit’e Geldi Nûr Etdi Karâr
Eyler İdi Nûr ile Ol İftihâr¹³⁶
- 19 Pâk¹³⁷ Mutahhar Silsileyle Geldi Tâ
Hazret-İ İbrahim Alnına Ziyâ¹³⁸
- 20 Sonra İsmâil’e Geldi Nûr-İ Pâk
Alemi Kıldı Cemâli Tâb- Nâk¹³⁹
- 21 İşbu Resme Ol Mutahhar¹⁴⁰ Silsile
Bülbül- Asâ Kondu Hep Gülden Güle
- 22 Âkibet Nakletdi Abdullâh’a Nûr
Bir Zaman Bu Hâl ile Kaldı Murur
- 23 Gerçi Son Geldi Cihâna Şâh-ı Dîn
Hak Habîbi Oldı Fahru’l- Mürselîn¹⁴¹

¹³⁴ Kirdigâr: Allah

¹³⁵ Vahş u tuyûr: yabani hayvanlar ve kuşlar

¹³⁶ İftihâr: 1. Öğünme; koltuk kabartma. 2. Şeref, şan.

¹³⁷ Pâk: temiz, arık, pâk

¹³⁸ Ziyâ: ışık, aydınlık

¹³⁹ Tâb-nâk: parlak, ışıklı. (Bkz: münevver, ziyâ-dâr).

¹⁴⁰ Mutahhar: tathir edilmiş, temizlenmiş, temiz.

¹⁴¹ Fahrü’l mürselin: Hz. Muhammed (a.s)

- 24 Gerçi Evvel Geldi Hayli Enbiyâ¹⁴²
Cümlelerin Sultânı Oldu Mustafâ
- 25 Cümlesi Kıldı Şerî'at Âşikâr¹⁴³
Dîn-i Ahmed Geldi Neshetdi Ne Var
- 26 Hâtem-i Mühr-i Nübüvvetdir Resûl
Hâtem-i Şâh-ı Risâletdir Resûl
Ger Dilersen Bulasın Oddan¹⁴⁴ Necât¹⁴⁵
Aşk ile Derd ile İdin Salavât

3.BAHİR¹⁴⁶

147 فَصِّلْ فِي وَلَا دَيْتِهِ عَلَيْهِ أَتَمَّ الصَّلَوَاتُ

- 1 Âmine Hâtun Ki Vehb'in¹⁴⁸ Duhteri¹⁴⁹
Nûr-İ Abdullâh'a Oldu Müşteri
- 2 Emr'i Hak'la Kıldılar Ol Dem Nikâh
Buldular İki Taraftan İnşirâh¹⁵⁰
- 3 Bir Gice Nakletdi Nûr-I Mustafâ
Mâderinin¹⁵¹ Cephessin Kıldı Ziyâ
- 4 Gelmeden Bu Âleme Hayru'l Beşer

¹⁴² Enbiyâ: müstakil şeriat sâhibi olmayan Peygamberler, yalvaçlar.

¹⁴³ Âşikâr: belli, açık, meydanda. (Bkz: ayân, celî, bâhir, hüveydâ)

¹⁴⁴ Od: Ateş

¹⁴⁵ Necât: kurtulma, kurtuluş. (Bkz: halâs, rehâ, selâmet).

¹⁴⁶ 3. Bahir; Velâdet Bahridir.

¹⁴⁷ Onun velâdeti hakkındaki fasıl, en mükemmel salavatlar onun üzerine olsun.

¹⁴⁸ Vehb: vergi, bağışlama; hediye, bağış

¹⁴⁹ Duhter: kız, kerime.

¹⁵⁰ İnşirâh: 1. açılma. 2. Açıklık, ferahlık.

¹⁵¹ Mâder: anne, ana

- Rahm-î Mâderde¹⁵² Henüz Âlî Makar¹⁵³
- 5 Zâhir Oldu Nice Türlü Mu'cizât¹⁵⁴
- Dost u Düşmân Gördüler Hep Kâinât
- 6 Çünkü Oldu Vakt u Sâ'ati Tamâm
- Kim Gele Bu Âleme Hayru'l- Enâm
- 7 Ol Rebiü'l- Evvel¹⁵⁵ Ayı Bi- Gümân
- On İkinci Gicesiydi Ol Zamân
- 8 Hem Düşenbe¹⁵⁶ Gicesiydi Bî-Hilâf
- Böyledir Kavî-î Sahîh Yok İhtilâf
- 9 Ol Nebî'nin Anası Nakleydi
- Ol Gice Gördüğünü Hep Söyledi
- 10 Ol Gice Hânemde Ben Tenhâ¹⁵⁷ İdim
- Oğlumun Teşrifine Şeydâ¹⁵⁸ İdim
- 11 Çıktı Hânemden O Dem Nûr u Ziyâ
- Nûh Felekden Geçdi Gitti Gûyiyâ¹⁵⁹
- 12 Lem'ası¹⁶⁰ Tutdu Cihânı Ser-Be-Ser¹⁶¹
- Gündüz Oldu Sandılar Ol Şeb¹⁶² Meğer
- 13 Nûr-ı Arşı Mahveder Ol Öyle Nûr

¹⁵² Rahmi mâder: anne rahmi

¹⁵³ Makar: 1. Karar edilen yer, karargâh. 2. oturulan yer. 3. Ocak, merkez. 4. payitaht, başkent.

¹⁵⁴ Mu'cizât: mucizeler.

¹⁵⁵ Rebiü'l evvel: "ilkbahar": arabi ayların üçüncüsü.

¹⁵⁶ Düşenbe: pazartesi

¹⁵⁷ Tenhâ: 1. Yalnız, ıssız, boş. 2. Yalnız, tek. (bkz: münferid, vahid).

¹⁵⁸ Şeydâ: aşktan aklını kaybetmiş, divâne, düşkün, şaşkın.

¹⁵⁹ Gûyiya: güya, sanki (vezin gereği nazımda kullanılmıştır).

¹⁶⁰ Lem'a: parıltı, parlayış.

¹⁶¹ Ser-be-ser: başbaşa; baştan başa, büsbütün.

¹⁶² Şeb: gece

Sad¹⁶³ Selâm Etdi Vuhûş u hem Tuyûr

14 Yer ile Gök Arası Doldu Melek

Başladı Devrâna¹⁶⁴ Aşk ile Felek¹⁶⁵

15 Üç Melek Gördüm Elinde Üç Livâ¹⁶⁶

Biri Mağrib'de¹⁶⁷ Biri Maşrık'da¹⁶⁸ Tâ

16 Ka'benin Üstüne Dikmişler Birin

Tekbir ile Doldu Bu Rû-yı Zemîn¹⁶⁹

الله عظيم الشأن ديكُنْ عَلَمْلُرْ حُرْمَتِه، و بو مبارَك سَاعَتْلَر حُرْمَتِه پَيْغَمْبَرِ مَزْ مُحَمَّدْ مصطفى نَك شَفَاعَتِ عَظْمَا ;
سَيِّدَن آيرميه، شَفَاعَتَيْن جُمْلَه مَزَه مُيَسَّرْ آيْلَه و عِلْم سَنْجَاغِي دِيْنْدَه حَشْرَ آيْلَه، جَنَاتِ عَالِيَاثَنه ادْخَالِ آيْلَه. جَمَالِيْلَه
جُمْلَه مَزِي مَسْرُورِ آيْلَه، كُناه اِيْلَه اَوْطَرْدِيْكَ ثَوَابِ اِيْلَه قَالَقْمَقِ مُيَسَّرْ آيْلَه، حَاضِرِ جَامَاعَتِن كُوْكَلِي مُرَادِيْنِ اِحْسَانِ
آيْلَه¹⁷⁰

بِحُرْمَةِ الْفَاتِحَةِ

4.BAHİR¹⁷¹

1 Yazılı Kudretle Sancaklar Tamâm

İsm-İ Hak Nâm-I Muhammed Ey Hümâm¹⁷²

2 Çün Göründü Bana Hakk'ın Kudreti

¹⁶³ Sad: yüz

¹⁶⁴ Devrân: dünya, felek, zaman, tâlih, kader; devir

¹⁶⁵ Felek: gökyüzü, semâ.

¹⁶⁶ Livâ: bayrak.

¹⁶⁷ Mağrib: 1. Garb, batı. 2. Akşam.

¹⁶⁸ Maşrık: güneşin doğduğu taraf, doğu.

¹⁶⁹ Rû-yı zemin: yeryüzü, dünyâ.

¹⁷⁰ 3.Bahir olan Veladet Bahrinin akabinde, 3 adet tekbir getirilip yapılan dua'nın meali; Allah Azimüşşsan dikilen alemler hürmetine. Bu mübarek saatler hürmetine. Peygamberimiz Muhammed mustafanın şefaati uzmasından ayırmaya. Şefaatine cümlemizi müyesser eyleye. Âlemi sancağı dibinde haşreyleye. Cenneti âliyesine idhâl eyleye. Cemaliyle cümlemizi mesrûr eyleye. Günah ile oturduk sevap ile kalkmak müyesser eyleye. Hâzır cemaatin gönlü murâdın ihsân eyleye. Âmin. Bi hurmetil fâtîha

¹⁷¹ 4. Bahir; “Fi Beyâni Zuhuri Vücudi'n-Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem” başlığı verilmiş olup velâdet bahrinin devamı niteliğindedir.

¹⁷² Hümam: himmetli, azimli, bir işe sınıksız sarılıp o işi başarma.

- Yalnız Hânemde Kıldım Hayreti
- 3 Fıkr Ederdim Bî-Kesim¹⁷³ Yâ Rab Deyip
Oğlumun Teşrîfini Fehm¹⁷⁴ Eyleyip
- 4 Nâgehân¹⁷⁵ Şakk¹⁷⁶ Oldı Divâr¹⁷⁷ Tamâm
Geldi Üç Hurî Bana Verdi Selâm
- 5 Âsiye¹⁷⁸ Meryem Biri Havvâ İdi
Cümlesinden hatta Bî- Hemtâ¹⁷⁹ İdi
- 6 Çünkü Gördüm Bunları Kıldım Hayâ¹⁸⁰
Fehmedip Utanma Dediler Bana
- 7 Hizmetinle Biz Mübâhat¹⁸¹ Eyleriz
Sen Bize Emret Meserret¹⁸² Eyleriz
- 8 Geldiler Etrafıma Oturdular
Müjde-İ Teşrîf-İ Ahmed Verdiler
- 9 Dediler Ferzendirin Âsâ Gelmedi
Bu Cihânda Misli Sebkât¹⁸³ Kılmadı
- 10 Budur Ol Bağ-I Risalet Bülbülü
Gülşen-İ¹⁸⁴ İlm-İ Ledünnîn¹⁸⁵ Gülü

¹⁷³ Bi-kes: kimsesiz, çaresiz.

¹⁷⁴ Fehm: anlama, anlayış.

¹⁷⁵ Nâgehân: apansızın, birdenbire.

¹⁷⁶ Şakk: 1. Yarma, yarıma, çatlama; yırtma, paralama; kırma. 2. Yarık, çatlak

¹⁷⁷ Divâr: duvar

¹⁷⁸ Âsiye: Dini inanışlara göre Hz. Musâ'yı Nîl'den çıkararak büyütüp yetiştiren firavn'ın zevcesinin adı.

¹⁷⁹ Bi-hemtâ: Benzersiz.

¹⁸⁰ Hayâ: 1. utanma, sıkılma. 2. Âr, nâmus, edep. 3. Allah korkusu ile gûnahtan kaçınma.

¹⁸¹ Mübâhat: övünme.

¹⁸² Meserret: sevinç, şenlik.

¹⁸³ Sebkât: geçme, ilerleme.

¹⁸⁴ Gülşen: gül bahçesi.

¹⁸⁵ İlmî ledün: Allah'ın sırlarına âit mânevi bilgi, gayb ilmi.

- 11 Budur Ol Âyine-İ¹⁸⁶ Nûr-I Hudâ
Budur Ol Ahmed Muhammed Mustafâ
- 12 Şemine¹⁸⁷ Âlem Anın Pervânedir
Meclisinde Hendemi Mestânedir¹⁸⁸
- 13 Ey Âmine Tali'in¹⁸⁹ Mesûd¹⁹⁰ İmiş
Kevkeb-İ¹⁹¹ Bahtın Senin Mahmûd İmiş
- 14 Gûş¹⁹² Edince Müjde-İ Mevlûdumu
Hamd ile Yâd Eyledim Ma'bûdumu¹⁹³
- 15 Âmine İder Çü Vakt Oldı Yakın
Kim Gele Dünyâyâ Ol Sultân-I Dîn
- 16 Teşne-Leb¹⁹⁴ Oldum Harâretten Katı
Sundular Bir Kâse Cennet Şerbeti
- 17 Nûş¹⁹⁵ Edince Sandım Ol Âb-I Hayât
Cur'asın Nûş Eyleyen Bulmaz Memât¹⁹⁶
- 18 Nûr-I Mahz Oldu O Dem Cismim Tamâm
Gam¹⁹⁷ Gidip Gönlümden Oldum Şâd-Kâm¹⁹⁸
- 19 Kuş Gibi Geldi O Dem Cibrîl Emîn

¹⁸⁶ Âyine: ayna.

¹⁸⁷ Şem'i: Şem'a, ışığa mensup, ışıkla, mumla ilgili

¹⁸⁸ Mestâne: sarhoşa yakışacak şekilde, sarhoşca, sarhoşcasına.

¹⁸⁹ Tâli: tâlih, kısmet, kader, baht.

¹⁹⁰ Mes'ûd: saâdetli, bahtlı, bahtiyar, kutlu.

¹⁹¹ Kevkeb: yıldız.

¹⁹² Gûş: 1. kulak. 2. İşitme, dinleme.

¹⁹³ Ma'bûd: 1. Kendisine ibadet olunan, tapınılan. 2. Allah.

¹⁹⁴ Teşne-leb: dudağı kurumuş, çok susamış; susuz, yanık.

¹⁹⁵ Nûş: 1. Tatlı; bal. 2. İçki, iştret

¹⁹⁶ Memât: ölüm.

¹⁹⁷ Gam: keder, tasa, kaygı, dert.

¹⁹⁸ Şâd-kâm: çok sevinçli.

Arkamı Sığadı Eliyle Hemîn

20 Doğdu Ol Sa'atde Fahr-İ Kâ'inât

Nûr ile Müstağrak¹⁹⁹ Oldu Şeş- Cihât

21 Ger Dilersiz Bulasız Âli Makam

Den Mutahhar Ravzasına Essalatü Vesselam

5.BAHİR²⁰⁰

1 Yaradılmış Cümle Oldu Şaduman²⁰¹

Gam Gidüp Âlem Yeniden Buldu Cân

2 Cümle Zerrâtı²⁰² Cihan İdüp Nidâ²⁰³

Çağrısuben Didiler Kim Merhâba

3 Merhaba Ey Âli Sultan Merhaba

Merhaba Ey Kâni İrfan Merhaba

4 Merhaba Ey Sırrı Furkan Merhaba

Merhaba Ey Derde Derman Merhaba

5 Merhaba Ey Bülbüli Bâgi Cemâl

Merhaba Ey Âşınayı Zül Celâl

6 Merhaba Ey Mâhu Hurşidi Hudâ

Merhaba Ey Hakdan Olmayan Cudâ

7 Merhaba Ey Âsi Ümmet Melcei²⁰⁴

¹⁹⁹ Müstağrak: batmış.

²⁰⁰ 5.Bahir; Merhaba Bahridir.

²⁰¹ Şad-mân: sevinçli (bkz: mahzûz, memnûn, mesrûr)

²⁰² Zerrât: zerreler, pek ufak parçalar, moleküller.

²⁰³ Nidâ: 1. Çağırma, bağırma, seslenme. 2. Ses verme.

²⁰⁴ Melce: ilticâ eedecek, sığınacak yer. (Melâz, penâh)

- Merhaba Ey Çâresizler Eşfai
- 8 Merhaba Ey Câni Bâki Merhaba
- Merhaba Ey Uşşâka Sâki Merhaba
- 9 Merhaba Ey Kurratül Aynil²⁰⁵ Halil
- Merhaba Ey Hâsı Mahbubi Celil
- 10 Merhaba Ey Rahmeten Lil Âlemin
- Merhaba Sensin Şefiul Müznibin
- 11 Merhaba Ey Pâdişahı Dü Cihan
- Senin İçün Oldu Kün ile Mekân
- 12 Ey Cemâli Gün Yüzi Bedri Münir²⁰⁶
- Ey Gamı Düşmüşlere Sen Deste Gir²⁰⁷
- 13 Destgirsın Kamu Üftâdenin²⁰⁸
- Hem Penâhı²⁰⁹ Bendevü Âzedenin
- 14 Ey Gönüller Derdinin Dermânı Sen
- Ey Yaradılmışların Sultanı Sen
- 15 Sensin Ol Sultanı Cümle Enbiya
- Nuri Çeşmi Evliyau Asfiya²¹⁰
- 16 Ey Risâlet Tahtının Sen Hatimi
- Ey Nübüvvet Mührünün Sen Hâtemi

²⁰⁵ Kurretü'l-ayn: göz nuru. (Bkz: nûr'î dîde)

²⁰⁶ Bedr-i münîr: parlak dolunay.

²⁰⁷ Dest-gîr: elinden tutan, yardımcı.

²⁰⁸ Üftâde: düşmüş, düşkün; biçâre.

²⁰⁹ Penâh: sığınma, sığınacak yer

²¹⁰ Bu beyitten sonra bahir'e devam edilmemiştir.

- 17 Çünkü Nurun Rûşen²¹¹ Etti Âlemi
Gül Cemâlin Gülşen Etti Âlemi
- 18 Oldı Zâil Zülmeti Cehlü ve Zâlâl
Buldı Bağı Mâğfiret Aynı Kemâl
- 19 Ya Habiballah Bize İmdad Kıl
Son Nefes Didârın ile Şâd Kıl
- 20 Ger Dilersiz Bulâsız Oddan Necât
Aşk ile Derd ile İdin Salavât

CUMHUR İLAHİ²¹²

- 1 Sana Kurban Ola Canım Muhammed
İki Alemde Dermanım Muhammed
- 2 Seni Görmezden Evvel Şevki Aşk
Bana Kar İdi Canım Muhammed
- 3 Hayatın Gönlüme Nakşoldu Çıkmaz
Cemalin Oldu Seyranım Muhammed
- 4 Yakar Aşkın Odu Cismiyle Canı
Eriş Dermana Lokmanım Muhammed
- 5 Ölürsem Kar Yolunda Pare Pare
Feda Olsun Sana Canım Muhammed
- 6 Visalin Teşnesiyem Eylerim Ah

²¹¹ Rûşen: aydın, parlak

²¹² Cumhur olarak bu ilahi icrâ edilmektedir.

- İşit Sen Zarı Gıryanım Muhammed
- 7 Ne Oldu Irabilsem Hakıpaye
- Geçirsem Anda Devranım Muhammed
- 8 Diler Ahmet Gani Ümmet Fakiri
- Görem Mahşerde Sultanım Muhammed

6. BAHİR²¹³

- 1 Çünkü Ol Mahbubi Rahmanu Rahim
- Kıldı Dünyayı Cemalinden Naim
- 2 Birbirine Muştulatup Her Melek
- Raksa Girdi Şevku Şadından Felek
- 3 İşbu Heybetten Amine hubrû
- Bir Zaman Aklı Gidup Geldi Gîru
- 4 Gördü Kimmiş Huriler Hiç Kimse Yok
- Görmedi Oğlun Tazarru Kıldı Çok
- 5 Huriler Aldı Tasavvur Kıldı Ol
- Hayret İçre Çok Tefekkür Kıldı Ol
- 6 Çevre Yanın İsteyu Kıldı Nazar
- Gördü Kim Bir Köşede Hayrul Beşer
- 7 Şöyle Beytullaha Karşı Ol Rasul
- Yüz Yere urmüş ve Secde Kılmış Ol

²¹³ 6.Bahir; “Fî Beyânî Mucizâtî’n Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem” başlığı verilmiştir.

Hem Götürmüş Parmağın Tevhid Eder

وَأَتَكَ رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ نَبِيًّا وَبِ الْكُرْآنِ إِمَامًا وَبِ الْكَاتِبَةِ كِتَابًا وَبِ الْمُؤْمِنِينَ
 أَخَوَانًا، رَبِّيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ هُوَ الرَّبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ. حَقَّ تَعَالَى حَضْرَتُنَا بُو تَوْحِيدُ كَلِمَةٍ سَنَ مُنْكَرٌ وَنَكِيرٌ كَلَمَدَكْدَه جُمْلَه
 مِرَه قَوْلَائِ كُتُورَه ، كُرْلَه ي كُورْلَه ي كَلْنُ مَلَكْلَرُ سَنَى بَرْلَه ي بَرْلَه ي أَوْ يَانَمَقُ مُيَسَّرُ آيْلِيَه، دَارُ قَبْرِ مَزَى كَنِيْشُ آيْلِيَه،
 نَارُ آيْلَمِيُوبُ نُورُ آيْلِيَه، دُورْت يَرْدَه صُورُو لَاجَقُ سُوْالْمَزَى آسَانُ آيْلِيَه، آخِرُ زَمَانُ بِيْعَمَبَرِي بِيْعَمَبَرِي مَحْمَدُ مُصْطَفَى
 صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَضْرَتُنَا شَفَاعَتُنَا جُمْلَه مِرَه مُيَسَّرُ آيْلِيَه، نُورُ إِيْمَانَدَنْ آيْرَمِيَه، قَلْبِمَزَى مُنُورُ
 آيْلِيَه، قَبْرِ لَرْمَزَى رَوْضَه جَنَانُ آيْلِيَه، عَرْشُ أَغْلَا كُولَكَه سِنْدَه سَا كِنُ آيْلِيَه، مِيْرَانَه وَارِدَقْدَه ثَوَابِمَزَى آغِيْرُ آيْلِيَه، وَ
 يُورُومُوزَى آقُ آيْلِيَه، كُنَاهِي آغِيْرُ كَلُوبَدَه رُسُوْاي أُولَانُ قُلُلَرْدَنْ آيْلَمِيَه، صِرَاطِي بَرْقُ خَاطِفُ كِيْيُ كَجْمَكُ جُمْلَه مِرَه
 مُيَسَّرُ آيْلِيَه، دُوشُوبَدَه جَهَنَّمَه كِيْدَنْ قُولُلَرْدَنْ آيْلَمِيَه، جَنَّتُ أَغْلَايَه كِيْدَنْ قُولُلَرْدَنْ آيْلِيَه، جَمَالُ بَاكَمَالِنِي مُشَاهَدُ جُمْلَمَزَه
 مُيَسَّرُ آيْلِيَه، حَبِيْبِي ايلَه دُوسْتَلْغِي حُرْمَتِنَه، جُمْلَه مَزَى اِيْكِ جِهَانَدَه مَسْرُورُ آيْلِيَه، صَوْمُ وَ صَلَاتِي قَبُولُ أُولَانُ قُولُلَرُ
 زُمْرَ سِنَه اِلْحَاقُ آيْلِيَه، رَمَضَانُ شَرِيْفُ حُرْمَتِنَه، اَهْلُ بَذْرَلِيْلَه قَدِيْرُ حُرْمَتِنَه، جَمَالِيْلَه جُمْلَه مَزَى مَسْرُورُ آيْلِيَه، بُو
 مَجْلِسِمِرَه يَاقِيْنِ وَ أَوْزَاقْدَنْ كَلْنَلَرِي مَسْرُورُ وَ قَلْبِمَزَى پَارَاقُ آيْلِيَه²¹⁵

7. BAHİR²¹⁶

1 Derki Ey Mevlâm Yüzüm Tuttum Sana

Ya İlâhi Ümmetim Vergil Bana

²¹⁴ Tahmîd: hamdetme, Elhamdülillâhlâh deme, şükretme

²¹⁵ 8.beyitten sonra yapılan duanın mealî;

Ben, Rab olarak Allah'ı, Peygamber olarak Muhammed'i (a.s) ve din olarak İslamı, imam olarak Kuran'ı, kible olarak Kabe'yi ve kardeş olarak müminleri seçtim. Rabbim olan Allah'tan başka Tanrı yoktur, ben ona dayandım, büyük arşın Rabbi de O'dur. Hak teâlâ hazretleri bu tevhid kelimesini münker nekir geldikte cümlemize kolay getire. Gürleye gürleye gelen melekler seni birleye birleye uyanmak müyesser eyleye. Dar kabrimizi geniş eyleye nâr eylemeyup nûr eyleye. Dört yerde sorulacak suallerimizi âsân eyleye. Âhîr zamân Peygamberi Peygamberimiz Muhammed Mustafa sallallâhû teâlâ aleyhi vesselâm hazretlerinin şefaatlerini cümlemize müyesser eyleye. Nûru imândan ayırmaya. Kalbimizi münevver eyleye. Kabirlerimizi ravzâ cinân eyleye. Arşı âlâ gölgesinde sâkin eyleye. Mizâna vardıkta sevâbımız ağır eyleye. Ve yüzümüzü âk eyleye. Günâhı ağır gelüpte rüsvâ olan kullarından eylemeye. Sırâtı berk hâtıf gibi geçmek cümlemize müyesser eyleye. Düşüpte cehenneme giden kullarından eylemeye. Cenneti âlâya giren kullarından eyleye. Cemâli ba kemâlini müşâhede cümlemize müyesser eyleye. Habibin ile dostluğun hürmetine. Cümlemizi iki cihanda mesrur eyleye. Savmû ve salâtı kabul olan kullar zümresine ilhâk eyleye. Ramazân'ı şerif hürmetine ehli bedri leylei kadir hürmetine. Cemâliyle cümlemizi mesrur eyleye. Bu meclisimize yakın ve uzaktan gelenleri mesrûr ve kalbimizi parlak eyleye. EL FÂTİHA

²¹⁶ 7.Bahir; “Fi Beyânî Mâ Zahara Fi Vakti Velâdeti Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem” olarak isimlendirilmiştir.

- 2 Böyle Derken Ol Tebessüm Eyledi
 Şöyle Bildim Hak Terahhum²¹⁷ Eyledi
- 3 Bir Nida Geldi O Dem Doldu Hava
 Der Habibim Hacetin Olsun Reva
- 4 Sürmelenmiş Mübarek Gözleri Gör Hikmeti
 Mübarek Göbeği Kesilmiş Olmuş Sünneti
- 5 Mübarek Tuzunu Ekmişler Olmuş Muhterem
 Kundak İçre Yatar Ol Şahi Haram
- 6 Bir Nida Geldi Havadan Keygati
 Şöyle Kim Tuttu Cihana Heybeti
- 7 Dedi Saklan Siz Onu Üç Gün Tamam
 Her Melek Gelsün Ona Versün Selam
- 8 Muttasıl²¹⁸ Üç Gün Melekler Geldiler
 Ahmedi Görüp Ziyaret Kıldılar
- 9 Yerde Gökte Hiç Feriştah Kalmadı
 Kim Muhammed Yüzünü Ol Görmedi
- 10 Sonra Cennet Ehli Cümle Huri İyn
 Görmeye Geldi O Şahın Mah Yüzün
- 11 Her Biri Elinde Bir Nurdan Tabak
 Kim Yaratmış Suni Birle Onu Hak
- 12 İçleri Dolu Cevahir²¹⁹ Anların

²¹⁷ Terahhum: merhamet etme, acıma.

²¹⁸ Muttasıl: 1.ittisâl eden, ulaşan, kavuşan, bitişen. 2. Aralıksız, hiç durmadan, biteviye.

²¹⁹ Cevâhir: cevherler, elmaslar, kıymetli taşlar

- Başına Saçu İçün Peygamberin
- 13 Saçu Saçup Çün Ziyaret Etiler
- Huri Ridvan Hep Melekler Gittiler
- 14 Çünkü Ben Bu İşleri Gördüm Ayan
- Kalmadı Sabrım Hemen Düştüm Revan
- 15 Geldi Aklım Gördüm Ol Sahib Vefa
- Gözlerim Nuru ve Oğlum Mustafa
- 16 Yüzü Nuru Gün Gibi Hoş Ber Durur
- Çünkü Gördüm Gönlüme Geldi Surur
- 17 Yüzümü Sürdüm Yere Çok Ağladım
- Firkat Oduyla Ciğerim Dağladım
- 18 Kaynatıp Nari Muhabbet Ganımı
- Alu Ben Bağrıma Bastım Canımı
- 19 Debrenür Mübarek Dudakları Söyler Kelam
- Anlayamzdım Ne Derdi Ol Hümam
- 20 Kulağım Mübarek Ağzına Tuttum Dinledim
- Söylediği Sözü Ol Dem Anladım
- 21 Hakka Bağlayup Gönülde Himmeti
- Der İdi Kim Ümmeti Vah Ümmeti
- 22 Tıfl²²⁰ İken Diler İdi Ümmeti
- Sen Kocadın Terk Edersin Sünneti
- 23 Ümmetim Dedi Sana Çün Mustafa

²²⁰ Tıfl: küçük çocuk.

Ver Salavat Sende Ana Bul Safa

8.BAHİR²²¹

- 1 Çün Kadem Bastı Cihana Şahı Din
Hâkî Payine²²² Yüzün Sürdü Zemin
- 2 Asumanı²²³ İftihar Etti Zemin
Bana Geldi Rahmetelil Alemin
- 3 Hep Müneccimler²²⁴ Muattal²²⁵ Oldular
Babı Necmi Cümle Bağlı Buldular
- 4 Kilseler Göçtü Yere Oldu Harab
Geldi Kisra Başına Türölü Azab
- 5 Hep Yere Düştü Sanemler²²⁶ Ka'be De
Kopdu Müşrikler İçinde Arbede
- 6 Recm Edip İblisi Ol Dem Kovdular
Asumana Çıkmadan Men Ettiler
- 7 Şad U Handan Oldu Vuhuş U Tuyur
Dediler Geldi Cihana Şimdi Nur
- 8 Gulguleyle Doldu Alem Serteser
Söyledi İnsan Gibi Divar U Der

²²¹ 11 beyit olan 8.Bahir Kastamonu'da icrâ edilmemektedir. "Fi Beyâni Zuhûri Vücûdi'n- Nebî Sallallahü Aleyhi Vesellem" başlığıyla isimlendirilmiştir.

²²² Hâk-pây: ayağın toprağı, ayağın tozu, ayağın bastığı toprak

²²³ Âsmân: gök, semâ.

²²⁴ Müneccim: yıldızların hareket ve vaziyetlerinden ahkâm çıkaran, yıldız fâlina bakan kimse, falcı.

²²⁵ Muattal: 1. tâtıl edilmiş, bırakılmış; kullanılmaz, battal. 2. Boş, işsiz.

²²⁶ Sanem: put.

- 9 Müjde Kıldı Birbirine Cümle Halk
Dediler Kim Geldi Ol Mahbub I Hak
- 10 Cümle Huriler Melekler Geldiler
Merhaba Ehlen ve Sehlen Dediler
- 11 Merhaba Hoş Geldin Ey Hatmu'r Rusül
Sensin Ancak Gülşeni Alemde Gül

9.BAHİR²²⁷

- 12 Bu Alâmâtı Görünce Âmine
Çok Tefekkür Kıldı Kendi Kendine
- 13 Daldı Bahr-İ Hayrete Ol Zi- Şeref
Gördüğünce Kıymeti Dürri²²⁸ Sade
- 14 Aklımı Başıma Cem Etdim O Dem
Baktım Etrafıma Kim Anı Görem
- 15 Beyte Karşı Secde Kılmış Hazrete
Başlamış Mevlaya Ol Dem Tâ'ate
- 16 Hep Mübarek Lebleri²²⁹ Söyler Kelâm
Bilmezem Ne Söyledi Ol Nik-Nâm²³⁰
- 17 Dikkat ile Dinledim Ol Serveri
Anladım Ol Dem Kelâm-I Cevheri

²²⁷ 9. Bahir “‘Fi Beyâni Zuhûri Vücûdi’n- Nebî Sallallahü Aleyhi Vesellem” Kastamonu’da bir önceki bölüm atlandıktan sonra icrâ isimlendirdiğimiz bu fasıldan başlamaktadır.

²²⁸ Dürri: inci.

²²⁹ Leb: dudak.

²³⁰ Nik-nâm: iyi nam kazanmış, iyi adlı, iyi ünlü.

- 18 Arz-I Hâcât Eyleyip Derdi O Şâh
Ümmeti Vâ Ümmeti Vâ Ümmetâh
- 19 Yâ Rab Afv Eyle Günâh-I Ümmeti
Bir Avuç Toprağa Eyle Rahmeti
- 20 Merhamet Et Anlara Kılma Azâb
Atma Yâ Râb Âteşe Etme Kebâb
- 21 Bana Ver Yâ Râb Zünüb-I Ümmeti
Ben De Virem Anlara Hep Tâ'ati
- 22 Gözlerimin Yaşına Bağışla Hep
Cümlesi Bi-Çâredir Kılma Gazap
- 23 Hak'dan Ol Dem Geldi Bir Türlü Hitâb
Der Habibim Ağlama Etmem Azâb²³¹
- 24 Ağlayıp Aldım O Din Sitâresin
Bağrıma Bastım O Canım Pâresin
- 25 Anı Gördüm Kara Gözlü Sürmeli
Her Kişi Ayağına Yüz Sürmeli
- 26 Bakamaz Kimse Kamaşır Gözleri
Tatlıdır Sükker Gibi Hep Sözleri
- 27 Sünnetin Terk Eyleme İnsâf Kıl
Âteş-İ Aşk ile Kalbin Sâf Kıl
- 28 Ger Dilersen Bulasın Her Dem Necât
Durma De Rûh-I Resûle Es-Salât

²³¹ 9.Bahir'in icrâsı burada nihayete erdiliyor.

10.BAHİR²³²

- 1 Yâ İlâhi Zatı Pâkin Hakkıçün
Hem Binbir Sıfatın Hakkıçün
- 2 Yâ İlâhi Rahmetin Deryası İçün
Seni Seven Gönüller Sevdası İçün
- 3 Yedi İklim Yedi Deryası İçün
Mübarek Kubbe-İ Sahra Hakkıçün
- 4 İlâhi Âdem ve Havva Hakkıçün
İlâhi Cennetül Me'va²³³ Hakkıçün
- 5 Muazzez²³⁴ Yusuf'un Hüsni Hakkıçün
Atası Yakub'un Hüzni Hakkıçün
- 6 Hem İbrahim Halilin Hürmetiçün
Dahi Musa Kelamın Hürmetiçün
- 7 Münacat Ettiği Tur'un Hakkıçün
Hem Anın Gördüğü Nurun Hakkıçün
- 8 Ebubekrin Sana Sıdkı Hakkıçün
Ömer Adli ve Radı Hakkıçün
- 9 Dahi Osman Hayası İçün
Ali'nin Cudi İlmi Hürmeti İçün
- 10 Hasan Hulki Riyazı Hürmeti İçün
Hüseynin Kerbalası Hürmeti İçün

²³² 10.Bahir; Münacât Bahridir.

²³³ Cennetü'l me'va: sekiz cennetten birtanesi.

²³⁴ Muazzez: izzetlendirilmiş, izzet ve şeref sahibi.

- 11 Cümle Enbiya Evliya Ervahı İçün
Müminin Müminat Ervahı İçün
- 12 Duaya Açılan Eller Hakkı İçün
Seni Zikreleyen Diller Hakkı İçün
- 13 Hem Oniki İmamın Hürmeti İçün
Hem İhlas Ehlinin Ervahı İçün
- 14 Masiyet Oduna Yanmışlar İçün
Fırak Ağuşuna Kanmışlar İçün
- 15 Anasız Atasız Masumlar İçün
Murada Ermeden Mahrumlar İçün
- 16 Garib Olanların Âhı Hakkıçün
Uyanıkların Seher Gâhı Hakkıçün
- 17 İbadet Ehlinin Kulluğu İçün
Fakir Olanların Yoksulluğu İçün
- 18 Dahi Âmin Deyenler Hürmeti İçün
Sıdk ile Yolunda Kâim Kul İçün
- 19 Fâilâtun Failatun Faila
Vir Rasuli Kibraya Ra Salavat²³⁵

²³⁵ Mevlid icrâsı burada nihayete ermektedir. Kuran'ı Kerim okunduktan sonra duahan tarafından mevlid duasına geçilmektedir.

11.BAHİR²³⁶

- 1 Fahri Âlem Göç Eyledi Dünyadan
Ümmetlerim Size Olsun Elveda
- 2 Bize Gel Oldu Ol Yüce Mevlâdan
Ashablarım Size Olsun Elveda
- 3 Bunu Dedi Yaşlar Doldu Gözüne
Bir Figan Düştü Halkın Özüne
- 4 Hasan’la Hüseyini Almış Dizine
Kuzularım Size Olsun Elvada
- 5 Çağırın Bilal Gelsin Yanıma
Yükümü Yüklendim Bindim Atıma
- 6 Helalim Aişe Kızım Fatıma
Ehli Beytim Size Olsun Elvada
- 7 Çağırın Hem Bilal Sela Versun
Aliyüzün Fazlı Suyu Koysun
- 8 Ebubekir Dursun Namazım Kılsın
Ashablarım Size Olsun Elvada
- 9 Terazinin Sağ Yanına Oturur
Zebaniler Tutar Tartar Götürür
- 10 Ümmet Olanların İşin Bitirir
Ümmetlerim Size Olsun Elveda
- 11 Ebubekir İder Ey Piri Fani

²³⁶ 11.Bahir; “Fi Vefâtı’n Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem” bahri olarak isimlendirilmiştir. Bu bahir mevlid kitabında yazılı olduğu halde Kastamonu’da icrâ edilmemektedir.

- Viren Alırmış Bu Emanet Canı
- 12 Firdevsi Âlâda Bulun Siz Beni
Ashablarım Size Olsun Elvada
- 13 Geldi Girdi Eve Ol Şahı Cihan
Dolmuş İdi Evin İçi Dışı Figan
- 14 Fatıma Ah Edip Anda Ağladı
Babasının Boynuna El Bağladı
- 15 Ağlayu Ben Dedi Cânım Baba
Gönlümün Eğlencesi Canım Baba
- 16 Ölme Sen Senin İçin Ben Öleyim
Sen Sağ Ol Ben Sana Kurban Olayım
- 17 Mustafa Dedi Ya Fatıma Canım Benim
Sil Yaşını Ağlama Canım Benim
- 18 Böyle Deyüp Yaş ile Doldu Gözü
Dedi Hani Ol İki Körpe Gözü
- 19 Yanıma Gelsin Hasan ile Hüseyin
Kim Gönlüm Gamin Onlardır Kesen
- 20 Ol İki Malı Verüp Götürdüler
Mustafanın Yanına Yatırdıla
- 21 Didiler Kim Ey Dede Noldun Bugün
Yüreğimize Bizim Oldun Düğü
- 22 Ger Dilersiz Bulasız Oddan Necât
Aşk ile Derd ile İdin Essalât

هَذَا دُعَاءِ مَوْلُودِ النَّبِيِّ

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَزَّجُو لُطْفِهِ
 وَإِحْسَانِهِ بِحُرْمَةِ مَوْلُودِ رَسُولِهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الَّذِي نَزَّجُو شَفَاعَتِ بِحُرْمَةِ مَوْلُودِ رَسُولِهِ وَعَلَى
 آلِهِ وَاصْحَابِهِ الَّذِينَ هَمَرِ الرُّوحَانِيَّةَ بِحُرْمَةِ مَوْلُودِ رَسُولِهِ، حَقَّ سُبْحَانَهُ تَنْزَّهَ عَنِ الْوَالِدِ وَالْمَوْلُودِ حَضَرَ تَلَرَى إِشْبُو
 مَجْلِسِمَزِي يُمْنِ سَمَادَتْ وَعَفُو مَغْفِرَتْ أَيْلِيهِ، جَنَابُ أَرْحَمِ الرَّاحِمِينَ حَبِيبِ أَكْرَمِ وَنَبِيِّ مُحْتَرَمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 حَرَمَتَيْهِ، قَرَأْتَ أُولُونَانَ مَوْلُودِ شَرِيفِي وَ قَرَأَنَ عَظَمِي وَاثْنَا سَنَدَهُ كَثِيرِلُنْ صَلَاتٍ وَسَلَامٍ دَرَكَاوْ عَزَّ تَنْدَهُ أَحْسَنَ قَبُولِ
 أَيْلِهِ مَقْبُولِ أَيْلِيهِ، حَاصِلُ أَوْ لَانَ أَجْرٍ وَ مَثُوبَاتِي أَوَّلًا بِالذَّاتِ خَوَاجَةُ كَانَنَاتِ وَخَلَاصُهُ مَوْجُودَاتِ سَيِّدِ الْبَشَرِ وَشَفِيعِ
 رُوزِ مَحْشَرٍ أَوَّلِ صَدْرٍ صُفَّةً صَفَا وَبَدْرٍ قُبَّةً وَفَا مُعَلَّى مَزَكَّى مُجْتَبَى مُرْتَضَى وَاصِلِ سِرِّ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَا مَظْهَرَ سِرِّ
 قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَا سُلْطَانِ انْبِيَا بُرْهَانَ الْأَصْفِيَا حَبِيبِ خَدَا شَفِيعِ رُوزِ جَزَا أَغْنَى بِهِ أَبَا الْقَاسِمِ مُحَمَّدًا الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ
 أَفْضَلُ الصَّلَوَاتِ وَكَأْمَلُ التَّحَالِيَا أَفْنَدِمِيزِ حَضَرَ تَلَرْنِينَ عَزِيزٍ شَرِيفٍ لَطِيفٍ نَظِيفٍ مُنَوَّرٍ مُطَهَّرٍ مُجَلَّى مُصَفَّى رُوحِ بِكَ
 أَنْوَرٍ وَرَوْضَةِ سَعَادَتِ مَنَدِينِهِ فَقِيرَانَهُ عَاجَزَانَهُ إِهْدَا أَيْلِيكَ مَوْلَا إِيصَالِ أَيْلِيهِ رُوحِ رَسُولِ اللَّهِ مَجْلِسِمَزْدَنْ خَبَرْدَارِ أَيْلِيهِ،
 عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ مَقْبُولِيَّتِ وَمَحْبُوبِيَّتِ مُبَيَّنِّ أَيْلِيهِ، وَ قِرَاءَتِيهِ رَبْطُ قَلْبِ أَيْلِيكَ مَزَكَّى مُنْقَبِهِ وَدَلَالَتِ نَبَوِيَّةٍ فِي اسْتَعِيذِ بِاللَّهِ
 فَتَقَبَّلْهَا رَبُّهَا بِقَبُولِ حَسَنِ سِرِّيهِ مَظْهَرِ أَيْلِيهِ، حَبِيبِ أَكْرَمِ وَنَبِيِّ مُحْتَرَمِ حُرَمَتَيْهِ حَبِيبِيهِ كَنْدِيسِي آرَهُ سِنْدُ أُولَانَ اسْرَارِ
 إِلَهِهِ سَيِّ حُرَمَتَيْهِ، لَيْلَةُ مَوْلُودِهِ ظَهَرَ كُلِّ نِيَجِهِ بَنِكَ الطَّافِ الْهَيْئَةِ سَيِّ حُرَمَتَيْهِ، صَبَاحَهُ قَدَرِ كُوزِ لَرِينِهِ أُوَيْفُو كِيُورَمِيهِ
 أَكْ رَاخَتْ دِينَا سِينِي تَرَكَ اِيْدُوبَ عِبَادَتِ وَطَاعَتِهِ وَقَتِ كَجِيرِنِ اِرْبَابِ مُجَاهَدَةِ حُرَمَتَيْهِ، وَ بِالْجُمْلَةِ اَنْبِيَاءِ كِرَامِ وَ
 اَوْلِيَاءِ عِظَامُكَ اَرْوَاحِ طَيِّبِهِ لَرِينِهِ هَدِيَّةِ اَيْلِيكَ اللَّهُ وَاصِلِ اَيْلِيهِ، تَابِعِينَ وَتَبَعُهُ تَابِعِينَ وَاعِمَّةَ مُجْتَهِدِينَ اَوْلِيَاءِ عَارِفِينَ
 عُلَمَاءِ عَامِلِينَ صُلَحَاءِ صَالِحِينَ مُرْشِدِينَ، وَاصِلِينَ مُؤْمِنِينَ، كَامِلِينَ اَغْنِيَاءَ شَاكِرِينَ فَقَرَاءِ صَابِرِينَ شُهَدَاءِ مُسْلِمِينَ
 اَرْوَاحِ مُقَدَّ سَهَ لَرِينِهِ هَدِيَّةِ اَيْلِيكَ اللَّهُ وَاصِلِ اَيْلِيهِ، وَ بُو جَمِيَّتَمَهُ بَاعِثِ وَيَادِي اُولَانَ ذَاتِكَ سَعِيْنِي مَشْكُورِ ذَنْبِي مَغْفُورِ
 عَمَلِي مَقْبُولِ اَيْلِيهِ، صُورِي وَمَغْنُوي مُشْكَلَا تَلَرِينَ حَلُّ وَاسَانِ اَيْلِيهِ، اَوْلَادِ مُكْرَرِ مُلَرِينِي عُلَمَاءِ عَامِلِينَ وَصُلَحَاءِ
 صَالِحِينَ وَاغْنِيَايَ شَاكِرِ بِنْدَنِ اَيْلِيهِ، اُصُولِ وَفُرُوغْلَرِنْدَنِ اَخْرَتَهُ اِرْتِحَالِ اِيْدِنَلَرِكِ رُوحَلَرِينِهِ هَدِيَّةِ اَيْلِيكَ اللَّهُ وَاصِلِ
 اَيْلِيهِ، تَقْصِيرَا تَلَرِينَ مَغْفُورِ وَرُوحَلَرِينَ مَسْرُورِ اَيْلِيهِ، عَدَا بَلَرِي وَارَايسِهِ اللَّهُ دَفَعَ رَفَعَ اَيْلِيهِ، قَبِرِ لَرِنِي رَوْضَةِ مَنْ
 رِيَاضُ الْجَنَانِ اَيْلِيهِ، حَفْرَةُ مَنْ خُفِرِ نِيرَانِ اَوْلَمَدَنِ مَصُونِ وَمَحْفُوظِ اَيْلِيهِ، اَوْقُونَانِ قُرْآنِ كَرِيمِي وَاعْمَالِ صَالِحَاتِي مَوْلَا
 قَبْرِ كُونَدِ. اَنِيسِ وَيُولَدَاشِ اَيْلِيهِ، بِلَا حِسَابِ وَلَا عَذَابِ دُخُولِ اَوَّلِينَ اَيْلِيهِ جَنَاتِ عَالِيَاتِنَهُ اِدْخُلْ اَيْلِيهِ، بَاقِيْدِهِ قَلْنَلَرِي طُولِ
 عُمْرِ اَيْلِيهِ مَعْمَرِ اَيْلِيهِ، بُو مَقَامَدَهُ بُوَيْلَهُ جِهَ جَمَعَ اَيْلِيَانِ مَوْلَا يَوْمِ ثُبَلَى السَّرَائِرَدَهُ سَوِ كَيْلِي حَبِيبِي مُحَمَّدِ مُصْطَفَى عَلَيْهِ
 الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ أَفْنَدِمِيزِ حَضَرَ تَلَرْنِيكَ لَوَاءِ الْحَمْدِ اِسْمِيْلَهُ مُسَمَّى اُولَانَ سَنَجَاغِي اَلْتِنْدَهُ يَنَهُ بُوَيْلَهُ جِهَ جَمَعَ اَيْلِيهِ، جِهَارِ
 ي رَكُزِينَ
 وَازَوَاجِ مُطَهَّرَاتِ وَعَشْرَةِ مُبَشَّرِهِ، وَاصْحَابِ صُفَّةٍ وَاصْحَابِ بَدْرِ وَاصْحَابِ اُخْدِ وَاصْحَابِ حُثَيْنِ وَمُهَاجِرِينَ وَأَنْصَارِ
 وَسَائِرِ اصْحَابِ كِرَامِ رِضْوَانِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ حَضَرَ تَلَرْنِيكَ اَرْوَاحِ طَيِّبِهِ لَرِينِهِ اِيصَالِ اَيْلِيهِ، هَرُ بَرَرِ لَرَمِزِينَ
 اُصُولِ وَفُرُوغْمَزْدَنِ وَ اَبَاءِ اَجْدَادِ مَزْدَنِ اِرْتِحَالِ دَارِبَقَا اِدْنَلَرَهُ مَوْلَا تَعَالَى عَرِيقِ رَحْمَتِ اَيْلِيهِ، تَقْصِيرَا تَلَرْنِيكَ عَفُو
 مَغْفُورِ اَيْلِيهِ، اُمُورِ اُخْرَوِيَّهِ لَرِنِي مُبَيَّنِّ كُلِّ عَسِيرِ اُولَانَ جَنَابِ مَوْلَا تَسْهِيلِ وَاسَانِ اَيْلِيهِ، مِنْ الْمَشْرِقِ اِلَى الْمَغْرِبِ

كَافَّةُ أَهْلِ إِيْمَانِهِ هَدِيَهُ اِيْلَكَ اللهُ وَاصِلَ اَيْلِيْهِ طَوِيْرَ اَقْلَرِ اَلْتَّيْنَدَةِ قُلُوْبُ اَصْلَلْرِى نَسْلَلْرِى كَسِيْلُوْبُ فَاتَحِهِ يَهْ مُحْتَاجُ اَوْلَانِ اَرْوَاحُ مُؤْمِنِيْنَ هَدِيَهُ اِيْلَكَ مَوْلَا وَاصِلَ اَيْلِيْهِ، اَوَّلُ مَقَرِ اِيْمَانٍ وَمَنْظَرِ رَحْمَانِ اَوْلَانِ قَلْبَلْرِىْمِزى اَنْوَارِ قَرَانِيْهِ اِيْلَهُ مُتَوَرِّقٌ وَاحَادِيْثُ اَحْمَدِيْهِ اَنَادِيْلَهُ مُتَاتِّرُ اَيْلِيْهِ، اُمُّ الرِّزْءِ اَلْاَوْلَانُ جَهْلَدُنْ قَلْبَلْرِىْمِزى بِاِيْكَ وَفَيَاضُ مُطْلَقَدَنْ فَيَضَانُ اَيْلِيَّانِ اَنْوَارِ اَلْهَيْهِ سِيْلَهُ قَلْبَلْرِىْمِزى مُتَوَرِّقٌ اَيْلِيْهِ عَدَاوَتِيْ نَصُوْصُ قَاطِعُهُ اِيْلَهُ ثَابِتٌ وَ مُذِلُّ اَوْلَانِ شَيْطَانٍ عَلَيْهِ مَا يَسْتَحَقُّ حِيْلَهُ وَ مَكْرُنْدُنْ وَوَسُوْسَهُ اِضْلَالُ لَنْدَنْ رَّبِّمُ جُمْلُهُ مِزى مَصُوْنٌ وَ مَحْفُوْظُ اِيْلِيْهِ، اَنْبِيَاءُ وَ مُرْسَلِيْنَ وَ عُلَمَاءُ وَ صُلَحَاءُ وَ فُقَرَاءُ وَ اَغْيِيَاءُ جَمْعُ اَوَّلِهِ جَمْعِيْمُ جَمْعِيَّتْ كُبْرَاةٌ وَ سُوءُ عَمَلُّرِ يَمِزْ جَزَا سِيْلَهُ رُسُوْاى عَالَمُ اَوْلَمْدَنْ اَللَّهُ تَعَالَى جُمْلَهُ مِزى مَصُوْنٌ وَ مَحْفُوْظُ اَيْلِيْهِ، حَالَتُ نَزْدَمِيْزْدَه وَ سَكَرَاتُ مَوْتَمِيْزْدَه جَانُ خُلُقُوْمُهُ كَلِيْكَدَه اَوَّلُ كَلِمَتُهُ طَيِّبَةٌ مُنْجِيَةٌ مُبَارَكَةٌ كِهَرِ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ وَ اَشْهَدُ اَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ) كَلِمَتُهُ سِيْلَهُ جُمْلُهُ مِزْ اِخْتِيَامَلُرْ مِيْسَرُ اَيْلِيْهِ، حِيْنُ بُلُوْغَمِيْزْدَنْ بُوْ اَنَّهُ دَكِيْنُ عَمْدَنْ وَ سَهْوًا وَ سِرًّا وَ عَلَنًا حَسْبُ الْبَشَرِيَّةِ صَادِرُ اَوْلَانُ كُنَاهُ صَغَائِرُ وَ كَبَائِرُ لَرِ مِزى مَغْفُوْرَتُ اَيْلِيْهِ، ظَاهِرُ وَ بَا طَنَلْرِىْمِزى اِصْلَاحُ وَ تَقْوَا اِيْلَهُ دَائِمٌ وَ مُرَبِّنُ اَيْلِيْهِ، وَ مُحَبَّبٌ وَ مَا سِوَاى وَ اَخْلَاقُ دَمِيْمَةٌ سِوَاى عَقِيْدَةِ يِ مَوْلَا قَلْبَلْرِىْمِزْدَنْ اِخْرَاجُ اَيْلِيْهِ، رَاهُ عَشَقُ رُسُوْءِ عَقِيْدَتِهِ فِيْ مَوْلَا قَلْبَلُّوْ عَرَدَنْ اِخْرَاجُ اَيْلِيْهِ رَاهُ عَشَقُ وَ مُحَبَّبَتُهُ جَبَّةٌ وَ جُودُ دَاتِنِيْ بِاِيْكَ اَيْلِيَّانِ اَهْلُ تَقْوَا حَرَمَتِيْهِ، كِيْجَه لَرْدَه ثَا بِسَحَرُ كُوْرَلْرِىْنَه اُوَيْقُوْ كِرْمِيُوْبُ اَهْ اِيْلَهُ كُوْرُ يَاشِيْ دُوْكَنْ عَاشِقَلَارُ حُرْمَتِيْهِ، چِرْكَابُ مَا سِوَا اِيْلِهِ مَلُوْثُ وَ اَلُوْدَه اَوْلَانِ كُوْ كَلَلْرِىْمِزى عَشَقُ اَللَّهُ وَ شَوْقُ اَللَّهُ وَ مُحَبَّبُ رَسُوْلِ اَللَّهُ اَنْوَارِ اِيْمَانٍ وَ اَنْوَارِ قُرْآنُ وَ اَنْوَارُ تَوْجِيْدِ يَزْدَانِ اِيْلَهُ مَعْمُوْرُ اَبَادَانِ اَيْلِيْهِ، اَعْمَالُ صَالِحَا نَلْرِىْمِزْ جَنَابُ حَقِّ رَفِيْقِ اَيْلِيْهِ، نُورُ قُرْآنُ وَ نُورُ تَوْجِيْدِ اِيْلَهُ قَبْرِلْرِىْمِزى پُرْئُوْرُ اَيْلِيْهِ، بُوْ مَجْلِسِيْ شَرِيْفَه قَرِيْبُ وَ بَعِيْدَدَنْ تَشْرِىْفُ بِيُوْرَانِ اِخْوَانِيْكَ صُوْرُ وَ مَعْنَوِيْ مُشْكِلَاتِنِيْ حَلُّ وَ اَسَانِ اَيْلِيْهِ، بَرْدَه وَ جَحْرَدَه اَوْلَانِ اَمَّتْ مُحَمَّمَدَه سَلَا مَثَلُّرِ اِحْسَانِ اَيْلِيْهِ، جُمْلُهُ مِزْكَ دُنُوْ بَلَرِ مِزى مَغْفُوْرُ وَ سَعِيْلَرِىْمِزْ مَشْكُوْرُ وَ دِيْنِ دُنْيَا مِزى مَعْمُوْرُ وَ قَلْبَلْرِىْمِزى مَسْرُوْرُ وَ دَائِمًا تِجَارَةً لَنْ تَبُوْرُ سِرِّيْنَه مَطْهَرُ اَيْلِيْهِ، جَنَابُ مَوْلَا جُمْلَهُ مِزى سُوءُ قَضَادَنْ وَ جَهْدُ بَلَادَنْ وَ دَزَلُ شَقَادَنْ وَ شَمَاتَتِ اَعْدَادَنْ وَ طَاغُوْنُ وَ بَادَكُ وَ خَاسِدَكُ حَسَدُ نَدَنْ وَ مَا كِرْكُ مَكْرَدَنْ وَ جَمِيْعُ آفَاتِ دَهْرِيْهِ وَ كُوْرِيْئِهِ دَنْ وَ سَاعِرُ كُوْرَرِيُوْرُ وَ كُوْرُوْنَمَزُ وَ طَاقَتُ كَلَمَزُ قَضَا وَ بَلَالَرْدَنْ مَوْلَا جُمْلَهُ مِزى مَحْفُوْظُ اَيْلِيْهِ، دُعَا سِيْ اُوْرَزْرِىْمَزَه اَهْمُ وَ اَلَزَمُ اَوْلَانِ حُكُوْمَتِ جُمْهُورِيْهِ مِزى عَدْلُ وَ عَدَا اَلْتَدَه پَايِدَارِ اِيْلِيْهِ، وَ بَرْدَه وَ جَحْرَدَه بُوْلُنَانِ مُسَافِرِيْنُ وَ عَسَاكِرِيْنُ سَلَا مَثَلُّرِ اِحْسَانِ اَيْلِيْهِ، بَلَدَه مِزى وَ سَائِرُ اِسْلَامِيْهِ مِزى هَرُ ثُوْرَلُوْ آفَاتِ سَمَاوِيْهِ وَ آفَاتِ اَرْضَتِيْهِ دَنْ مَصُوْنُ وَ مَحْفُوْظُ اَيْلِيْهِ، مَمْلُكَتَمِيْزَه كُوْرُ دِيْكَنْ دُوْشْمَانَلْرِى اَللَّهُ قَهْرُ تَدْمِيْرِ اَيْلِيْهِ، اَوَّلُ خَالِقُ الْاَشْبَاحِ وَ قَابِضُ الْاَرْوَاحِ اَوْلَانِ جَنَابُ اَللَّهُ حَيُّ وَ لَا يَمُوْتُ جُمْلُهُ مِزَه مَدَدُ وَ عَنَايَتُ اَيْلِيْهِ، وَ قِيَمَزُ جَنَامُنْدُ كَلِمَتُهُ شَهَادَتُ نَصَبِ اِيْلِيُوْبِ سَكَرَاتُ مَوْتَمِيْزِيْ اَسَانِ اَيْلِيْهِ، وَ قَبْرِدَه شَيْطَانُ عَلَيْهِ اَللَّعْنَه نَكُ مَكْرَدَنْ اَمِيْنِ اَيْلِيْهِ، سُؤَالُ مَنَكْرِيْنِكَ مَنْ رَبُّكَ وَ مَنْ نَبِيْكَ وَ مَا دِيْنُكَ سُوْا لَلْرِى اَسَانِ وَ جَوَابَلْرِىْنَه مُقْتَدِرُ اَيْلِيْهِ، حَاضِرُ بَرِ مَجْلِسِ اَوْلَانِ اِخْوَانِ دِيْنِيْ اِيْكَى جِهَانَدَه عَزِيْزِ اِيْلِيْهِ، اَخْرُوْ عَاقِبَتَلْرِىْنِيْ حَيْرُ اِيْلِيْهِ، صُوْرِيْ وَ مَعْنَوِيْ مُشْكِلَاتَلْرِىْنِيْ حَلُّ وَ اَسَانِ اِيْلِيْهِ، وَ مِزَانَلْرِىْمِزى ثَقُلُ وَ سُؤَالَرِىْمِزى اَسَانِ وَ جَوَابَلْرِىْنَه مُقْتَدِرُ اَيْلِيْهِ، دَفْتَرُ اَعْمَالَرِىْمِزى جَانِبُ يَدَمِيْزْدَنْ اَعْطَا اَيْلِيْهِ، بِلَا حَسَابُ وَ لَا عَذَابُ جَنَابُ عَالِيَاتِيْهِ اِدْخَالِ اَيْلِيْهِ، دُخُوْلُ جَنَّتْدَنْ مُطْلَبُ اَعْلَا وَ مَقْصِدُ اَقْصَاى وَ جَمِيْعُ شَاقِكُ مُسْتَعْرِقُ اَوْدُعَى جَمَالُ بَا كَمَالِنِكَ مَشَاهِدَه وَ مُطَالَعَه سِنِيْ مَوْلَا جُمْلَهُ مِزَه مِيْسَرُ اَيْلِيْهِ، اَوْلُنَانِ دَعْوَاتِ خَيْرِ يَهْ لَرِىْمِزى هَدَفُ اِجَابَتِيْهِ مَقْرُوْنُ وَ اَتَرُ اِجَابَتِيْلَهُ اِيْكَى جِهَانَدَه جُمْلَهُ مِزى مَمْنُوْنُ وَ مَسْرُوْرُ اَيْلِيْهِ،

جَنَّتْ وَجَمَالِيلِهِ جُمْلَهُ مِرَّةً اِكْرَامًا اَيْلِيهِ، دُعَا لِرِيْمِزِي دَرْكَاهِ عَزَّتِنْدَه مَقْبُولٌ اَيْلِيهِ، سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ
وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ لِلّٰهِ الْفَاتِحَةِ²³⁷.

237

Elhamdülillâhi rabbil âlemin. Vessâletü vesselemü alâ seyyidine muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn. Elhamdülillâhlâhillezi nercü lutfihi ve ihsânihi bi hürmeti mevlidî Rasûlilleh. Vessâletü vesselemü alâ seyyidinâ muhammeden ellezi nercü şefeâtî bi hürmeti mevlidî rasûlilleh ve alâ âlihi ve ashâbih. Ellezine himmeti ruhâniyeti bi hürmeti mevlidi rasûlilleh. Hak subhânehû tenezzehû anil veledi vel mevlidi hazretleri işbu meclisimize bâis ... saâdet ve afv ve mağfîret eyleye. Cenâbu erhamerrâhimin habibi ekrem ve Nebîi muhterem sallallâhu aleyhi vesselem hürmetine kiraât olunan mevlidî şerifi ve kur'ani azîmi ve esnâsında getirilen salâtü ve selâmı dergâhı izzetinde ahseni kabul ile makbûl eyleye. Hâsıl olan ecir ve meşrubâtı evvelen bizzât hâcei kainât ve hulasâi mevcudât seyyidül beşer ve şefiil rûzil mahşer ol sadri suffei safâ ve bedri kubbei vefâ muallâ müzekkâ müctebâ mürtezâ vâsıl sırrı subhânellezi esrâ mazhârı sırrı kâbî kavseyne ev ednâ sultânı enbiyâ burhânîl esfiyâ habîbi hüdâ şefîi rûzi cezâ ağni bihî ebel kâsım muhammed mustafâ aleyhi efdâlül salavât ve ekmelüttetâyâ efendimiz hazretlerinin aziz şerif rûhi pâki envâr ve ravzâi saâdet mendine fakirâne acizâne ihdâ eyledik mevlâ isâl eyleye. Rûhi rasûlullâhı meclisimizden haberdâr eyleye. İndi rasûlillahda makbûliyyât ve mahbûbiyyât müyesser eyleye. Kiraatıyla rabt kalb eylediğimiz menkıbeyi ve delâletü nebeviyyeyi estaizûbillehi fetakabellehe rabbûhe bi kabûlin hasenin sırrına mazhâr eyleye. Habibi ekrem ve Nebîi muhterem hürmetine. Habibiyle kendisi arasında olan esrârı ilâhiyyesi hürmetine. Leylei mevlidde zuhûra gelen ... eltâfi ilâhiyyesi hürmetine. Sabaha kadar gözlerine uyku girmeyen rahat dünyası terk idup ibâdet ve ta'at ile vakit geçiren erbâbı mücâhide hürmetine. Ve bil cümle enbiyâi kirâm ve evliyâi izâmın ervâhı tayyibelerine hediye eyledik Allah vâsıl eyleye. Tabiin ve ettıbbâi tâbiin ve eimmei mücâhidin evliyâi ârifin ulemâi âmilin sulahai salihin mürşidin ve salin müminin. Kamilin eğniyai şakirin fukarai sabırin şuhedâi müslimin ervâhı mukaddeselerine hediye eyledik Allah vâsıl eyleye. Ve bu cemiyetimize bais ve yâdı olan zâtın sa'yini meşkur zenbini mağfûr amelini makbûl eyleye. Suri ve mânevi müşkillerini hallü ve âsan eyleye. Evlâdî mükerrerlerini ulemâi âmilin ve sulehâi sâlihın ve eğniyi şakirinden eyleye. Usûl ve furûundan âhirete irtihâl edenlerin ruhlarına hediye eyledik Allah vâsıl eyleye. Taksiratlarını mağfûr ve ruhlarını mesrûr eyleye. Azabları var ise Allah def'i ref eyleye. Kabirlerini ravzatü min riyâzul cinân eyleye. Hufratü min huzrin nîran olmadan mâsun mahfûz eyleye. Okunan kur'an-ı kerimi ve ameli salihâtı mevlâ kabirlerinde enis ve yoldaş eyleye. Bilâ hisâb velâ azâb duhulu evvelin ile cenneti âliyasına idhâl eyleye. Bakîde kalanlara tavli ömür ile muammer eyleye. Bu makamda böylece cem eyleyen mevlâ yevme tüblesserâirde sevgili habibi muhammed mustafa aleyhi salâtü vesselâm efendimiz hazretlerinin livâil hamd ismiyle müsemma olan sancağı altında yine böylece cem eyleye. Cihârı yârıgüzin ve ezvâcı mutahharât ve aşerei mübeşşere ve ashâbı suffe ve ashâbı bedr ve ashâbı uhud ve ashâbı hüneyn ve muhacirin ve ensâr ve sâir ashâbı kirâm rıdvanullâhı teâlâ aleyhim ecmain hazerâtının ervâhı tayyibelerine isâl eyleye. Her birerlerimizin usûl ve furûumuzdan ve âbâi ecdâdımızdan irtihâli dârı bekâ idenlere mevlâ teâlâ gariki rahmet eyleye. Taksiratlarını afv mağfîret eyleye. Ömürü uhreviyelerini müyesser külli asir olan cenâbı mevlâ teshil ve âsan eyleye. Minel meşrigi ve ilâl mağribi keffeî ehli imâna hediye eyledik Allah vâsıl eyleye. Tuzaklar altında kalıb asılları nesilleri kesilip fâtiha muhtaç olan ervâhı müminine hediye eyledik mevlâ vâsıl eyleye. Ol makarrı imân ve manzarı rahmân olan kalblerimizi envârı kur'âniyye ile münevver ve ahâdisi ahmediyye Müteessir eyleye. Ümmürrazâil olan cehilden kalblerimizi pâk münevver eyleye. Adâveti nasusu katıaiyle sâbit ve müdil olan şeytanı aleyhi ma yestehıkkın hiyle ve mekrinden ve vesvesei izlâlınden rabbim cümlemizi mâsun ve mahfûz eyleye. Enbiyâi ve mürselin ve ulemâ ve sulahâ ve fukarâ ve eğni ya cemi ola cemimizi cemiyeti kübrâda ve sûi emellerimiz cezâsiyle rusvay âlem olmadan Allah teâlâ cümlemizi mâsun ve mahfûz eyleye. Hâleti nezdimizde ve sekerâtı mevtimizde can hulkuma geldikte ol kelime tayyibe muncüei mübareke ki (Eşhedü en lâ ilahe illallâhu ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve resuluh) kelimesiyle cümlemize ihtinamlar müyesser eyleye. Hattı buluğumuzdan bu ana değin âmeden ve sehven ve sırran ve alenen hasbel beşâriyye sâdır olan günâhı sağîr ve kebâirlerimizi mağfîret eyleye. Zâhir ve bâtınlarımızı ıslah ve takvâ ile dâim ve müzeyyen eyleye. Muhabbet ve

masivâyı ve ahlâkı zemimeyi ve sûi akideyi mevlâ kalblerimizden ihrâç eyleye. Râhı aşk ve muhabbette cebbei vucûda zâtını pâk eyleyen ehli takvâ hürmetine. Gecelerde tâ bi seher gözlerine uyku girmeyüp âh ile gözyaşı döken âşıklar hürmetine. masivâ ile mülevves ve âlude olan gönüllerimizi aşkullâh ve şevkullâh ve muhabbeti rasûlilleh envârı imân ve envârı kur'ân ve envârı tevhîdi yezdân ile me'mûr ve abâdan eyleye. Ameli salihâlarımız cenâbı hak refik eyleye. Nûri kur'ân nûri tevhîd ile kabirlerimizi pûr nûr eyleye. Bu meclisi şerife karib ve

Baid den teşrif buyuran ihvânın sûri ve manevi müşkilâtını hallu ve âsân eyleye. Berde ve ciharda olan ümmeti muhammede selâmetler ihsan eyleye. Cümlemizin zünüblerimizi mağfûr ve sâilerimizi meşkûr ve dini dünyamızı memûr ve kalblerimizi mesrûr ve dâima ticâreten len tebur sırrına mazhâr eyleye. Cenâbı mevlâ cümlemizi sûi kazâdan ve cehdi belâdan ve derki şakâdan ve şematâtı edandan ve taan ve bâdan ve hâsîdîn hasedinden ve mâkirin mekrinden ve cemi âfâtı dehriyye ve kevnîyyeden ve sâir görünür ve görünmez ve tâkat gelmez kazâ ve belâlardan mevlâ cümlemizi mahfûz eyleye. Duâsı uzazımıza ehem ve elzem olan hükûmeti cumhuriyyemize adli ve adalette paydâr eyleye. Berde ve ciharde bulunan müsâfirin ve asâkirin selâmetler ihsan eyleye. Beldemizi ve sâir İslamiyyemizi her türlü âfâtı arâziyyeden mâsun ve mahfûz eyleye. Memleketimize göz diken düşmanları Allah kahrı tedmir eyleye. Ol hâlıkûl eşbahve kâbızıl ervâh olan Cenâbı Allah hayyu velâ yemûtu cümlemize mededi ve inâyet eyleye. Vaktimiz hitâmında kelime-i şehâdet nasip eyleyup sekarâtı mevtimizi âsân eyleye. Ve kabirde şeytanı aleyhillânenin mekrinden emin eyleye. Suâli münkerinin men rabbûke ve men Nebîûke ve ma dinûke suallerini âsân ve cevaplarına muktedir eyleye. Hazır bir meclis olan ihvânı dini iki cihanda aziz eyleye. Âhir ve âkibetlerini hayr eyleye. Sûri ve mânevi müşkülâtlarını halli ve âsân eyleye. Mizânlarımızı segil ve suallerimizi âsân ve cevaplarına muktedir eyleye. Defteri amelimizi cânîp yedimizden ı'ta eyleye. Bilâ hisâb velâ azâb cenâbu âliyesine idhâl eyleye. Duhûlu cennetten matlûb elâ ve maksadı ekzâ ve cemii şâkın müsteğrâk olduğu cemâli bâ kemalının müşâhede ve mutaalasını mevlâ cümlemize müyesser eyleye. Olunan dâveti hayriyyelerimizi hedefi icâbete makrûn ve eseri icâbetiyle iki cihanda cümlemizi memnûn ve mesrûr eyleye. Cennet ve cemâliyle cümlemizi ikrâm eyleye. Duâlarımızı dergâhı şîzzetinde makbûl eyleye. Subhânerabbike rabbil izzeti amme yasîfûn ve selâmu alel mürselin vel hamdülillehi rabbil âlemin lillilehil fâtiha.

2. NOTA DÖKÜMÜ

2.1. Fî Tevhîdi Bârî Nota Dökümü

I. BAHİR Sabâ-Uşşâk makamlarında

Serbest
00.00-06.00

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfize Şenel Korkmaz

AL LAH a dın yâd i(e) de lim ib ti dâ ol ma sın dıl ler

HAK is min den cû dâ AL LAH a dıy la i(e) de lim

fet hi bâb bâ bı HAK ka

i(e) de lim tâ in ti sab AL LAH a dın yâd e der se

bir ki şî hâk a na â sâ n e der

cüm le i şî AL LAH a dın yâd e den han dâ n o lur

i ki â lem de i şin a sâ n o lur

Aşk i le AL LAH de se bir kul he men o na leb beyk yâ ku lum der mûs te ân

AL LAH a dın yâd e den bu lur ne cât

10 AL LAH a dıy la bu lur her şey se bāt

11 Port. San ma kim AL LAH di yen mah rum o lur Bel ki hak kı

12 terk e den mez mun o lur Şah la ra ol dur ve ren taht i le tāt

13 cüm le â lem a na ey ler ih ti yāt

14 AL LAH AL LAH di ye lim gel aşk i le

15 Dı de miz pūr hân o la ta şevk i le

16 Port. Cür mü müz af vi de gaf fâ rez zu nûb Ay bı muz set re de set tâ rul u yûb

17 Öy le AL LAH ki na zî ri yok a nın

18 Öy le sul tan ki ve zî ri yok a nın

18 *tr~*
Port.
 Hiç me kâ nu yok tur â nın ey hü mam ha zır u na zır hay yul

19 *Port.*
 lâ ye nâm Şûp he miz yok tur bir dir ol RAB BÛL Û LÂ

20
 Ger çi yan lış de di ka fir ler a na

21
 Var i di ev vel de â dem yok i di

22 *tr~*
 Giz li kenz i di bu â lem yok i di

23
 Bâ ri tat vîl et me ye lim vas fî çok

24
 Bir dir AL LAH an dan ar tık tan rı yok

25
 Ey a ziz ler i de lim fet hi ke lam Bir va siy yet kı la lum bey nel e nam

26
 Ey a ziz ler i de lim fet hi ke lam Bir va siy yet kı la lum bey nel e nam

27
Ol va siy yet kım a nı tu ta he mın ĩ de rah met

28
A na rab bül a le mın ĩ de lım ev vel sa lat i le se lâm

29
Rû hı fuh ri Â le me her sub hı Şâm Hem da hı ev lâ dı na as

30
hâ bı na Rah met ol sun cüm le ten ah bâ bı na

31
Her kım is ter bu la cen net yo lu nu Fâ tı hay la yâd i de ben ku lu nu

2.2. Faslun fî Hilkati Nûri'n-Nebî Bahri Nota Dökümü

II. BAHİR Sabâ makamında

Serbest
06.00-10.52

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfize Yıldız Yaykan

Çün ki hak vâ sı fîn bi raz, y'ad ey le dik Lut fî hak la Kat bi ni şâd ey le dik

Ni ce vasf it sün â nu bî re kul Kud re ti ni ce bul sun akl (i) yol

Ev vel ol dur â hir ol dur bî gû mân Zâ hir ol dur bâ tın ol dur her za man

Cüm le hal ki son ra dan var ey le di Sun 'u nu â lem de iz hâr ey le di

Din le im di ne ya rat tı ıb tı dâ Nakl i dem nâ kıl den a nı ben sa na

Nû rı zat dan al dı bir kab za hü dâ Ol Mu ham med Must a fâ di di a na

Kud re tiy le kul dı ol nû ra na zâr Ter le di ol dem ha yâ dan ser te ser

Her bir â zâ sı te rin den ol i lâh Ruh la rı hâlk ey le di bî iş ti bâh

Ya ra tıp ol dem de mir a tı ha yâ Nû ra kar şı tut tu ol dem de hu dâ

10
Bak de yip em rey le di RAB BU'L U LÂ Bak tu ken di gör dü nû ri MUS TA FÂ

11
Hüs nû nû gör dük te ol du pür sa fâ Hamd e dip beş ker re sec de kul di tâ

12
Ol se bep ten dir bi zekil mak na maz Ey le mek her gün de beş ker re ni yâz

13
Son ra dan hâlk ol du bu arz u se mâ Her ne var fevk 'al u lâ tah te(s) se râ

14
Â de mi kul di ha li fê â le me Sec de et ti ler me lek ler â de me

15
Hem Mu ham med nu ri al nun da ka rar Et ti bâ em ri Ce nâ bu kir di gâr

16
Son ra Hav vâ al nu na nak let ti nûr İz zet ey ler di a na vah şu tu yur

17
Son ra Şi te gel di nur et ti ka râr Ey ler i di nûr i le ol if ti hâr

18
Pek mu tah har sil si ley le gel di tâ Haz re ti İb râ him al mî na zî yâ

19 Son ra İs mâ i le gel di nû ri pâk Â le mi kul di ce mâ li tâb nâk

20 İş bu res me ol mu tah hâr sil si le Bül bül â sâ Kon du hep gül den gül le

21 A kı bet nak let ti Ab dul lâ ha nûr Bir za man bu hal i le et ti mu rûr

22 Ger çi son gel di ci hâ na şâ hi dîn Hak hâ bî bî ol du fah rûl mûr se lîn

23 Ger çi ev vel gel di hay li en bi yâ Cüm le ninsul tâ nı ol du Mus ta fâ

24 Cüm le si kul di şe ri ât â şî kâr Dî ni Ah mîd gel di nesh et ti ne var

25 Hâ te mi mûh ri nû bûv vet tir re sûl Hâ te mi şâ lu ri sâ let tir re sûl

26 Ger di ler sen bu la sîn her dem ne cât Aşk i le derd i le e dîn sa la vât

2.3. Velâdet Bahri Nota Dökümü

III. BAHİR Sabâ makamında

Serbest
10.53-15.19

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfize Serpil Durgut

1. *Â mî ne hâ tun ki veh bîn duh te ri Nû ri Ab dul lah tan*

2. *ol du müş te rî Em ri hak la kul di lar ol dem ni kâh*

3. *Ol du lar i ki ta raf tan in şî râh Bir ge ce nak let ti*

4. *nû ri Mus ta fâ Mâ de ri nin cep he sin kul di zi yâ*

5. *Gel me den bu â le me hây rul be şer Rah mi mâ der de he nüz â li ma kâr*

6. *Zâ hir ol du ni ce tür lû mu ci zât Dost ve düş man gör dü ler*

7. *hep kâ i nât Çün kü ol du vak tî sa a ti ta mam*

8. *Kim ge le bu â le me hây rul e nâm Ol re bîy yâl ev vel a yı*

9. *bî gû mân On i kin ci ge ce siy di ol za man*

10
Hem dü şen be ge ce siy di bi hi lâf Bõy le dir kav li sa hi yok ih ti lâf

11
Ol Ne bî nin a na sı nak ley le di Ol ge ce gör dü gün hep söy le di

12
Ol ge ce hâ nem de ben ten ha i dim Oğ lu munteş rî fi ne şey da i dim

13
Çık tı hâ nem den o dem nû ru zi yâ Nuh fe lek ten

14
geç ti güt ti gû yiyâ Lem a sı tut tu ci hâ nu ser te ser

15
Gün düz ol du san dı lar ol şeb me ğer Nû Gliss. rı ar şı mahv e der ol

16
õy le nûr Sad se lam et ti o dem hû Vb. şu tu yûr

17
Yer i le gök a ra sı dol du me lek Baş la du dev râ râ na aşk

18
i le fe lek Üç me lek gör düm e lın de üç lı vâ

19
Bî ri mağ rip te bî ri meş rık da tâ Kâ' be nin üs tû ne dik miş ler

20
bî rin Tek bir i le dol du bu rû yı ze mîn

2.4. Fî Beyânî Zuhûrî Vücûdî'n-Nebî Bahri Nota Dökümü

IV. BAHİR Bayatî makamında

Serbest
10.54-00.00

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfize Bedriye Emirlioğlu

Ya zı lı kud ret le san cak lar ta mam İs mi hak nâ mı Mu ham med eyhü mâm

Çün gö rün dü ba na Hak kın kud re ti Ya l(t) nız hâ nem de kıldım

hay re ti Fikr e der dım bî ke sim yâ râb de yip Oğ lu mun teş

ri fi ni feh m ey le yip Nâ ge han şakk ol du dı vâ rı ta mam Gel di üç hû ri

ba na ver di se lâ m Â sı ye Mer yem bi ri Hav vâ i di Cüm le sı nın(den)

hüs nü bî hem tâ i di Çün kü gör düm bun la rı kıl dım ha yâ

Fehm e dip u tan ma de di ler ba na Hiz me tın le bız mü bâ hât ey le riz

Sen bi ze em ret me ser ret ey le riz Gel di ler et ra fı ma o

tur du lar Müj de i tes ri fi Ah med kıl(ver) dı(di) lar(ler)

10 *Gliss.*
 De di ler fer zen din a sâ gel me di Bu ci hân da mis li seb gât kıl ma dı

11
 Bu dur ol ba ğı ri sâ let bül bül lü Gül şe nî il mi le dü nî nin ğül lü

12
 Bu dur ol â yi ne yi nû ru hû dâ Bu dur ol Ah med Mu ham med

13
 Mus ta fâ Şem i ne â lem a nın per van i dî Mec li sin de hem de mi mes

14 *Gliss.*
 tâ n i dî Ey Â mi ne tâ li hîn mes ud i miş Kev ke bi bah tın se nin

15
 Mah mud i miş Gûş e din ce gû şe i mev lâ du mu

16
 Hamd i le yâd ey le dîm ma' bâ du mu Â mi ne i der çü vakt ol du ya kın

17
 Kim ge le dün ya ya ol sul tâ m dîn

18
 *Teş ne leh ol dum ha râ ret den ka tı Sun du lar bir kâ se cen net şer be ti

*Buradan bahir sonuna kadar toplu okunuyor

2.5. Merhaba Bahri Nota Dökümü

V. BAHİR Bayati- Uşşâk makamlarında

Serbest
15.39-19.40

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfize Münevver Billur

1
Ya ra dıl muş cüm le ol du şâ du mân

2
Gam i düp â lem ye ni den bul du cân

3
Cüm le zer râ tı ci hâ ne e dip ni dâ

4
Çağ rı şu ben de di ler ki mer ha bâ

5
Mer ha ba ey â lî sul tân mer ha bâ Mer ha bâ ey

6
kâ ni ir fân mer ha bâ Mer ha bâ ey sır rı fur kan mer ha bâ

7
Mer ha bâ ey der de der man mer ha bâ Mer ha bâ

8
ey bül bü lî ba ğı ce mâl Mer habâ ey

9
â şî nâ yı zül ce lâl Mer ha bâ ey mâ hi hur şî di hü dâ

10
Mer ha ba ey hak tan ol ma yan cü dâ Mer ha bâ ey â si ùm met

11
mel ce i Mer ha bâ ey câ re siz ler eş fa î

12
Mer ha bâ ey câ ni bâ kî mer ha bâ Mer ha bâ

13
Ey uş şû ka sâ kî mer ha bâ Mer ha bâ ey kur ra tul ây ni ha lîl

14
Mer ha bâ ey hâ sı mah bû bi ce lîl Mer ha bâ ey rah me ten lîl

15
â le min Mer ha bâ sen sin şe fî ûl müz ni bîn

16
Mer ha bâ ey pu di şâ hu dü ci hân se nin i çin

17
ol du kün i le me kân Ey ce mâ lî gün yü zi bed ri mü nîr

18
Ey ga mu düş müş le re sen des te gir Des te gir sin ka mu üf tâ de nin

19 *Hem pe nâ lu ben de vü â ze de nîn*

20 *Ey gö nül ler der di nîn der mâ nı sen Ey*

21 *ya ra tıl mış la rın sul tâ nı sen Sen sîn ol sul tâ nı*

22 *cûm le en bi yâ Nû ri çeş mi ev li yâ u as fî yâ*

2.6. Fî Beyânî Mu'cizâtî'n-Nebî Bahri Nota Dökümü

VI. BAHİR Bayati, Uşşak makamlarında

Serbest
19.41-21.21

Güfte
İcrâ: Hâfize Bedriye Emiralioglu

Çün ki ol mah bâ bi rah mâ nur ra hîm Kıl dı dün ya yı mü bâ rek ce mâ lin
den na im Bir bi ri ne müş tu la tub her me lek
Rak sa gir di şev ku şâ dın dan fe lek İş bu hey bet ten
â mi ne kû be rû Bir za man ak lı gı dip gel gi ge ri
Gör dü gıt miş hû ri ler hiç kim se yok Gör me di oğ lun ta zar ru
kıl dı çok Çev re ya nın is te yu kıl dı na zar Gör dü kim bir kô şe de
hay rul be şer Şöy le kim bey tul ha kar şı ol ra sul Yüz ye re
ur müş ve sec de kıl müş ol Sec de de mü bâ rek ba şı mü bâ rek di li
tah mûd e der Hem gö tür müş mü bâ rek par ma ğın tev hid e der

2.7. Fî Beyânî Mâ Zahara Fî Vakti Velâdeti'n-Nebî Bahri Nota Dökümü

VII. BAHİR Saba makamında

Serbest
21.22-27.20

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfize Serpil Durgut

Der ki ey mev lam yû zûm tut tum sa na Yâ i lâ hî

üm me tim ver gel ba na Bôy le der ken ol te bes süm ey le di

Şöy le bil dîm hak te tah hum ey le di Bir ni da gel di o dem dol du ha va

Der ha bî bim hâ ce tîn ol sun re vâ Sür me len miş mü ba rek

göz le ri gör hikme ti Mü bâ rek gö be ği ke sil miş ol muş sün ne ti

Mü bâ rek tu zu nu ek miş ler ol muş muh te rem Mü bâ rek kun dak iç re ya tur

ol şâ hî ha ram Bir ni dâ gel di ha va dan key ga tî

Şöy le kim tut tu ci hâ na hey be ti De di sak lan sîz o nu üç gün ta mam

Her me lek gel sün o na ver sin se lâm Mut ta sıl üç gün me lek ler

10 gel di ler Ah me ti gö rüp zi yâ ret kl di lar Yer de gök te Gliss.

11 Hiç fe riş tâh kal ma dı Kim Mu ham med yû zû nü ol gör me di -

12 Son ra cen net eh li cüm le hû ri 'tyn Gör me ye gel di o şâ hın mah yû zûn

13 Her bi ri e lın de bir nur dan ta bak Kimya rat mış sâ ni bir le o nuhâk

14 Çün ki ben bu iş le ri gör düm a yân Kal ma dı sab rım he men

15 düş tûm re vân Gel di ak lım gör düm ol sa hip ve fâ

16 Göz le rım nû ru ve oğ lum Mus ta fâ Yû zû nü ru gûn gi bi

17 hoş ber du rur Çün ki gör düm gön lü me gel di sâ râr

18 Yü zü mü sür düm ye re çok ağ la dım Fir kat o tuy la

19 ci ğe rim dağ la dım Kay na tıp nâ ri mu hab bet ga m mu

20 A lu ben bağ rı ma bas tım ca nı mı Deb re nür mü bâ rek du dak la rı

21 söy ler ke lâm An la ya maz dım ne der di ol hü mâm

22 Ku la ğım mü bâ rek ağ zı na tut tum dın le dım Söy le di ği

23 sö zü ol dem an la dım Hak ka bağ la yıp gö nül den

24 him me ti Der i di kim üm me ti vah üm me ti Tıf l(t) i ken

25 di ler i di üm me ti Sen ko ca dın terk e der sin sün ne ti Üm me tim

26 de di sa na cün Musta fâ Ver sa lâ vât sen de o na bul sa fâ

2.8. Fî Beyânî Zuhûri Vücûdu'n-Nebî Bahri Nota Dökümü

IX. BAHİR Bayati-Uşşak makamlarında

Serbest
27.21-30.11

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfîze Bedriye Emiralioglu

1. Bu a lâ me ti gö rün ce a mi ne Çok te fek kūr kıl dı ken di ken di ne

2. Dal dı bah ri hay re te ol zî şe ref Gör dü ğün ce kıy me ti dūr ri

3. sa def Ak ı mu ba şı ma cem et tım o dem Bak tım et ra fı ma kim a

4. nı gö rem Bey te kar şı sec de kıl mış haz re te Baş la mış Mev lâ ya

5. ol dem ta a te Hep mü bâ rek leb le ri söy ler ke lâ m Bil me zem ne

6. söy le di ol nik (ü) nâm Dik kat i le din le dim ol ser ve ri

7. An la dım ol dem ke lâ mu cev he ri Ar zu hâ cât ey le yip der di o şâh

8. Üm me ti âh üm me ti âh üm me te Yâ rab bî af ey le ğü nâ hı üm me ti

9. Bır a vuç top ra ğa ey le rah me ti Mer ha met et on la ra et me a zâp

Normal hızında...

10 *At ma ya Râb a te şe et me ke bâp Ba na ver yâ Rab zû nü bi ùm me ti*

11 *Ben de vi rem on la ra hep ta a ti Göz le ri min ya şı na ba ğış*

12 *la hep Cüm le si bî çâ re dir et me a zap Hak tan ol dem*

13 *gel di bir tûr lü hi tâp Der Ha bî bîm ağ la ma*

14 *et mem a zap*

2.9. Münâcât Bahri Nota Dökümü

X. BAHİR MÜNACAAT Çargâh-Sabâ makamlarında

Serbest
30.12-32.52

Güfte: Bursalı Akif Efendi
İcrâ: Hâfize Yıldız Yaykan

Yâ i lâ hî zâ tı pâ kın hak k(i) çün Hem bin bir sı fa tın hak kı i çün

Yâ i lâ hî rah me tın der yâ sı i çün Se ni se ven gö nül ler sev dâ sı i çün

Ye di ik lîm ye di der ya hak kı i çün Mü bâ rek kub be i sah râ hak kı i çün

İ lâ hî a dem ve Hav vâ hak kı i çün İ lâ hî cen ne tül me' vâ hak kı i çün

Mu az zez Yu su fun hüs ni hak kı i çün A ta sı Ya ku bun hüz ni hak kı i çün

Hem İb ra hîm Ha lî lîn hür me tî i çün Da hî Mu sa ke lâ mun hür me tî i çün

Mü nâ cât et tî ğîn tûr hak kı i çün Hem a nın gör dü ğün nû run hak kı i çün

E bû bek rin sa na sık kı hak kı i çün Ö mer ad lî ve rî za sı hak kı i çün

Da hî Os man ha yâ sı i çün A lî nîn cû dî il mî hür me tî i çün

10 *Ha san rı ya ız hür me ti i çün Hü sey nin ker be lâ sı hür me ti i çün*

11 *Cüm le ev li yâ en bi yâ er vâ hu i çün Mü' mi nin mü' mi nâ tun er vâ hu i çün*

12 *Du a ya a çı lan el ler hak kı i çün Se ni zik rey le yen dil ler hak kı i çün*

13 *Hem a mın gör dü ğü nü run hür me ti y le Hem ih lâs eh li nin er va hu i çün*

14 *Mu sî bet o du na yan müş lar i çün Fi râk â gu şu na kan müş lar i çün*

15 *A ta siz a na siz ma sum lar i çün Mu râ da er me müş mah rum lar i çün*

16 *Ga rîp o lan la rın â hı hak kı i çün U ya mık la rın se her gâ hı hak kı i çün*

17 *İ bâ det eh li nin kul lu ğu i çün Fa kîr o lan la rın yok sul lu ğu i çün*

18 *Da hî a min di yen ler hür me ti i çün sâ kî le yo lun da kâ im kâl i çün*

SONUÇ

Bursalı Âkif'in Mevlidi, 19. asıra ait müstakil olarak kaleme alınmış bir mevlid türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bursalı Âkif Efendi, kaleme aldığı mevlidi ile içerisinde bulunduğu dönemde etkili olmuş bir şairdir. Âkif Mevlidi, onun Peygamber âşığı bir şahsiyet olarak tanınmasına ve böyle anılmasına vesile olmuştur.

Hayatına dair malûmatın az olması ve erken yaşta vefât etmesi sebebiyle kendisi hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Kaynaklardaki bilgiler kendisinin Bursa Emîr Sultan Cami'nde ölümüne dek imamlık görevini devam ettirdiğine işaret etmektedir.

Âkif Efendi yaşadığı dönemde ârif ve âlim bir insan olarak tanınmıştır. Bunun yanında Peygamber sevgisi onu mevlid yazmaya yönlendirmiştir. Âkif Mevlidi'nin günümüzde halen icrâ edilmesi ve nesilden nesile aktarılması, insanlar üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Âkif Mevlidi'nde kullanılan kelimelere bakıldığında eser dilinin Osmanlı Türkçe'si olduğu göze çarpmaktadır. Özellikle Arapça ve Farsça kelimelere de yer verilmiş olup, bu kelimeler günlük hayatın içinde kullanılan ve toplumun çoğunluğunun anlamlarını bildiği kelimelerden seçilmiştir.

Âkif Efendi kaleme aldığı mevlidin vezninde, tertîbinde ve mânâ bütünlüğünde başarılı olduğu görülmüştür. Yine divan edebiyatı geleneğinde kalarak yazdığı bu mevlid'de Fâilâtün/ Fâilâtün/Fâilün şeklinde arûz veznini kullanmıştır. Âkif Efendi, mevlidin tertîb ve manâ bütünlüğünde ise okuyanlara Süleyman Çelebi mevlidini hatırlatmaktadır.

Mevlid metninin içindeki bölümlere Süleyman Çelebi ve başka yazarların mevlidlerinden de bahirler eklendiği tespit edilmiştir. Beşinci bahir “merhaba bahri”, yedinci bahir “Fî beyânî mâ zahara fî vakti velâdeti Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem bahri”, onuncu bahir “münâcat bahri” ve on birinci bahir olan “Fî vefâtı'n-Nebî sallallahu aleyhi ve sellem” bahri mevlid metnine dahil edilen kısımlardır.

Kastamonu'da icrâ edilen Âkif Mevlidi'nin metninde asıl metne ilavelerin yapıldığı tespit edilmekle birlikte bu durum daha da karmaşık hale getirmiş, gerçek metnin ortaya çıkmasını güçleştirmiştir. Ayrıca Kastamonu'da elimize geçen mevlidin ikinci nüshasının

kütüphanelerdeki nüshalara kıyasla Âkif Efendi'nin yazdığı mevlide daha çok benzediği ortaya çıkmaktadır.

Kastamonu'da Âkif Mevlidi'nin icrâ edilmesi kapsamında yapılan bu çalışmada görülen metinler, dinlenen kayıtlar, mevlidhân ve icrâcılarla yapılan mülakatlar neticesinde mevlidin Süleyman Çelebi'nin Mevlidi'ne benzediği tespit edilmiştir.

Kastamonu mevlid geleneğinde bayanların Âkif Efendi Mevlidi'ni icrâ ettikleri, erkeklerin ise Süleyman Çelebi Mevlidi okudukları tespit edilmiştir. Yapılan mülakatlarda ve bayanlar tarafından gerçekleştirilen icrâda hem icrâcıların hem de dinleyicilerin mevlid esnasında son derece sükûnet içerisinde oldukları, edebe mugâyir herhangi bir davranışın vuku' bulmadığı görülmektedir.

Âkif Mevlidi'ni icrâ eden bayanların tamamının hâfize oldukları, hâfızlığını tamamlayan her bayanın mutlaka bu mevlidi icrâ etmesi beklendiği görülmüştür. Kastamonu'da bayanların Kur'ân'dan sonra en fazla rağbet ettikleri ve icrâ ettikleri eserin Âkif Mevlidi olduğu düşünülmektedir.

Âkif Efendi'nin yazdığı mevlid, Osmanlı tarihinde değişim ve dönüşümlerin yaşandığı siyasi, diplomatik zaafiyetlerin olduğu 18. asrın ikinci yarısına yakın bir sürece tekâbül etmektedir. Bu da dönemin şartları ne olursa olsun mevlid yazma ve icrâ kültüründen vazgeçilmediğinin bir göstergesidir. Nitekim Çelebi'nin Mevlidi'nin Osmanlı'nın fetret dönemine denk geldiği göz önüne alındığında mevlid kültürünün her şartta devam ettiği anlaşılmaktadır.

Kastamonu'daki mevlid metniyle ilgili olarak yeni çalışmalar yapmayı düşünenler, bu mevlidin yeni nüshalarını arayıp bularak nüshalar üzerinde mukayeseli çalışmalar yapabilir. Bir diğer öneri de Peygamber aşkı ile yanan işin ehli olan mûsikîşinaslara yöneliktir. Âkif Mevlidi'nin güzel bir şekilde bestelenmesinin başta Kastamonu olmak üzere ülkemizdeki mevlid kültürüne ilave bir katkıda bulunulabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abdülkadiroğlu, Abdülkerim. “Âkif Mevlidi yahut Kadınlar Mevlidi”. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Dr. Himmet Biray Özel Sayısı*, 1999, 406.
- Aksoy, Hasan. “Mevlid, Türk Edebiyatı”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 29/482-484. Ankara: TDV Yayınları, 2004.
- Ateş, Âmir. “Mevlid”. *Kök Aylık Fikir ve Mûsiki Dergisi*, 11 (1981), 17.
- Çoban, Şemsettin. *Cumhuriyet Dönemi’nde Bursa’da Dinî Mûsikî*. Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2023.
- Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 26. Baim, 2010.
- Durmuş, İsmail. “Arap Edebiyatı”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 29/480-482. Ankara: TDV Yayınları, 2004.
- Efe, Âdem. “Türk Toplumunda Mevlid Merasimlerinin Yeri ve Fonksiyonu”, *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 29 (2009), 11.
- Ergün, Sadettin Nüzhet. *Türk Musikisi Antolojisi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1943.
- Eriş, Metin (ed.). *81 İlde Şehir ve Kültür Kastamonu*. İstanbul: Acar Basım, 2018.
- Ezgi Suphi. *Nazari ve Ameli Türk Musikisi*. İstanbul: Milli Mecmua Matbaası, 1933.
- Işık, Emin. “Mevlid Nasıl Okunur ve Nasıl Okunmalı”. *Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şaheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu*. ed. Bilal Kemikli vd. 541-546. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2010.
- Kanık, M. Zinnur. “Mevlid-i Nebî ve Mûsikîsi”. *Karabatak* 60 (2022), 134-137
- Kara, Mustafa. *Buhara, Bursa, Bosna Şehirler Sufiler Tekkeler*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2018.

- Kara, Mustafa. *Mesâr-ı Şemsu'l- Mısri fi'l-Mevlidi'l- Muhammedi*. Bursa: Sır Yayıncılık, 2008.
- Kara, Mustafa. *Bursalı Akif Mevlidi veya Kadınlar Mevlidi*. Bursa: Star Matbaacılık, 2019.
- Karataş, Ali İhsan. “Osmanlı Toplumunda Mevlid Vakıfları-Bursa Örneği”. *Süleyman Çelebi ve Mevlid yazılışı, yayılışı ve Etkileri*. ed. Mustafa Kara-Bilal Kemikli. 34-42. Bursa: Osmangazi Yayınları, 2007.
- Koca, Fatih. “Dinî Mûsikî Formu Olarak Mevlid ve Dobruca Besteli Mevlid”, *Diyanet İlmi Dergisi* 55/1 (2019), 155-182.
- Koca, Fatih. Vd. “Türk Din Mûsikîsi Formları”. *Türk Din Mûsikîsi*. Ed. Ahmet Hakkı Turabi. 71-105. Ankara: Grafiker Yayınları, 3. Basım, 2018.
- Köksal, Fatih. *Mevlid-nâme*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2011.
- Özcan, Nuri. “Mevlid”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 29/484-485. Ankara: TDV Yayınları, 2004.
- Özel, Ahmet. “Mevlid”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 29/475-479. Ankara: TDV Yayınları, 2004.
- Pekolcay, Necla. *Mevlid*. Ankara: Dergâh Yayınları, 2018.
- Sami, Şemseddin. *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık, 6. Basım, 2018.
- Serin, Muhittin. “*Kemal Batanay Bestekâr, Tambûri, Hattat, Hâfız*”, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2006.
- Şeker, Mehmet. “Osmanlılar’da Mevlid Törenleri”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 29/479-480. Ankara: TDV Yayınları, 2004.
- Tahir, Bursalı Mehmet. *Osmanlı Müellifleri*. İstanbul: Meral Yayınları, 1333.
- Taşkesenlioğlu, Lokman. *Bursalı Muhammed Âkif Efendi ve Mevlidi Mir’at-ı Muhammed’i*. İstanbul: Kriter Yayınları, 2019.

- Tatcı, Mustafa. Kurnaz, Cemal. “Şâbân-ı velî”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesi*. 38/208-210. Ankara: TDV Yayınları, 2010.
- Turyan, Hasan. *Hazreti Emir Sultan ve Zeyniler Haziresi*. Bursa: Prestij Matbaası, 1996.
- Uludağ, Süleyman. *İslâm ve musiki*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 3.Basım, 2020.
- Ulusoy. Mehmed Şemseddin. *Gülzâr-ı Mısırî, (Niyâzî-i Mısırî ve Bursa Mısırî Dergâhı)*. Bursa: Osmangazi Belediyesi yayınları, 2020.
- Yalar, Mehmet. “İslami Arap Şiiri ve Hz. Peygamber”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18/1 (2009), 61-88.
- Yıldırım, Mustafa. “Türk Musikisi Geleneğinde Mevlid İcrâsı ve Mevlidhânlar”. *Süleyman Çelebi ve Mevlid Geleneğimiz*. ed. İbrahim Ethem Arıoğlu vd. İstanbul: Kültür ve Turizm Bakanlığı yayınları, 2022.

EKLER: Mevlide Ait Yazma Nüshalar

CamScanner ile tarandı

استغفار شریف

ذَهَبَ لَمْ خَطَاءَ ذُنُوبِهِمْ اَسْتَغْفِرُكَ اَسْتَغْفِرُكَ اَسْتَغْفِرُكَ
 الْعَظِيمُ الْكَرِيمُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ
 تَوْبَةً عَبْدٌ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ لَا يَمْلِكُ لِنَفْسِهِ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا
 نَشُورًا اَللّٰهُمَّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ اَكْرِمْ بِنَفْسِ الْمَدَنُ وَدِيْلَمْدَنُ وَكَوْمَدَنُ
 وَقَوْلَا عَمْدَنُ وَكَوْمَدَنُ وَقَلْمَدَنُ وَجَمِيعِ اَعْضَاءِ جَوَارِحِ عَمْدَنُ
 بِلَهِّكَ وَبِلَهِّكَ رَكِّ كَيْفِي وَاشْكَارِ كَيْفِي وَكَوْمَدَنُ وَكَوْمَدَنُ صُنَا بَرِّ
 وَكِبَارِ هَوْنَهُ قَدَرِ اَمْرِ شَرِيكَ مُخَالَفِ اَوَّلِهِ رَقِّ كَنَاءِ صَادِرِ اَوَّلِيَّةِ
 حَدِّ بَلُوْمَدَنُ بُوَانَهُ كَلْمَجْهَ بِهِ قَدَرِ جَمْلَهُ كُنَا هَلْمَجْهَ تَوْبَهُ اَيْلَدَمُ نَارِدَمُ
 نِشْمَانِ اَوَّلَدَمُ بَرْدَجِي اَسْمَلَهُ مَسِيرَهُ عَمْرُ جَزْمُ قَصْدُ اَيْلَدَمُ
 اَسْتَغْفِرُكَ تَوْبَهُ يَا رَبِّ اَسْتَغْفِرُكَ تَوْبَهُ يَا رَبِّ اَسْتَغْفِرُكَ تَوْبَهُ
 وَرَحَاتِ اِلَى اللَّهِ وَحَفِظْتُ قَلْبِي عَنْ مَا سَوَّاهُ يَتِمُّ بِرِغْرِ حَضَرِ مُحَمَّدٍ
 مُصْطَفَى صَلَّيْ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَضَرِ سَيِّدِكَ عَظْمَةِ اِلَهِيَّةِ كَدَرِ
 هَرْنَهُ كَوْرُوبِ وَهَرْنَهُ خَبَرِ وَبَرْدِ بَسْهَ جَمْلَهُ سِي حَقْدَرِ وَكَوْمَدَنُ
 دِلْمِ اِلَهٍ اِقْرَارِ وَقَلْمِ اِلَهٍ تَصْدِيقِ اَيْلَدَمُ اَمْنُ بَالَهُ وَبِمَا جَاءَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
 اَمْنُ بَالَهُ وَبِمَا جَاءَ مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ اَمْنُ بَالَهُ وَمَلَا ثَكْبَهُ بِرِ
 وَكُتْبِهِ وَرُسُلِهِ وَالتَّوْحِيدِ الْاٰخِرِ وَبِاَلْقَدَرِ خَيْرِهِ وَسِرِّهِ مِنْ اِلَهٍ تَعَالَى
 وَالتَّبَعْتُ بَعْدَ الْكُتُبِ حَقِّ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللَّهُ وَاشْهَدُ اَنْ
 مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ رَبِّمُ اللَّهُ تَعَالَى سَمِيْعُهُ حَضَرِ مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى
 صَلَّيْ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دِيْمُ دِيْنِ اِسْلَامِ كِتَابِمْ قُرْآنِ عَظْمِ الشَّيْخَانِ قَبْلَهُ كُتْبِهِ
 شَرِيفِ اِتِّمَاعِدِهِ مَذْهَبِ اَهْلِ سُنَّتِ وَالْجَمَاعَةِ عَمَلِهِ مَذْهَبِ اَعْلَامِ اَعْلَمِ

أَبُو خَفْصَةَ أَدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ذَرَيْتُهُمْ وَمِلَّتْ أَسْلَامُهُمْ
 أُمّتُ مُحَمَّدٍ دِينُ مُؤْمِنِينَ حَقّاً مُسْلِمِينَ الْحَمْدُ لِلّهِ ۝ الْحَمْدُ لِلّهِ عَلَى الْإِيمَانِ
 الْحَمْدُ لِلّهِ عَلَى الْإِسْلَامِ ۝ الْحَمْدُ لِلّهِ عَلَى الْإِحْسَانِ ۝ الْحَمْدُ لِلّهِ
 عَلَى التَّوْفِيقِ ۝ وَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 وَلَا تُقُوهُ إِلَّا أَنْتَ اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝ وَأَنْتَ رَضِيتَ بِاللهِ رَبّاً وَبِالْإِسْلَامِ
 دِيناً وَبِمُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ نَبِيّاً وَبِالْقُرْآنِ إِمَاماً وَبِالْكَوْبَةِ
 قُبَّةً وَبِالْمُؤْمِنِينَ إِخْوَاناً رَبِّي أَنْتَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝
 حَقّاً عَلَى خَلْقِي بَرُّكَ وَتَوْحِيدُكَ بَيْنَ مَشَكِّكَ وَنَكِيرِكَ كَمَا دَكَدَ حَجَلُهُ مِنْهُ
 قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ۝ آمِينَ ۝

بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَالْحَمْدُ لِلّهِ
 رَبِّ الْعَالَمِينَ

اَعِزُّوْا لِلّهِ عَنِ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

11457

هَذَا كِتَابُ مَوْلَانِي
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

اسْتِغْفَارُ شَرِيف

اَسْتَغْفِرُكَ يَا شَهِيدَ الْوَحْدَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا حَيُّ وَهَابُ حَلِيمُ اَسْتَغْفِرُكَ الْعَظِيمُ يَا رَبُّ تَوَّابُ الرَّحِيمِ اَسْتَغْفِرُكَ
الْعَظِيمُ يَا بِي نَشَابِي بِي رِيَا يَا بِي مَكَافِي كِرْدِ كَارِ يَا صَانِعُ يَوْمِ
الدَّكَارِ اَسْتَغْفِرُكَ الْعَظِيمُ سَنَ تَوْبِهِ وَرَبِّ عَاجِي يَهْ كَبِيرِ
طَائِبِ اَوْلَامِ بِي رِيَا يَا ذَا الْخَلَالِ كَرِيمَا اَسْتَغْفِرُكَ الْعَظِيمُ
جَرَمِ حَنَانِي بِي شِمَارِ اَسْتَمِيشْتَمُ لَيْلِ نَهَارِ بُو كُونِ يَشْتِمَانِ مَهْرَارِ
اَسْتَغْفِرُكَ الْعَظِيمُ طَبِشْتَمُ سَفَرِ دَاخِمِ بِي سِيَا اَمِشْتَمُ خَرَامِ
اَشْتَمُ كَنَاهُ فَرْدَمُ دَرِيغَا حَيْفَا اَسْتَغْفِرُكَ الْعَظِيمُ خَرَمِ
حَسَدِ بَحَلِي هُوَا كَسَبِ اَشْتَمُ بِنِ نَوَارِ هَرْدَرِ دِيمِ سَدَدِ دَوَا
اَسْتَغْفِرُكَ الْعَظِيمُ شَرْمِ كَبِيرِ خَرَمِ دَرِ آرزِ عَمَرِ قَصِيرِ كَرَمِ دَرِ آرزِ

اَيُّ بِي نَازِي كَادِ سَارِ ۞ اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ ۞ جُوقَ قَلَمِكَ
 بَرَّاسِ رَدِّ قَبُولِكَ اَيُّ فَرْدِ صَمَدٍ قَوْلِكَ ۞ فَضْلِكَ بِي عَدَدِ ۞
 اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ ۞ لَا تَقْصُدِرْ يَا حَبِيبُ بَرَهَ حَبِي وَارِدِ
 اُمِيدِ ۞ رَحْمَتِكَ كَدُّ قَتْلِ مَرِيدِ ۞ اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ ۞
 ذَائِقَ سَكَا دِيرِ شُكْرِيَّةِ بُوْدَمَه كَلَدِي عَمْرًا كَرُ سُوْلِدَمِ اَيْسَه
 كَفَرِ ۞ اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ ۞ اَمَّ كَالِيك يَاقَدِيمِ ۞ جُودِ
 كُنَاهِ يَاقَمِ عَفْوَانِ كَرَمِ قَتْلِ يَاقَرَمِ ۞ اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ ۞
 سُوْلُ دَمَكِه كَبُوحِ اَيْلِزِ بُوْجَانِ يُوْلُدِ اَشْمَزِ اَيْلَه اِيْمَانِ يَافَرْدِ رَبِّ
 اَلَا نَامِ ۞ اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ ۞ صُوجُوْمِ بِلَدِمِ اَغْلَرِمِ
 اَهْ اَيْلَه ۞ جَاغَمِ طَاغْلَرِمِ مَسْكِنَلِكِه بِلِ بَاغْلَرِمِ ۞
 اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ ۞

مَسْمُومِ
 م م م
 م م م
 م م م

۱ اَيُّ سَمِيحٍ بَصِيرٍ اُولَئِكَ مَوْلَايَ
 ۲ اَرْعَمُ الْخَيْرِ جُودٍ كُنَاهُمْ وَاَزْ
 ۳ قَلْبُهُ عَصِيَانِ اِيْمَانٍ عَذَابُكُمْ
 ۴ نَقْلٍ اِيْدُوْبٍ بُوكَلَامِي دِيْدِي نَبِي
 ۵ حَانِي خُجَلَتِ اَوْ دِيْنُهُ يَانْدَرْمَه
 ۶ كِي كُنَاهُمْ دَن اِيْمَه بِيكََا غَضَبِ
 ۷ كَرْمَكْدَن عَرِيْتِ اِيْمَه بَرِي
 ۸ سَوْنِ رَمَانِكِه اَجَلِ مَوْتُوْبِ دِيْلُو
 ۹ نُوْر اِيْمَانِي جَانِه نُوْلْدَاش اِيْتِ
 ۱۰ نُوْر دِيْرَادَه لَا اِيْقِ اَيْلَه بَرِي
 ۱۱ قُوْر قَوْمِ اَوْلَدِ زَارِيْمِه بِنِ مَكْرَهْمِ
 ۱۲ اَوْلَه نَاپُوْلُكْ دَمْدَه بَرَه پِنَاهِ
 ۱۳ بَرِي نُوْلْدَن جِيْفَارِ دِي نَفْسِ دِي
 ۱۴ بِيكْ بَرَادِ حَقِيْقُوْنِ يَا رَبِّ
 ۱۵ رَحْمَتُهُ لَا اِيْقِ اَيْلَه يَا رَايِ
 ۱۶ بَا شَلْنَانِ مَوْلُوْدِمِزْ اَيْلَه قَبُوْلِ
 ۱۷ اَوْ قُوْرَانِ اَوْلَرَه اِيْدُسُوْنِ رَحْمَتِ
 ۱۸ حَمْدِ مَصْطَفِي اِيْدُسُوْنِ شِفَاعَتِ

اَيُّ دُعَا لَرَقَبُوْلِ اِيْدِيْجِي جُدَا
 قَلْبُهُ اَكْسَلِكَلِكِه يَا سَتَا رِ
 بَرِي اَحْسَرَانِكَلَه قَبْلِ تَعْدِيْرِ
 مَسِيْقَتِ رَحْمَتِي عَلَي غَضَبِي
 بَرِي مُحَشَّرَكُوْنِي اَوْ طَانْدَرْمَه
 سَنْدَن اَوْ تَانْدِيْعِمِ بَرُوْ يَا رَبِّ
 اَحْرَدَه مَعْدَبِ اِيْمَه بَرِي
 يُوْ يَا لَفْزَابِ حَيَاةِنِ اَلِيْمِزْ
 اَمْرِيْ اَخِرَتِ قَرِيْدَاش اِيْتِ
 اَدِيْرْدَن كِيْتُوْجَا بِمِرِي
 اِيْدَه بَدَنِ جِيْمَتِ اَسْتِيْكَرَاهِه
 عِلْمُهُ لَا اِلَه اِلَّا اَللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ
 قَوْلُكُمْ نِيْلُوْ رَسُوْلِ اَيْلَه نَبِي
 رَحْمَتِ اِيْتِ جَمْلَه مَبِ حَمْدِ هَبِ
 هَمِ اَوْ قَبُوْبِ كِمِ اَوْ قُوْرَسِه بَرِي
 سَدْرَسِنِ اَغْلَا لَزْنِ اَغْلَا بَرَا حُوْلِ
 دِيْ كَلِيَانِ جَا لَرَه دِيْرَسُوْنِ رَا حَتِ
 سُوْرَسِنِ عَشِيْقَلَه دِيْرَصْلُوَاتِ

Allahümme salli ala seygidina muhammedin ve ala alihi ve

sahibi salamatin. Birahmetike ya e-hameerrahimin. vel-hamelu lillahi rabbi alamin. FIA TIHA

❁ قَصِيدَةُ مَوْلُودِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ❁	
مَوْلُودُ يَاكَ رَسُولَ اللَّهِ كُلِّ	أَيُّ خُدَّادٍ لَطْفِ احْسَانِ سَيَّانِ ١
مَوْلُودُ يَاكَ رَسُولَ اللَّهِ كُلِّ	جَنَّتِ الْجُرُوحُ غِلْمَانَ اسْتَبَّانِ ٢
لَيْلَةً قَدَّرَ مُشَاهِدُ رَهْمَانِ	أَلَى رَسُولِكَ طُغْرِي نَبِيٍّ سَيَّانِ ٣
مَوْلُودُ يَاكَ رَسُولَ اللَّهِ كُلِّ	بُولُوقِ اسْتَرْسَكَ جَهْمُ دُنْ أَمَانِ ٤

مَوْلُودُ أَوْكُوتَانِ انْدَا سَمِيرَلَرِ
 آنلَرِ كُوتَر شَرِائِيَّتْ اِيِيرَلَرِ

(1)

اَيَيْنِ بَرَايَرِ دِلَ اِيِيرَلَرِ
 كَيْسِنْ مَوْلُودُ أَوْكُوتَانلَرِ رِيلَرِ

أَوْجُوبُ كَلْبَرِ نُورِ دَنْ ضَبَاقَلَرِ	جَوَاهِرِ دَنْ دُوشَهْ مِشَلَرِ صُومَدَلَرِ ٥
نَيْسُونُ مَوْلُودُ أَوْكُوتَانلَرِ دِيَهْ لَنْ	أَوْنِ كُورِ مَدَلِ الْحِجْلُوتِ مَعْمَلَرِ ٦
جَنَّتَهْ آخِرِ صِرَاطِ دَنْ كَحْمَكِي	فَكَرِ اِيَدِ رَبِّ اَلْبَتَّ دُنْيَا دَنْ كُورِ كَحْمَكِي ٧
مَوْلُودُ يَاكَ رَسُولَ اللَّهِ كُلِّ	خَوْضِ كُورِ دَنْ دِلَرِ سَلَكِ الْحَمَكِي ٨
صَلِّ رَضِيَّةً صَفَاً وَمَاءَ قُبَّةٍ وَفَا مَعْلَى مَرْكِي فَجَنِّي مَرْتَضَى اَعْنِي بِهِ خَصْرَبِ مُحَمَّدٌ مُصْطَفَى رَاحِلَاتِ وَأَوَّلُ مَخْرَجِ مَوْجُودَاتِ وَأَوَّلُ سِرِّ دُرِّ كَائِنَاتِ شَفِيعِ مَنْ فِي الْفَرَصَاتِ اَعْنِي بِهِ أَبَا الْقَاسِمِ مُحَمَّدَ مُصْطَفَى رَاحِلَاتِ أُنْبِيَا شَفِيعِ مَنْ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى مُحَمَّدَ مُصْطَفَى رَاحِلَاتِ	

adduc

هَذَا مَوْلُودُ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

أَوْ مُسَوِّنٌ دَلَّ حَقَّ اسْمِهِ جَدًّا	١	اللَّهُ آدِينَ يَادِ اِيْدَه لَه اِيْدَه
بَابُ حَقِّهِ اِيْدَه لَمْ تَا اِنْسَاب	٢	اللَّهُ آدِيْلَه اِيْدَه لَمْ فَحْج بَاب
حَقَّ آكَ آسَانِ اِيْدَرْجَمْلَه اِيْشِي	٣	اللَّهُ آدِينَ يَادِ اِيْدَرْسَه بَرْكِشِي
اِيْكِي عَامْلَه اِيْشِي آسَانِ اُولُوْر	٤	اللَّهُ آدِينَ يَادِ اِيْدَنْ خَنْدَانِ اُولُوْر
آكَ لَيْتِكَ ياقَوْمُ دِيْرُ مُسْتَعَانِ	٥	عَسَيْتَلَه اللَّهُ دِيْسَه بَرْقُولَهْمَانِ
اللَّهُ آدِيْلَه بُولُوْر هَرْشِي ثَبَات	٦	اللَّهُ آدِينَ يَادِ اِيْدَنْ بُولُوْر نَجَاب
بَلِكِي حَقِّي تَرْكِ اِيْدَنْ مَدْمُوْمُ وُلُوْر	٧	صَانَعَه كَيْمِ اللَّهُ دِيْنِ مَحْمُوْمُ وُلُوْر
جَمْلَه بَالَه آكَ اَيْلُوْر اَحْسَابُ	٨	شَاهِرَه اُولَدَرْ وِيْرَنْ تَحْتَالَه نَاج
دِيْدَه مَرْ بَرْخُونِ اُولَه تَا شَوْقِلَه	٩	اللَّهُ آدِيْلَه دِيْسَه لَمْ كُلْ عَشَقِ اِيْلَه
عَيْمَرْ سِيْرَ اِيْدَه سَيَّارَ الْعِيُوْب	١٠	جَرْمَرْ عَمُوْ اِيْدَه غَفَّارَ الدُّنُوْب
اُولَه سُلْطَانِكِه وَزِيْرِي يُوْقِ اَنْك	١١	اُولَه اللَّهُ كِه نَظِيْرِي يُوْقِ اَنْك
حَاضِرُوْر نَاطِرُوْر حَقِّي لَا يَنْامُ	١٢	هَيْجِ مَكَانِي يُوْقِدِرِ اَنْك اَيُّ هَيْجِ
كَرْجَه يَا كَلِشِ دِيْدِي كَا قَرْلُوْر آكَ	١٣	مُسَبْهَرْ يُوْقِدِرِ بَرْدَرْ اُولُ رُبَالُوْر
كِيْرِي كَجِيْدِي يُوْعَالَمْ يُوْقِ اِيْدِي	١٤	وَازِ اِيْدِي اُولَدَه آدِيْمِ يُوْقِ اِيْدِي
بَرْدَرْ اللَّهُ آدَنْ اَرْتَقِ كُورِي يُوْقِ	١٥	بَارِي يِي تَطْوِيْلِ اِيْمِيَه لَمْ وَصِفِ حَقِ

amenne ve sacketne ta ilahe illallahu vahdetü la
perike leh lehül mülkü ve lehül hamdii ve
hüve ala külli şey'in padir.

۱	اَنِ عَزِّزْ لِي اَيْدِيَّ فَرِّجْ كَلَامَ	۱	بِرَوْصِيَّتِ قِيلَهُ بَيْنَ الْاَنَا مَ
۲	اَوَّلَ وَصِيَّتِ كَيْفَ اَبَى طَوْنَهُ هَمِيْن	۲	اَيْدِيَّ اَوَّلَ مَ لَا يَلِيْلَهُ سَلَامَ
۳	هَمِّيْ دُخِيْ اَوَّلَ دِيْنِهِ اَصْحَابِنَه	۳	رُوحُ فَحَرِّعَالَمَهُ هَمِّيْ صَرِّحْ شَامَ
۴	هَمِّيْ كَيْفَ اَسْتَرْبُوْلَهُ جَنَّتْ يُوْلِي	۴	رَحْمَتِ وَلَسُوْنَ جَمَلَهُ اَخْبَانَه
۵		۵	فَاتِحَهُ اَيْلَهُ يَادَ اَيْدِيَّ بِنَ قُوْلِي

❦ لِلّٰهِ الْفَاتِحَةُ مَعَ الصَّلَاةِ ❦

مُصَنَّفَرُ رُوحِيَّوْنَ بُوَكْتَابَهُ نَظْمَ اَيْلِيَّانَ نَاطِمَ رُوحِيَّوْنَ
 آدَمَ اَنَا مَرْوَحُوْا اَنَا مَرْوَحِيَّوْنَ سُلْطَانِ اَيْلِيَّانَ رُوحِ
 شَرِيْفِيَّ اَيْلِيَّوْنَ هـ اَصْحَابِ كِرَامَ رُوحِ شَرِيْفِيَّ اَيْلِيَّوْنَ هـ مُهَاجِرِيْنَ
 وَانْصَارَ رُوحِ شَرِيْفِيَّ اَيْلِيَّوْنَ هـ اِمَامِ حَسَنِ وَاِمَامِ حُسَيْنِ وَرَيْنِ الْعَالِ
 بِدِيْنِ رِضْوَانِ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ الْجَمْعِيْنَ رُوحِيَّوْنَ حَضَرَتِ عَالِيَشِيَّ
 صَدِيْقَهُ وَفَاطِمَةَ الزَّهْرَا وَحَدِيْجَةَ الْكُبْرَا وَخُوَا اَنَا وَاَسِيَّهَ اَنَا
 وَمَرْثَمَ اَنَا رِضْوَانِ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ الْجَمْعِيْنَ رُوحِ شَرِيْفِيَّ اَيْلِيَّوْنَ وَجَمَلَهُ
 اَنَا لِرُوحِيَّوْنَ رُوحِيَّوْنَ شَادَ اَوَّلَهُ شَفَاعَتِيَّ جَمَلَهُ مَرْثَمَ مَيْسَرُ اَوَّلَهُ
 ❦ رُوحِيَّوْنَ فَاتِحَهُ مَعَ الصَّلَاةِ ❦

alohi
ayjet

فصل فی خَلْقِ نَوْرِ النَّبِيِّ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ

۱	جَوْنَكِهِ حَقٌّ وَصِفْنِ نَوْرَ يَازِيدٍ	۱	لُصِفَ حَقُّهُ قَلْبِي شَادَ الْيَدَانِ
۲	نَبِيَّهِ وَمِنْهُ يَتَسَوَّنُ أَبِي بَحَّارٍ قَوْلُ	۲	قَدْ رَتَبَتْهُ نَبِيَّهِ بُولُسُونُ عَقْلُ بُولُ
۳	أَوَّلُ وَلَدٍ زَاخِرٍ وَلَدٍ بِكَمَانِ	۳	طَاهِرٍ وَلَدٍ زَاخِرٍ وَلَدٍ زَاخِرٍ زَمَانِ
۴	جَمَلَهُ خَلْقِي صُورَهُ دَنَ وَأَزَّ يَلْدِي	۴	صُنْعِي عَالَمُهُ أَطْلَمَ أَرْدِي
۵	دِيكُهُ اِمْدِي نَهْ يَرْدِي اِبْدِي	۵	نَقْلَ اِيْدِي مَرْنَا وَلَدَنَ اَبِي بَنِ سَكَا
۶	نَوْرَ دَانَدَنَ الَّذِي بَرَقَتْهُ خُذَا	۶	أَوَّلَ مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى دِيْدِي آكَ
۷	قَدْ رَتَبَتْهُ قَلْبِي أَوَّلُ نَوْرِ نَظَرٍ	۷	تَرْدِي اَوَّلَ مَحْيَا دَنَ سَرِيسَرِ
۸	هَرَبُ بَرَقَتْهُ سَبِي تَرْدَنَ أَوَّلَ اِلَهْ	۸	رُخْلِي خَلْقِي اَلْدِي بِي اِسْتَبَاءِ
۹	يَا رَأُوْبُ اَوَّلَ مَدَّةٍ مَرَاتِ حَيَا	۹	نَوْرَ قَارِي صُوْدِي اَوَّلَ مَدَّةٍ خُذَا
۱۰	بَاقِي دِيُوْبُ اِمْرَايْدِي اَوَّلَ رَبِّ اَلْعَالَا	۱۰	بَاقِي كَنْدِي كُوْرِي نَوْرِ مُصْطَفَى
۱۱	حُسْنِي كُوْرِي دِيْكُهُ اَوَّلِي بَرَصَفَا	۱۱	حَمْدُ اِيْدِي بَشَرِكُهُ سَمْدُهُ وَلْدِي نَا
۱۲	أَوَّلُ سَبَبِ دُرِّيَّةٍ تَلَقَّى مَمَارَ	۱۲	اَنِيْلِكُ هُوَكُوْدُهُ بَشَرِكُهُ نِيَا
۱۳	صُورَهُ دَنَ اَوَّلِي خَلْقِي بَوَاضِ سَمَا	۱۳	هَرَبُهُ وَارَ فَوْقَا اَلْعَالَا تَحْتَ اَلْثَرَى
۱۴	اَدَمِي خَلْقَا اَلْدِي وَيُوْدِي عَزَّوَانِ	۱۴	عَلَّمَ اَلْاَسْمَا اِلَهِي سَرَفَرَا اَدَمِي
۱۵	اَدَمِي قَلْبِي خَلِيفَهُ اَدَمِهِ	۱۵	سَمْدُهُ اِيْدِي بَرَقَتْهُ مَلَكُوتُ اَدَمِهِ
۱۶	هَمَّ مُحَمَّدٌ نَوْرِي اَلْنَدَا قَرَارَ	۱۶	اِيْدِي يَا اَمْرَجَنَابُ كَزْدِكَارَ
۱۷	صُورَهُ حَوَا اَلْنَدَا نَقْلَ اِيْدِي نَوْرَ	۱۷	عَرَبِ اَلْدِي وَحُوشِ طَبُورَ
۱۸	صُورَهُ بَشِيَّةٍ كَلْدِي نَوْرَا اِيْدِي قَرَارَ	۱۸	اَلْدِي نَوْرَا اِلَهِي اَوَّلِ اِقْبَحَارَ
۱۹	يَا اَنَ مَطَهَرٌ سِلْسِلَتُهُ كَلْدِي نَا	۱۹	حَضَرَتِ اِبْرَاهِيْمُ اَلْنَدَا ضِيَا

صوگره اسماعيله گلدی نورپاک	عالمی قلدی جمالی تاپناک
اشبورشمه مطهر سلسيله	بکبل آسا قوددی هپ کلدن کله
عاقبت نعل ایدی عبد الله نور	بوزمان بو حال ایله قلدی نور
کرچی صول گلدی جهاننه شاء دین	خوجی ایدی اولدی خیر المرسلین
کرچی اول گلدی خلی انبیا	جمله نك سلطانی ولدی مصطفی
جمله سی قلدی شریعت آشکار	دین احمد گلدی نسخ ایدی نوار
خانم مهري نبوتدیر رسول	خانمی شاهی رسالتدیر رسول

اقراد کر دیر سیر بوله سیر او ددن نجات عشقه دیر دله ایدک الصلوات

فصل فی ولادته علیه آله الصلوات

آمنه خاتونکله وهیک دختر	نور عبد الله اولدی مشتری
امرحقه قلدی اولدم نکاح	اولدی ایکی طرفدن انشراح
بوزکجه نعل ایدی نور مصطفی	مادرینک جبهه سن قلدی ضیا
کله دن بو عالمه خیر البشر	رحیم مادر ده هنوز عالی مقدر
ظاهر اولدی نیجه در لوم خیر	دوست دشمنان کور دیز هپ کائنات
چونکه اولدی وقت ساعاتی تمام	کم کله بو عالمه خیر الانام
اول مریح الاول ای بیگمان	اون ایکی کیجه سیدی اولرمان
هم دوشنبه کیجه سیدی بیخلاق	بویله در قول صحی نوق اختلاف

۹ اُول بَنِيكَ اَنَّهُ سَيَنْظُرُ اَيْلَدِي
 ۱۰ اُول كَيْجِه خَاَمْدَه بَن تَلْهَا اَيْدِي
 ۱۱ جِيغْدِي خَاَمْدَن اَوْدَم نَوْرِيَا
 ۱۲ مَلْعَه سِي طَوْدِي جِهَانِي سَر تَسَر
 ۱۳ نَوْر عَرَشِي خَوَايْدَر اُول اِيلَه نَوْر
 ۱۴ يَر اِيلَه كُون اَر سِي طَوْدِي مَلَك
 ۱۵ اَوچ مَلَك كَوْر دَم اِيلَه اَوچ لَوَا
 ۱۶ كَعْبَه نَك اَو سَنَه دِي كَلَشَلَرِي
 ۹ اُول كَيْجِه كَوْر دِي كِي هَب سَو اَيْلَدِي
 ۱۰ اَوْعَمَلِك تَشْرِيفَه شِيد اَيْدِي
 ۱۱ نَه فَلَكَدَن كَجْدِي كِيْدِي كَوِيْدِي
 ۱۲ كَوْنَد وَر اُولَدِي صَايْدِي اَو لَشِي
 ۱۳ صَد سَلَام اَيْدِي اَو دَم خَوَش صَوْر
 ۱۴ يَاشِلَدِي دَوْر اَنه عَمَشَقَه فَلَكَ
 ۱۵ بَرِي مَعْرِيدَه بَرِي مَشْرِقَدَه نَا
 ۱۶ تَكْتَبِر اِيلَه طَوْدِي بُو رُوِي زَمِي
 ۱۷

لَا كَر دِي زَسَر بُولَه سِر اَوْدَن نَجَان عَمَشَقَه دَر دِيلَه اَيْدِل اَصْلَا

دُعَاءُ مُنَاجَاةٍ

۱ اَللّٰهُ عَظِيْمُ الشَّانِ دِي كِلَن عَمَلَر خَرْمِيْنَه ۵ بُو مُبَارَك
 ۲ سَاعَتَر خَرْمِيْنَه يَغْيِر مَرْحَمَد مُصْطَفٰى نَك شَفَاعَتِ عَظَمَا سِيْدَن
 ۳ اَبْرَمِيَه ۵ شَفَاعَتِيْن جَمْلَه مَرَه مِلْسَر اِيلَه ۵ وَكَلَم سَنَجَانِي دِيْبَدَه
 ۴ حَسِر اِيلَه ۵ جَنَابِ عَالِيَا تَنَه اِنْخَال اِيلَه ۵ جَمَالِيْلَه جَمْلَه مَرِي
 ۵ مَسْرُوْر اِيلَه ۵ كَنَاء اِيلَه اَوْ طَوْر دِقْ ثَوَاب اِيلَه قَالَقَم مِلْسَر اِيلَه
 ۶ حَاضِر جَاعَتِك كُوْلِي مُرَادِيْن اِحْسَان اِيلَه آمِيْن

الْحَرَمَةُ الْفَاتِحَةُ

۱۰۱۱

۹۷۲

۱	یا ربی قدرتله سنجاقلر تمام	۱	اسمحق نام محمد انی همام
۲	چونکه کورندی چکا حقه قدرتی	۲	یا بکر خاندنه قلد مخیری
۳	فکر ایدر دم سیکس یاری دیوب	۳	او علمک تشریف فرم ایلوب
۴	ناکهان شق اولدی دیوار تمام	۴	کلدی اوج خوری بکا ووردی سلام
۵	آسیا حریتم بری خوا ایدی	۵	جمله سینک حسنی بی همدا ایدی
۶	چونکه کوردم بورتوری قلدیم حیا	۶	فهم ایدوب اوانمه دیدیلر بکا
۷	حدمتکله برمباحث ایلور	۷	سن بره امرایت مسرت ایلور
۸	کلدی لرا طرفه اوصور دیلور	۸	مردیه تشریف احمد ویردیلور
۹	دیدیلر فرزندک اسما کلدی	۹	بوجهانه مثلی سبقت قلدی
۱۰	بودور اول باغی رسالت بللی	۱۰	کلشن علم لدوتک کلی
۱۱	بودور اول آینه نوری خدا	۱۱	بودور اول احمد محمد مصطفی
۱۲	شمونه عالم انک پز فانه در	۱۲	مجلسنده همدی منسناه در
۱۳	ای آمنه طالع مسعود امش	۱۳	کوک بختک سینک محمود امش
۱۴	کوش ایدجه مردیه مولودی	۱۴	جد ایلله یاد ایلیم مغودی
۱۵	آمنه ایدر چوقوت اولدی کس	۱۵	کینه کله دنیا به اول سلطان دین
۱۶	کشنه لب اولد محرابدن قتی	۱۶	صوندیلر زکاسه جنت شری
۱۷	نوش ایدجه صاندیم اول آب حیات	۱۷	جرعه سین نوش ایلان بولماز همت

۱۸ نور محض ولدی نجشتم تمام	غده کیدوب کو کمدن اولدم شادمان
۱۹ قوش کبی کدی اولدم چیریل آمین	آز قایمی صیغادی ایلله همین
۲۰ طوغدی اول سا عده فخر کائنات	نور مستغرق اولدی هر جملات
کر دیر سیر بوله سیر عالی مقام دل مطهر روضه سینه لصال و سلام	
۱ ناز دیش جمله ولدی شادمان	غده کیدوب عالی کیدن بولدی جان
۲ جمله دراتی جهان ایدوب ندا	چا غریبشون دیدلر کیم مرچبا
۳ مرچبا ای عالی سلطان مرچبا	مرچبا ای کان عرفان مرچبا
۴ مرچبا ای سرفرکان مرچبا	مرچبا ای درده در زمان مرچبا
۵ مرچبا ای بلبل باغ جمالت	مرچبا ای آشنای ذوالجلالت
۶ مرچبا ای ماه خورشید هدی	مرچبا ای حقدن اولیان جدا
۷ مرچبا ای عاصی امت ملجائی	مرچبا ای چاره سیرلر اسفهی
۸ مرچبا ای جان باقی مرچبا	مرچبا عشاقه سانی مرچبا
۹ مرچبا ای قره الدین خلیل	مرچبا ای خاص محبوب جلیل
۱۰ مرچبا ای رحمة للعالمین	مرچبا سلسلن شفیع المذنبین
۱۱ مرچبا ای پادشاه دوجهان	سیرک ایچون اولدی کون ایله مکان
۱۲ ای جمالی کون یوزی بد رصیر	ای هو دوشمشلر سن دستیکر
۱۳ دستیکر بسین قوا فاده نل	هم پناهی بنده و آزاده نل

۱۹	اَنِ كَوَّلُوْا دُرَّ دِيْنِكَ دَرْمَانِي سَنَ	۱۹	اَنِ بَرَادِلِشْلَرِكْ سُلْطَانِي سَنَ
۱۰	سَنَسَبِيْن اَوْل سُلْطَانِ جُمْلَه اَنْدِيَا	۱۰	نُورِ چَشْمِ اَوْلِيَا وُ اَصْفِيَا
۱۱	اَنِ مِرْسَاكَ مَحَبَّتِكَ سَنَ خَانِي	۱۱	اَنِ نُبُوَّتْ مَهْرِيْنِكَ سَنَ خَانِي
۱۲	چُونَكِه نُورُكَ رُوشَن اِيْدِي عَالِي	۱۲	كُلْ جَمَالِكْ كُنْدَشْن اِيْدِي عَالِي
۱۳	اَوْلْدِي زَائِلْ طُلُوتْ جَهْل وُ ضَلَال	۱۳	بُولْدِي بَاغْ مَعْرِفَتْ عَيْنِ كَمَال
۱۴	يَا حَبِيْبُ اللّٰه بَرَه اِمْدَاد قِيْل	۱۴	صَوْلْ نَفْسْ دِيْدَارِكْ اِيْلَه شَارِقِل

كُرْدِيْلَر مَهْر بُولَه سِرْ اَوْدَرَنْ نَحَاتْ عَشَقْلَه دَرْمَانِي اِيْدِلْ الصَّلَاتْ

۱	سَكَا قُرْبَانِ اَوْلَه جَانِي مُحَمَّد	۱	اِيْكِي عَالَمْدَه دَرْمَانِي مُحَمَّد
۲	سَنِي كُوْرْمُزْدَنْ اَوْل سَتُوْقِي عَشَقِي	۲	بَكَا كَار اِيْدِي جَانِي مُحَمَّد
۳	جِيَالِي كُوْلُومَه نَفِيْس اَوْلْدِي جُمْلَا	۳	جِيَالِي اَوْلْدِي سَيَرَانِي مُحَمَّد
۴	يَقَارْ عَشَقْ اَوْلْدِي جَنِيْمِلَه جَانِي	۴	اَمِيْشْ دَرْمَانِي لَقْمَانِي مُحَمَّد
۵	اُولُوْر سَم كُرْ بُولِيْدَه پَارَه پَارَه	۵	وَدَا اُولُسُون سَكَا جَانِي مُحَمَّد
۶	وَصَالِي كُنْسَنَه سِي يَم اَيْلُومَه	۶	اَشِيْتْ سَنَ زَارِكُورِيَانِي مُحَمَّد
۷	نَه اَوْلْدِي اِيْرَه بَلَسَم خَالِ پَايَه	۷	كُچِرْ سَم اَنْدَه دَوْرَانِي مُحَمَّد
۸	دِيْلُوْر اَحْمَدْ عَنِي اُمّتْ فَعِيْرِي	۸	كُوْرْمَه مَحْشَرْدَه سُلْطَانِي مُحَمَّد

كُرْدِيْلَر مَهْر بُولَه سِرْ اَوْدَرَنْ نَحَاتْ عَشَقْلَه دَرْمَانِي اِيْدِلْ الصَّلَاتْ

۱	چُونَكِه اَوْل مَحْبُوْب رَحْمَن رَحِيْم	۱	قِيْلْدِي دُنْيَايِ جَمَالِيْدَنْ نَعِيْم
۲	بِرْ بَرِيْنَه مَوْشُوْ لَا يُوْتْ هَرْمَكْدَر	۲	رَقْصَه كِيْرْدِي سَتُوْق شَارِيْدَنْ هَلَكْ

۱	اَسْتَوْهَيْتَن اَمِينَه خُورَو	۲	بُرْزَمَان عَقْلِي كِيد وَب كَلْدِي كِيرُو
۳	كُورْدِي كِهْمَش خُورِيلَرِهِنْ كِهْمَشَه	۴	كُورْمَدِي اُغْلُن نَصْرُغ قِيلْدِي چُوق
۵	خُورِيلَرِ آلدِي نَصُور قِيلْدِي اُول	۶	حَيَرَت اِيْمَرَه چُوق تَفَكُّر قِيلْدِي اُول
۷	چُورَه يَانِن اِسْتِيُو قِيلْدِي نَصْرُغ	۸	كُورْدِي كِيَم بَرَكُوشَه دَه خَيْر اَلْبَسَر
۹	شُونِلَه بِنْت اَللهَه قَارَشُور اُول شُون	۱۰	يُوزِيرَه اُورُشُش سَجْدَه قِيلْمَش اُول
۱۱	سَجْدَه دَه يَابَشِي دِيلِي تَجْمِيد اِيدَر	۱۲	هَمَه كُورْمَش اَبَارْمَغِين تَوْحِيد اِيدَر

۴) كُورْدِيلَرِ سِرْ بُولَه سِرْ اُودَدَن نَجَات عَشَقْلَه دَر دِلَه اِيدَل اَصْلَات

وَاَنْتَ رَضِيْتَ يَا لَه رَبَّايَا اِلِسْلَام دِينَا وَتَحْمَدِلِي عَلَيْهِ الصَّلَات

وَالسَّلَام نَبِيَا وَبِالْقُرْآن اِمَامَا وَبِالْكَعْبَةِ قِبْلَه وَبِالْمُؤْمِنِينَ

اِخْوَانَا رَحِيْمُ اَللهِ لَا اِلَهَ اِلَّا هُو رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ حَقُّ

تَعَالَى حَضْرَتْلَرِي بُو تَوْحِيد كَلِمَه سِن مُنْكِير وَنَكِيْر كَلْدَكْد جَمْلَه مَرَه

قُولَاي كُورَه : كُورَلَه ي كُورَلَه ي كَلْن مَلِكُوز سِنِي بُولَه ي

بُولَه ي اُويَاغُ مَدَسْرَايَلِيَه : دَار قَبْرِ مَرِي كِيَش اَيْلِيَه : نَار

اَيْلِيُوْب نُور اَيْلِيَه : دُورَت يَزْدَه صُور وَلا حَق سُبُور اَلْمُرِي

آسَان اَيْلِيَه : آخِرْ مَان يَنْمِرِي يَنْمِرِي حَمْد مُصْطَفِي

صَلَّى اَللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ سَلَام حَضْرَتْلَرِيك شَفَاعَتْلَرِي جَمْلَه مَرَه مَيَسَر

اَيْلِيَه : نُور اِيْمَانْدَن اِيَزْمِيَه : قَابْرِ مَرِي سُوْر اَيْلِيَه : قَبْرِ لَرِي

رَوْضَةُ جَنَّاتٍ أَيْلِيهِ ۝ عَرْشٌ أَعْلَى كُنُوزِكَ سَيِّدَةٍ أَيْلِيهِ
مِيزَانُهُ وَارِدٌ قَدَرُهُ تَوَابُ مِرِّي أَعْيُنُ أَيْلِيهِ ۝ رِيُورُ مِرِّي آفِ أَيْلِيهِ ۝
كُنَاهِي أَعْيُنُ كَلْبُودَةٍ لِسْوَايِ أَوْلَانِ قَوْلُ زَدَنِ أَيْلِيهِ ۝ صِرَاطِي
بَرَقَ خَاطِفِي كَجَنِّ جَمَلِهِ مِرَّةً مُبَسَّرَ أَيْلِيهِ ۝ دُشُونِدِهِ جَهَنَّمُهُ
كِيدَنِ قَوْلُ زَدَنِ أَيْلِيهِ ۝ جَنَّتِ أَعْلَايِهِ كِيرُنُ قَوْلُ زَدَنِ أَيْلِيهِ ۝
جَمَالِ بَاكَمَالِي مَشَاهِدِ جَمَلِهِ مِرَّةً مُبَسَّرَ أَيْلِيهِ ۝ جَنِّي إِلَيْهِ دُشُونِدِي
خُرْمَتِهِ ۝ جَمَلِهِ مِرِّي أَيْكِي جَوَانِدِهِ مَسْرُورِ أَيْلِيهِ ۝ صَوْمِ وَصَلَاتِي
قَبُولِ أَوْلَانِ قَوْلُ زَدَنِ مِرِّي سَيِّدَةِ الْحَقِّ أَيْلِيهِ ۝ رَمَضَانِ شَرِيفِ خُرْمَتِهِ ۝
أَهْلِ بَدْرِ لَيْلَةٍ قَدِيرِ خُرْمَتِهِ ۝ جَمَالِيهِ جَمَلِهِ مِرِّي مَسْرُورِ أَيْلِيهِ ۝
بُو مَجْلِسِ مِرَّةً لِيَا قَيْنِ وَأَوْزَا قَدَنِ كَلَنْدَرِي مَسْرُورِ قَلْبِي يَارَ لَاقِ أَيْلِيهِ ۝
مُتَحَنِّانِ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

دِيرُكِهِ أَنِي مَوْلَا مِرِّي مِرِّي مَوْلَا مِرِّي ۝	يَا إِلَهِي أَمِّمِ وَيُرْكِ كِلَ بَكَا ۝
بُولِيهِ دِيرُكَنِ أَوْلِ تَبَسُّمِ أَيْلِيهِ ۝	شُؤْلِيهِ بِلْدَمِ حَقِّ تَرْخَمِ أَيْلِيهِ ۝
بُرُندِ أَلَدِي أَوْدَمِ صَوْلَدِي هَوَا ۝	دِيرُ جَنِّيهِ حَاجَتِكَ أَلْسُونِ رَوَا ۝
سَبُورِ مَلِكِشِ كُورِ مِرِّي كُورِ حَكَمِي ۝	كُونِي كَسِيلِشِ أَوَّلِشِ سَبْتِي ۝
مُبَارَكِ دُورِ بِنِ الْمَسْتَلِزِ أَوَّلِشِ مَحْتَرَمِ ۝	مُبَارَكِ قُودَقِ الْيَحْرَةِ يَا تَوْرَ أَوَّلِشِ حَرَمِ ۝
بُرُندِ أَلَدِي هَوَا دَنِ كَلَمِ قَتِي ۝	شُؤْلِيهِ كَلَمِ صَوْلَدِي جَهَنَّمُهُ هَبْتِي ۝

۷	دیدی صقلک شیرانی اوچکون تمام	۷	هر ملک کلسون آکا ورسون سلام
۸	مصل اوچکون ملکک کلدیلر	۸	احمدی کور ووب زیارت قلدیلر
۹	یورده کولده هیچ فرشته قالمدی	۹	کیه محمد یوزنی اول کورمدی
۱۰	صوکه جنت اهل جاور عین	۱۰	کورمیه کلدی و شاهک ماه یوزن
۱۱	هر پری النده یوزدن طباق	۱۱	کیه یزاعش صبح بوله آبی حق
۱۲	ایچلری طولو جواهر آتلیک	۱۲	باشنه صاچو اچون پیغمبرک
۱۳	صاچو صاچوب جون زیارت ایدیلر	۱۳	خور رضوان هب ملکک کلدیلر
۱۴	چونکه بن بواشکری کوردمر عیان	۱۴	قالمدی صبرمه هان دوشدم روان
۱۵	کلدی عقیقه کوردم اول صاحب دانا	۱۵	کورلرم نوری اعلم مصطفی
۱۶	یوزی نوری کون کی خوش برق اورور	۱۶	چونکه کوردم کولومه کلدی سرور
۱۷	یوزی سوزدم بیه چوق اغلادم	۱۷	فرقت اودیله جکر طاعلدم
۱۸	قائنا توب نار محبت قانمی	۱۸	آلوبن باجریه باضدم جانی
۱۹	دیره نوپ دوداقلری سویلر کلام	۱۹	آگلایا سوزدم نه دردی اول همام
۲۰	قولایحه اغنینه طوددم دیکله دم	۲۰	سویلدیکی سوزی اولدم آگلادم
۲۱	حقه باغلیوب کولدن همتی	۲۱	درایدی کیه امی و امی
۲۲	طفلیکن اول دیرایدی امیر	۲۲	سن قوجا دن ترک ایدرسنک سستین
۲۳	امم دیدی سکا چون مصطفی	۲۳	وز صکوات سنده آکا بول صفا

صفا

الصلاة والسلام علیک یا رسول الله

یا حبیب الله

یا منیر المشرقین

۱	چون و د نر با صدی جها نه و شاه بن	۱	خال پاپینه یوزن سور دی زین
۲	آسمان را افتخار ایددی زمین	۲	بکا کلدی رحمة للعالمین
۳	هَبْ مِجْمَلُو مَعْطَلْ اُولدی	۳	باب نچی جمله بعلی بولدی
۴	کلسه کو کرجدی بری و لیدی خراب	۴	کلدی کیدسرای باشنه دروغدان
۵	هکپ یره دوشدی صمه کرکعبه ده	۵	ضویدی منشر کواچنده عجبده
۶	رحیم ایدوب ایلنسی و لدم قوغدی	۶	آسمانه چقمه دن منع ایدیلر
۷	شاد خندان و لیدی هکپ خوش طهر	۷	دیدیلر کلدی جها نه شمدی یوز
۸	عَلَدَلِیْله طو لیدی عَالَم سَرَسَر	۸	سویلدی انسان کی دیوار در
۹	مُرْدَه قِلْدِی بَرِیْنَه جَمْلَه خَلَقْ	۹	دیدیلر کیمه کلدی اول محبوب حق
۱۰	جَمْلَه خَوْرِلَر مَلْکَلَر کَلْدِیَلَر	۱۰	مَرْجَبَا اَهْلَا وَسَهْلَا دیدیلر
۱۱	مَرْجَبَا خُوش کَلْدِی اَیْ خَم الرِّسْل	۱۱	سَنَسِنْ اَنَجَاقْ کَلَسِنْ عَالَمَدَه قَل
۱۲	بُوْعَالَمَانِی کُو رَجْهَ آمِنَه	۱۲	چوق تَنَکَر قِلْدِی کَلْدِی کَدِیْنَه
۱۳	طالادی بَجْر حَیْرَه اُول دِیْشَرَفْ	۱۳	کُوْر دِیْکَجَه قِیْمِی دُرِی صَدَقْ
۱۴	عَمَلِی نَاشِمَه جَمْع اَیْدِیْم اُولْدِیْم	۱۴	با و دِم اَصْرِیْمَه کِیْمَه اَنِی کُوْرَم
۱۵	بَدِیْنَه قَارِشِی سَجْدَه قَلِمِش حَضْرَه	۱۵	باشلامِش مَوْلَا یَه اُولْدِیْم طَاعْمَه
۱۶	حَم مَبَارِکْ لَبَرِی سَوِیْلَر کَلَام	۱۶	بَلَمَزَم نه سَوِیْلدی اُول بِلَکْ نَام
۱۷	دَوْت اَیْلَه دِیْکَلَه دِم اُول سُرُوْی	۱۷	اَلَا دِیْم اُولْدِیْم کَلَام جُوْهَرِی
۱۸	عَرِیْض خَاجَان اَبْلُیُوْب دُر اَیْدِی اَشَاه	۱۸	اُمِّی وَا اُمِّی وَا اُمِّی وَا اُمِّی
۱۹	نَا رِب عَفْوَالَه کُنَا هِی اُمِّی	۱۹	بُر اُفْج طَوْر غَه اَیْلَه رَحْمِی

۱	خَرَجَتْ اِيْتِ اَنْلَرَه اِيْمَه عَذَاب	۲	اَهْمَه يَارَبِ اَنْلَرَه اِيْمَه كِيَاب
۳	بَكَا وَيَز يَارَبِ دُونِي اُمِّي	۴	بَنَدَه دِيرْمَه اَنْلَرَه هَبْ طَاعْمِي
۵	كُور كَرِيْمَك يَاشِيْنَه بَاغِيْشَلَه هَبْ	۶	جَمْلَه يِي بِيچارَه دِر اِيْمَه غَضَب
۷	حَقْدَن اَوْلَدَه مَكْدِي بُوْدَر لُوْخِيَاب	۸	دِير جِيْمَه اَعْلَه اِيْمَه مَدْعَذَاب
۹	اَغْلِيُوْب اَوْلَدَه اُوْدِيْن سَتَارِيْن	۱۰	بَاغْمِيْعَه بَا صَدْمَه اَوْجَانِيْ بَارَه يِي
۱۱	اَي كُور دَمِيْ مَبَارَك قَارَه كُور لُوْسُوْب	۱۲	هَر كِيْشِيْ مَبَارَك اِيْمَه اَغْنَه يُوْر سُوْمِي
۱۳	بَا اَهْمَه مَر كِيْمَنَه قَمَاشِيْر كُور كُورِي	۱۴	طَائِيْدِر شَكُور كِي هَبْ سُوْر كُورِي
۱۵	سُنْتِيْن تَرَك اَيْلَمَه اِنْصَاف قِيْل	۱۶	اَشِيْ عَشِيْقَه وَدِيْلَك صَاف قِيْل

اَلَا كُر دِيْلَر سِيْر بُوْلَه سِيْر اَوْ دَدَن بَحَاتْ عَشِيْقَه دُر دِيْلَه اِيْدَك اَلصَّلَاتْ

❁ ❁ ❁ مُنَاجَات ❁ ❁ ❁

۱	يَا اِلَهِيْ ذَاتِ يَاقِيْكَ حَقِيْقِيُوْن	۲	هَمِيْ يِيْكَ رِصْفَاتِيْكَ حَقِيْقِيُوْن
۳	يَا اِلَهِيْ رَحْمَتِيْكَ دَر يَا سِيْجِيُوْن	۴	سَنِيْ سُوْن كُوْطَلَر سُوْر اَسِيْجِيُوْن
۵	يَدِيْ قَلَمِيْ يَدِيْ دَر يَا حَقِيْقِيُوْن	۶	مَبَارَك قِيْه صَحْرَا حَقِيْقِيُوْن
۷	اِلَهِيْ اَدَمَ وَحُوْا حَقِيْقِيُوْن	۸	اِلَهِيْ جَبْتِ الْمَآءِ حَقِيْقِيُوْن
۹	مَعْرُز يُوْسُفَك حُسْنِيْ حَقِيْقِيُوْن	۱۰	اَنَاسِيْ يَعْقُوْبَك خُرْبِيْ حَقِيْقِيُوْن
۱۱	هَمِيْ اَبْرَاهِيْمَ خَلِيْلِيْكَ خُرْمِيْجِيُوْن	۱۲	دِيْجِيْ مُوْسَى كَلِيْمَك خُرْمِيْجِيُوْن
۱۳	مُنَاجَات اِيْشِيْ كِي طُوْر لُ حَقِيْقِيُوْن	۱۴	هَمِيْ اَنَك كُور دِيْ كِي لُوْر لُ حَقِيْقِيُوْن
۱۵	اَبُوْ بَكْرَك سَكَا صِدْقِيْ حَقِيْقِيُوْن	۱۶	عَمْرَ عَذَلِيْ وَدَادِيْ حَقِيْقِيُوْن

۸	اَبُوکَرُ هُوَ سَيُّوْنُ مَا زِمَرِ قَلَسُوْنُ	۱	اَصْحَابُ بِلَرِكِ سِرَهٗ اُولَسُوْنُ اَلْوَرَاغِ
۹	تَرَاوُزُ وِنِکِ صَاغِ يَانِهٖ اُطُوْرُوْر	۲	زَا بَانِلَرُ طُوْتَا رُ طَارَتَا رُ کُوْرُوْر
۱۰	اُمَّتِ اُولُکُلَرِکِ اِیْتِنِ بُوْرُوْر	۳	اَسْلَمِ سِرَهٗ اُولَسُوْنُ اَلْوَرَاغِ
۱۱	اَبُوکَرِ اِیْدَرِ اَتِی بِيْرِي فَانِی	۴	وِیْتِنِ اَلْوَرَاغِ اِیْتِنِ بُوَامَانَتِ جَانِی
۱۲	فِرْدَوْسِ اَعْلَا دَهٗ بُولُکِ سِرِ بِنِی	۵	اَصْحَابُ بِلَرِکِ سِرَهٗ اُولَسُوْنُ اَلْوَرَاغِ
۱۳	کَلْدِی کِیْرِدِی اَوَهٗ اُولُ شَاهِ جِهَانِ	۶	هَوْلَمِشِیْدِی اُولُکِ اِیچِی هِلِشِی فِخَانِ
۱۴	فَاطِمَهٗ آهٗ اِیْدُوْبِ اَنَدَهٗ اَعْلَا دِی	۷	بَا بَا سِنِکِ بُوِیْتِنَهٗ اَل بِلَدِی
۱۵	اَغْلِیُوْبِنِ دِیْدِی اَتِی جَانِمِ بَا بَا	۸	کُوکُلِکِ اَلکُجَهٗ سِی جَانِمِ بَا بَا
۱۶	اَوْمَهٗ سَنِ سِنِکِ اِیچُوْنِ بِنِ اَوْلَهٗ تَمِ	۹	سَنِ صَاغِ اُولُ بِنِ سَکَا قُرْبَانِ اَوْلَهٗ تَمِ
۱۷	مُصْطَفٰی دِیْدِی نَا فَاطِمَهٗ جَانِمِ بِنِمِ	۱۰	سِیْلِ یَا سِنِی اَعْلَمَهٗ جَانِمِ بِنِمِ
۱۸	بُوْلَهٗ دِیُوْبِ یَا شِکَلَهٗ هُوْلْدِی کُوْرِی	۱۱	دِیْدِی هَلَا نِی اُولُکِ اِیچِی کُوْرِی هُوْرِی
۱۹	نَا مِهٖ کَلَسُوْنِ حَسَنِ اِیْلَهٗ حَسْبِی	۱۲	کِیْمَتِ بُوکُوْلَمِ عَمَلِکِ اَنَلَرُوْر کَسَنِ
۲۰	اُولُکِ اِیچِی مَاهِی وَا رُوْبِ کُوْرِ دِیْلَرِ	۱۳	مُصْطَفَايْکِ یَانِهٖ یَسُوْر دِیْلَرِ
۲۱	دِیْدِیْلَرِ کِیْمَتِ اَتِی دَدَهٗ نُوْلْدِکِ بُوکُوْنِ	۱۴	یُوْرَهٗ کِیْمَرَهٗ بَرَمِ اُوْر دِکِ دُرُکُوْنِ

کُوْرِ دِیْلَرِ بُوْلَهٗ سِرِ اُوْر دِنِ نِجَاتِ عَشَقْلَهٗ لَزِ دِیْلَهٗ اِیْدِکِ اَلصَّلَاةِ

هَذَا دُعَاءُ مَوْلَا النَّبِيِّ

۹	دَجِي عُمَان حِيَا بِيچُون	۹	عَلَيْنِكَ جُودِ عَلِي حُرْمِيچُون
۱۰	حَسَن خَلَقِي رِيَاضِي حُرْمِيچُون	۱۰	حُسَيْنِيكَ كَرَنِي سِي حُرْمِيچُون
۱۱	جَمَلِه اَنَلِيَا اَوَلِيَا اَرَوَا جِيچُون	۱۱	مُؤْمِنِي مُؤْمِنَات اَرَوَا جِيچُون
۱۲	دُعَايِه اَجِيلاَقَا اَلَلَر حَقِيچُون	۱۲	سَنِي دِكِر اَيَلِيَا دِلَلَر حَقِيچُون
۱۳	هَمْدُون اِيكِي اَمَامِل حُرْمِيچُون	۱۳	هَمْدِ خَالَاص اَهْلِيكَ اَرَوَا جِيچُون
۱۴	مُصِيْبَت دُديَنه يَامِشَلَر اِيچُون	۱۴	فِرَاقِ اَعُوْسِنَه قَانِشَلَر اِيچُون
۱۵	اَناسِر اَناسِر مَعْصُومَلَر اِيچُون	۱۵	مُرَادَه اِيَزْمَدِك مَحْرُومَلَر اِيچُون
۱۶	غَرِيْب اَوَلَانَلَر اِهِي حَقِيچُون	۱۶	اَوَا يَنْقِلِرَك سَحْرَا يِي حَقِيچُون
۱۷	عِبَادَت اَهْلِيكَ قَوْلِ لِيچُون	۱۷	فَقِير اَوَلَانَلَر اِيُو قَسُو لَلِيچُون
۱۸	دَجِي مِيْن دِيَلَر حُرْمِيچُون	۱۸	صِدْقَه يُولَكْدَه قَانِم قَوْل اِيچُون
۱۹	فَاعِلَات فَاعِلَات فَاعِلَات	۱۹	و بُو رَسُوْل كِرِيَا دَا صَلَوَات

فَصْلُ فِي بَعَثَةِ النَّبِيِّ صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۱	فَرَّ عَالَه كُوج اَيَلَدِي دُنْيَا دَن	۱	اَمْتَلَر مَسْرَه اُولَسُون اَلْوَدَاع
۲	بَرَه كُل اُولَدِي اَوَل اِيُو جَه مَوْلَادَن	۲	اَصْحَابِلَر مَسْرَه اُولَسُون اَلْوَدَاع
۳	بُونِي دِيْدِي ياشِلَر طُولَدِي كُورِنَه	۳	بَرَقَان دُوشْدِي خَلَق اُورِنَه
۴	حَسَنَه حُسَيْنِي اَمِش دِيوزِنَه	۴	قُورِيلَر مَسْرَه اُولَسُون اَلْوَدَاع
۵	چَاغَرِيْن بِلَالَه كَلَسُون بَايَمَه	۵	يُوكَمِي كُوكَلَكْدَم بِنْدَم اَمَه
۶	حَلَالَه غَايِيْتَه قِيَزَم قَا طِمَه	۶	اَهْل بَنِيَم مَسْرَه اُولَسُون اَلْوَدَاع
۷	چَاغَرِيْن بِلَالَه هَم صَلَاوَت رَسُون	۷	عَلِي يُولَسُون فَصْلِي صُورِي قُورِي سُون

❦ ❦ ❦ اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ❦ ❦ ❦
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ❦

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ❦ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ ❦ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي رَجَّوْا لَطْفَهُ وَإِحْسَانَهُ
 بِجُرْمَةِ مَوْلِدِ رَسُولِهِ ❦ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 الَّذِي رَجَّوْا شَفَاعَتَ جُرْمَةِ مَوْلِدِ رَسُولِهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ الَّذِينَ
 هَدَى الرُّوحَانِيَّةَ بِجُرْمَةِ مَوْلِدِ رَسُولِهِ ❦ حَقَّ سُبْحَانَهُ تَنْزَعًا عَنْ
 الْوَالِدِ وَالْمَوْلُودِ حَضَرَ ثَلَاثِي إِسْتَبْرَاحٍ لِيَسْمُرَ بِبَاعِثٍ يَمُنُّ سَعَادَتِ
 وَعَقْمُ مَغْفِرَتِ آبَائِهِ ❦ جَابَ أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ حَبِيبَ أَكْرَمِ وَبِيِّ مُحَرَّمِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَمْنَاهُ ❦ قَرَأْتَ أَوْلُونَا مَوْلُودَ شَرِيفِي وَقُرْآنِ
 عَظِيمِي وَأَنَا سَيِّدُهُ كَبِيرُ بَيْنِ صَلَاتِ وَسَلَامِي ذُرْكَاهُ عَزَّيْزُهُ أَحْسَنِ
 قَبُولِ إِلَهٍ مَقْبُولِ آبَائِهِ ❦ حَاصِلُ الْأَنْ أَجْرُ وَمُتَوَابِي أَوْلَا بِالذَّاتِ
 خَوَاجَةُ لَأَثْنَاتٍ وَخِلَاصُهُ مَوْجُودَاتِ سَيِّدِ الْبَشَرِ وَشَفِيعِ
 رُوزِ تَحَنُّنِ أَوْلِ صَدْرِ صِفَّةٍ صَفَا وَبَدْرِ قُبَّةٍ وَفَا مَعْلَى مَرْكَبِ
 مُجْتَبَى مُرْتَضَى ، وَاصِلِ سِرِّ سُبْحَانِ الَّذِي أَسْرَأَ مَظْهَرِ سِرِّ
 قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى سُلْطَانِ أَلْبِيَا ، بُوْهَانِ الْأَصْفِيَا حَبِيبِ
 حُذَا سَتْفِيعِ رُوزِ جَزَا أَعْنَى بِهِ أَبَا الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى
 عَلَيْهِ أَفْضَلُ الصَّلَوَاتِ وَالْأَمْكَلُ الْحَيَايَا أَفْزَعُ حَضَرَ ثَلَاثِي عَزِيزِ شَرِيفِ
 لَصِيفِ ، نَظِيفِ ، مُنَوَّرِ ، مُطَهَّرِ ، مُجَلِّ ، مُصَقِّ ، رُوحِ يَا أَلِ النُّورِ

وَرَوْضَةِ سَعَادَتٍ مَدِينَةِ فَقِيرَانِهِ عَاخِرَانِهِ اِيْلَدِكْ مَوْلَا اِيْصَالِ
 اَيْلِيَهٗ ۞ رُوحِ رَسُولِ اللّٰهِ مُحَمَّدٍ زَيْنِ جَبَرْدَارِ اَيْلِيَهٗ ۞ عِنْدَ رَسُولِ
 اللّٰهِ مَقْبُولِيَّتْ وَمَحْبُوْبِيَّتْ مِيْسَرِ اَيْلِيَهٗ ۞ وَقِرَائَتِيَهٗ رِبْطِ قَلْبِ
 اَيْلِدِيْكَرْ مُنْقِبَةٍ وَدَلَالَتِ نَبَوِيَّتِي اَسْتَعِيْذُ بِاللّٰهِ فَقَبْلَهَا رَبُّهَا
 بِقَبُوْلِ حَسَنِ سَرِيْهِ مَطْهَرِ اَيْلِيَهٗ ۞ حَبِيْبِ اَكْرَمِ وَنَبِيِّ مُخْتَرَمِ حُرْمَتِيَهٗ ۞
 حَبِيْبِ كَنْدِيْسِي اَرَهٗ سِيْنَدِ اَوْلَانِ اَسْرَارِ اِلٰهِيَّتِي حُرْمَتِيَهٗ ۞ لَيْلَةِ مَوْلُوْدِهِ
 طَلُوْزِ كَلَنْ نِيْجِهٖ بِيْكَ اَلْطَافِ اِلٰهِيَّتِي حُرْمَتِيَهٗ ۞ صَبَاحِهِ قَدَرِ كُوْزِ كَرِيْمَتِيَهٗ
 اَوْيْمُوْ كَرِيْمِيَهٗ رَنْ رَا حَتِّ دِيْنَا سِي تَرْكِ اِيْدَرْبِ عِبَادَتِ وَطَاعَتِيَهٗ
 وَقِيَّتِ كِيُوْنِ اَرْيَابِ مُجَاهِدَةِ حُرْمَتِيَهٗ ۞ وَبِالْجَلَّةِ اَنْبِيَاءِ كَرَامَتِ وَ
 اَوْلِيَاءِ عِظَامِكْ اَرْوَا حِ حُسْنَتِيَهٗ كَرِيْمَتِيَهٗ هَدِيَّتِيَهٗ اَيْلِدِكْ اَللّٰهُ وَاَصِلْ اَيْلِيَهٗ ۞
 تَابِعِيْنَ وَتَبَعِيْ تَابِعِيْنَ وَاعْتَمِدِيْ مُجْتَهِدِيْنَ اَوْلِيَاءِ عَارِفِيْنَ عُلَمَاءِ عَامِلِيْنَ
 صَلَحَاءِ صَالِحِيْنَ مُرْشِدِيْنَ ، وَاَصِلِيْنَ مُؤْمِنِيْنَ ، كَامِلِيْنَ اَخْيَارِ شَاكِرِيْنَ
 فَقَرَاءِ صَابِرِيْنَ شَهْدَاءِ مُسْلِمِيْنَ اَرْوَا حِ مُقَدَّسَتِيَهٗ كَرِيْمَتِيَهٗ هَدِيَّتِيَهٗ اَيْلِدِكْ
 اَللّٰهُ وَاَصِلْ اَيْلِيَهٗ ۞ وَبُحْمَتِيَهٗ بَاعِثِ وَاِيْدِيْ اَوْلَانِ ذَا اِيْلِكْ سَعِيْنِي
 مَشْكُوْرِ ذِيْنِيْ مَخْفُوْرِ عَمَلِيْ مَقْبُوْلِ اَيْلِيَهٗ ۞ صُوْرِيْ وَمَعْنُوِيْ مُشْكِلَا
 تَلِيْمِيْ حَلِّ وَاَسَانِ اَيْلِيَهٗ ۞ اَوْلَادِ مَكْرُمَلِيْمِيْ عُلَمَاءِ عَامِلِيْنَ وَصَلَحَاءِ
 صَالِحِيْنَ وَاَخْيَارِ شَاكِرِيْنَ اَيْلِيَهٗ ۞ اُصُوْلِ وَفَرْغُوْغِدُنِ اٰخِرَتِيَهٗ

اَرْتَحَالِ اِيْدَنْكَ رُوْحَرِيْهَ هَدِيْهَ اَيْدِلْكَ اَللّٰهُ وَاِهْلُ اَيْلِيْهَ ۞
 تَقْصِيْرُ اَنْدَرِيْنِ مَعْظُوْرُوْرُوْجَلَرِيْنِ مَسْرُوْرُوْرُوْجَلَرِيْهَ ۞ عَذَابُ اِيْدَرِيْ
 وَاَزَايِسَه اَللّٰهُ دَفْعُ رَفْعِ اَيْلِيْهَ ۞ قَبْرِ اِيْدَرِيْ رُوْضَه مِنْ رِيَاضِ
 الْجَنّٰنِ اَيْلِيْهَ ۞ حَقْرَه مِنْ حَقْرِ نِيْزَانِ اَوْلَمْدَنْ مَصُوْنٍ وَمَحْمُوْظٍ اَيْلِيْهَ ۞
 اَوْقُوْمَانِ قُرْآنِ كَرِيْمِيْ وَاعْمَالِ صَالِحَاتِيْ مُوْلَا قَبْرِ كَرِيْمَه اَيْنِسْ وَاَوْلَدِ اَشْيَاقِيْهَ
 بِاِلْحِسَابِ وَلَا عَذَابِ دُخُوْلِ اَوَّلِيْنِ اَيْلَه جَنّٰتِ عَالِيَاَتَه اِدْخَالِ اَيْلِيْهَ ۞
 بَاقِيْدَه قَلْبِ اِيْدَرِيْ صُوْلِ اَحْمَدِ اَيْلَه مُتَمَرِّ اَيْلِيْهَ ۞ اَيُّوْمَقَامَدَه اَيُّوْمَلَه جَه جَمْعِ
 اَيْلِيَاَنْ مُوْلَا اَيُّوْمِ بَيْتِيْ السَّرَّارُوْدَه سُوْكِيْ جِيْبِيْ مُحَمَّدٌ مُّصْطَفٰى عَلَيْهِ
 الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ اَنْدِيْمَرْ حَضْرَتِيْكَ لَوَا اَلْحَمْدُ اِسْمِيْكَ مُسْتَمِيْ اَوْلَانِ
 سَبْحَانِيْ اَلْتَدَه بِه اَيُّوْمَلَه جَه جَمْعِ اَيْلِيْهَ ۞ جِهَارِ يَارِ كَرِيْمِ وَاَزْوَاجِ
 مُطَهَّرَانِ وَعَشْرَه مُبَشَّرَه وَاَصْحَابِ صُفّه وَاَصْحَابِ بَدَرٍ وَاَصْحَابِ اَحَدِ
 وَاَصْحَابِ خُنَيْنِ وَمُهَاجِرِيْنِ وَاَنْصَارِ وَاَسَاطِرِ اَصْحَابِ كِرَامَتِ رِضْوَانِ اَللّٰهِ
 تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنَ حَضْرَتِيْكَ اَزْوَاجِ صُبّه كَرِيْمَه اِيْضَالِ اَيْلِيْهَ ۞
 هَرَبَرَزِ كَرِيْمِيْ اَصُوْلِ وَصُرُوْعِيْ دَنْ وَاَبَاءِ اَجْدَادِ مَزْدَنْ اَرْتَحَالِ دَارِ بَقَا
 اِيْدَنْكَ مُوْلَا تَعَالٰى غَرِيْبِ رَحْمَتِ اَيْلِيْهَ ۞ تَقْصِيْرُ اَنْدَرِيْكَ عَقُوْبِ مَعْظُوْرِيْنِ
 اَيْلِيْهَ ۞ اَمُوْرُ اَخُوْرِيْهَ كَرِيْمِيْ مُدِيْرِ كُلِّ عَسِيْرٍ اَوْلَانِ جَنّٰتِ مُوْلَا
 تَسْهِيْلِ وَاَسَانِ اَيْلِيْهَ ۞ مِنْ اَلْمَشْرِقِ اِلَى الْمَغْرِبِ كَافَّةً اَهْلِ

اِيْمَانَهُ هَدِيَّتِهِ اَنْلَدَتْهُ اَللّٰهُ وَاَصْلُ اَيْلِيَهٗ ۝ صُوْرًا قَلْبًا اَلْتَدَهٗ
 قَلْبُ اَصْلِيَّ نَسِيْلِيَّ كَسِيْلُوْبٍ فَاتِحَهٗ يَهٗ مُحْتَاَجٌ اَوْلَانِ اَرْوَحِ
 مُؤْمِنِيْنَ هَدِيَّتِهِ اَنْلَدَتْهُ اَوْلَا وَاَصْلُ اَيْلِيَهٗ ۝ اَوَّلُ مَقَرِّ اِيْمَانٍ وَمَنْظَرِ
 رَحْمَانٍ اَوْلَانِ قَلْبِيَّ عَزِيَّ اَنْوَارِ قُرْآنِيَهٗ اَيْلَهٗ مُنَوَّرٌ وَحَادِيْثِ اَحْمَدِيَهٗ
 اَنْدَابِيَهٗ سَائِرِ اَيْلِيَهٗ ۝ اَمَّا الرِّزَائِلُ اَوْلَانِ جَهْلِيَّ قَلْبِيَّ عَزِيَّ يَانِ
 وَفِيَاضِ مُطْلَقَدَنْ فَيَضَانِ اَيْلِيَّ اَنْوَارِ اَلْهِيَّهٗ بِسْمِيَّ قَلْبِيَّ عَزِيَّ
 مُنَوَّرِ اَيْلِيَهٗ ۝ عَدَارِيَّ نَصُوصِ قَاطِعَهٗ اَيْلَهٗ ثَابِتِ وَمُدِّلِ اَوْلَانِ سَيِّفَانِ
 حَكْمِيَهٗ مَا لَيْسَ حَقِّكَ جِيْلَهٗ وَكَرْدَنْ وَشَوَسَهٗ اَضْلَالِيَّ اَلْتَدَهٗ ۝
 جَمْلَهٗ مَرِيَّ مَضُوْنٍ وَمَحْفُوْظِ اَيْلِيَهٗ ۝ اَنْبِيَاءِ وَرُسُلِيْنَ وَعُلَمَاءِ وَصَلْحَاءِ
 وَفُقَرَاءِ وَاَخْيَانِ جَمْعِ اَوْلَهٗ جَمْعِيَّتِ كَبْرَاهٗ وَسُوْءِ عَمَلِيَّ عَزِيَّ جَرَسِيْلَهٗ
 رُسُوْاى عَالَمِ اَوْلَدَنْ اَللّٰهُ تَعَالٰى جَمْلَهٗ مَرِيَّ مَضُوْنٍ وَمَحْفُوْظِ اَيْلِيَهٗ ۝ خَالِكِ
 نَرْجِيْزَهٗ وَسَكْرَاتِ مُوْتَمِرَدَهٗ جَانِ خَلْقُوْمَهٗ كَلْدَكْدَهٗ اَوَّلُ كَلِمَهٗ طَبِيَهٗ
 مُنْجِيَهٗ مُبَارَكَهٗ كِهٖ [اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَللّٰهُ وَاشْهَدُ اَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ
 وَرَسُوْلُهٗ] كَلِمَهٗ سَيِّلَهٗ جَمْلَهٗ مَرِهٖ اِحْتِنَاكِيَّ مُدِيْشِرِ اَيْلِيَهٗ ۝ حِيْنَ بُلُوْغِيَّ
 بُرْآنَهٗ ذِكْرِ مُحَمَّدَنْ وَسَهْوِ اَوْسَرِا وَعَلْنَا حَسْبِ اَلْبَشَرِيَهٗ هَادِرِ اَوْلَانِ
 كُنَا صَفَائِرُ وَكِبَارُ اَلْعَزِيَّ مَغْفِرَتِ اَيْلِيَهٗ ۝ ظَاهِرِ وَبَاطِنِيَّ اَصْلَحِ
 وَتَقْوَا اَيْلَهٗ دَائِمٌ وَمَرِيَّ اَيْلِيَهٗ ۝ مُحَبَّتِ وَمَا سُوَاى وَاخْلَاقِ رَسِيْمَهٗ يِ

رُسُو عَقِيدَه بِی مَوْلَا قَلْبِی مَرَدَن اِخْرَاجِ اَیْلَیْهِ ۞ رَا هِ عَشَق
 وَ مَحَبَّتَه جَبَّه ۞ وَ جُود ذَاتِی چَالِ اَیْلَیْآ ن اَهْل تَقْوَا اَحْرَمَیْنَه ۞
 کِبَجه لَرْدَه نَا بِسَمَحُ کُوز لَرِنَه اَو تَقْو کِز مِیُوب آه اَیْلَه کُوز نَا بِی
 دَو کَن عَا سِتْقَلَر حَرَمَیْنَه ۞ چَر کَپ مَاسِیو اَیْلَه مَلُوت وَا لُودَه
 اَو لَآ ن کُو کَلَر مِی عَشَق اِلَهِ و شُوق اِلَهِ و مَحَبَّت مِی سُولِ اِلَهِ
 اَنوَارِ اِیْمَان وَا نَوَارِ قُرْآن وَا نَوَارِ تَوْحِید یُزْدَان اِلَهِ مَعْمُور و
 آبَادَان اَیْلَیْهِ ۞ اَعْمَالِ صَالِحَا نِی مِی جَنَابِ حَق رَفِیقِ اَیْلَیْهِ ۞ نُوْر
 قُرْآن وَا نُوْر تَوْحِید اَیْلَه قِیَمَرِ مِی پُر نُوْر اَیْلَیْهِ ۞ بُو جَالِسِ سَرِیْفَه
 قَرِیْب وَا یَعِیْد دَن قَسْرِیْف یُورَان اِخْوَانِک صُور وَا مَحْضُوی
 مُشْکَلَاتِی حَل وَا سَان اَیْلَیْهِ ۞ بَرْدَه وَا حَرْدَه اَو لَآ ن اَسْتِ مُحَمَّدَه
 سَلَامَتِ اِحْسَان اَیْلَیْهِ ۞ جَمَلَه مِرْکِ دُنُو بِلَر مِی مَحْفُور وَا سَعِیْر مِی
 مَشْکُور وَا دِیْن دُنْیَا مِی مَعْمُور وَا قَلْبِی مِی مَسْرُور وَا دِیْنَا
 بَحَارَه ۞ لَن تَبُور سَرِیْنَه مَظْهَرِ اَیْلَیْهِ ۞ جَنَابِ مَوْلَا جَمَلَه مِی
 سُوْعِ قَضَا دَن وَا جَهْدِ بِلَادَن وَا دَرِکِ شَقَا دَن وَا شِمَا نِی
 اَعْدَا دَن وَا طَاعُوْن وَا بَا دَن وَا حَاسِدِکِ حَسَدِ دَن وَا سَا کِرِکِ
 مَکِرِ دَن وَا جَمِیْعِ آفَاة دَهْرَه ۞ کُوبَه دَن وَا سَا قُر کُورِ یُور
 وَا کُور وَا نَمَز وَا طَاقَت کَلَمَز قَضَا وَا بِلَا لُز دَن مَوْلَا جَمَلَه مِی

مَحْفُوظٌ إِلَيْهِ ۞ دُعَايِي أَوْزِيعْهُ أَهْلَهُ وَالزَّمَّ أَوْلَانِ
 حُكُومَتِ جُمْهُورِيَّتِهِ مِزِي عَدْلٍ وَعَدَالَتُهُ بِأَيْدِيهِ ۞
 بَزْدَهُ وَبِجَرَدِهِ بُولُكُنَانِ مُدَايِفِينَ وَعَسَاكِرِينَ سَلَامَتُكَوْا حُسْنَانِ
 إِلَيْهِ ۞ بَلَدَهُ مِزِي وَسَايَرُ أَيْدِيهِ مِزِي هَكَرْ تَوَلُّوْا آفَاتِ سَمَائِهِ
 وَآفَاتِ أَرْضَتِهِ دَنْ مَصُونٍ وَمَحْفُوظٍ إِلَيْهِ ۞ كَمَلَا كَمِيرَهُ كَوَزْدِيكِي
 دُشْمَانَتَرِي اللَّهُ قَهْرُ تَدْمِيرِ إِلَيْهِ ۞ أَوَّلُ خَالِقِ الْأَشْبَاحِ وَقَاضِي
 الْأَرْوَاحِ أَوْلَانِ جَنَابِ اللَّهِ حَيٍّ وَلَا يَمُوتُ جَمَلُهُ مِرَّةً مَدَدٍ وَعَنَابِ
 إِلَيْهِ ۞ وَقَهْرُ جَانِبِهِ كَلِمَةُ شَهَادَتِ نَصِبِ أَيْدِيكَ سَكَاوَاتِ مِزِي
 آسَانِ إِلَيْهِ ۞ وَقَهْرُهُ شَيْطَانًا عَلَيْهِ اللَّهُ يَكُ مَكْرُودًا أَمِينِ
 إِلَيْهِ ۞ سُؤَالَ سُكْرِيكَ مِنْ رَبِّكَ وَسَنَ نَبِيكَ وَمَا يَكُ سُؤَالَ لَرِي آسَانِ
 وَجَوَابَتَرِيهِ مُقَدَّرِ إِلَيْهِ ۞ حَاضِرُ بَرْجَدِشِ أَوْلَانِ إِخْوَانِ دِينِي أَيْكِي
 جِهَانَدَهُ عَزِيزِ إِلَيْهِ ۞ آخِرُ عَاقِلَتَرِي حَيَّرَ إِلَيْهِ ۞ صُورِي وَمَنْصُورِي
 مُشَلَّلَاتَرِي حَلِّ وَآسَانِ إِلَيْهِ ۞ مِيرَاتَرِي ثِقَلِ وَسُؤَالَ لَرِي آسَانِ
 وَجَوَابَتَرِيهِ مُقَدَّرِ إِلَيْهِ ۞ دَقِيقَاتَرِي جَانِبِ يَمِينِ دَنْ اِعْطَا إِلَيْهِ ۞
 بِالْإِحْسَانِ وَلَا عَذَابِ جَنَابِ عَالِيَانِهِ اِرْخَالِ إِلَيْهِ ۞ دُخُولِ جَنَّتِ
 مَطْلَبِ اِعْلَا وَمَقْصِدِ اقْضَى وَجَمِيعِ شَاوَلِكَ مُسْتَقَرِّ اَوَّلِ دِينِي جَمَالِ بَا
 كَالَنكَ مُشَاهَدَهُ وَمُطَالَعَتُهُ مَوْلَا جَمَلُهُ مِرَّةً مَدَسَرِ إِلَيْهِ ۞
 أَوْلَانِ دَعْوَاتِ حَيَّرَ لَرِي هَدَفِ جَانِبِهِ مَقْرُونِ وَآخِرِ جَانِبِهِ
 أَيْكِي جِهَانَدَهُ جَمَلُهُ مِزِي مَمْنُونٍ وَمُسْرُورِ إِلَيْهِ ۞ جَنَّتِ وَجَمَالِيهِ جَمَلُهُ مِرَّةً

اِكْرَامًا لِّیْهِ ۞ دُعَا لِرُغْوِیْ دُرْكَاهِ عَمْرِنَدَه ۞ مَقْبُولِ اَبْلِیْهِ ۞
 سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۞ وَسُبْحَانَ اَعْلٰی اَنْزِلٰی ۞ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ
 رَبِّ الْعَالَمِیْنَ لِلّٰهِ الْمُنِجِّ ۞

۳۳۳
 ۳۳۳

۞ ۞ ۞ اَللّٰهُمَّ ۞ ۞ ۞

اَللّٰهُ اَدِیْنِ اَوَّلُوْدِرْ

اَمْرِیْنِ طُوْتَانِ قَوْلُوْكَدِرْ

۞ ۞ ۞

اَللّٰهُ اَدِیْنِ دِلَلُوْدَه سَوَكِیْ كُوْكَلُوْدَه
 مَشُوْلِ قَرَانِیْقِ یَزَلُوْدَه اَللّٰهُ اَللّٰهُ

۞ ۞ ۞

عَاشِقِ یُونُسِ اَوَّلُوْجَه

وَاَرْوَبِ قَبْرَه كَرِیْمَه

۞ ۞ ۞

قُوْجَا یُوْبَدَه كُوْجَه دَنْ

مَلُوْنِ حُرُوْنِ بَا اَمَلَه دَنْ

۞ ۞ ۞

۞ ۞ ۞

مَشِیْبَا حَلُوْ یُوْلُوْدِرْ اَللّٰهُ

كَرِیْمِ اَللّٰهُ حَیْمِ اَللّٰهُ اَمَانَ اَللّٰهُ دِیْهَ اَللّٰهُ

۞ ۞ ۞

كَرِیْمِ اَللّٰهُ حَیْمِ اَللّٰهُ اَمَانَ اَللّٰهُ

دِیْهَ لَمَ یَا هُوْ

۞ ۞ ۞

رَبِّكَ كَمِیْدَرِ دِیْجَه رَیْمِ اَللّٰهُ

كَرِیْمِ اَللّٰهُ حَیْمِ اَللّٰهُ اَمَانَ اَللّٰهُ دِیْهَ اَللّٰهُ

یَا هُوْ

۞ ۞ ۞

نَدَرَسُوْرَه یَا اَمَلَه دَنْ اَللّٰهُ اَللّٰهُ

كَرِیْمِ اَللّٰهُ حَیْمِ اَللّٰهُ اَمَانَ اَللّٰهُ دِیْهَ اَللّٰهُ

دِيَهْ لَمْ خَطَا زَنُوبِي بِرِيْهِ اسْتَغْفِرُ اللهَ اسْتَغْفِرُ اللهَ اسْتَغْفِرُ اللهَ
 الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَاتُوبُ إِلَيْهِ تَوْبَةَ عَبْدٍ ظَالِمٍ لِّنَفْسِهِ
 لَا يَمْلِكُ لِنَفْسِهِ شَيْئًا وَلَا حَيَوَةً وَلَا مَمُوتًا . إِلَهِي يَا رَبِّ إِلَهِي يَا رَبِّ
 إِلَهِي يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ اكَرِّمْنِي بِالْمَدَنِ دِيَهْ دَنْ كُوزْلِيْمَ دَنْ تَوْلَقْلِيْمَ دَنْ
 وَسَائِرُ أَعْضَاءِ جَوَارِهَلِيْمَ دَنْ بِلَهْ رَكَّ وَبِلِيْمِيَهْ رَكَّ كُلِّهِمْ كَفَرُ شِرْكُ
 خَطَا عِصْيَانِ هَرَنَهْ كِهْ صَادِرُ وَوَقِيعِ اَوَالِدِي اِيْسَهْ بِنِ آ نَلِرِكُ جَمْلَهْ سِيْدِنِ
 تَوْبَةَ اِيْتِيْمِ نَارِيْمِ بِشِيْمَانِ اَوَالِدِيْمِ بِرَدِيْ اِسْلَامَهْ سِنَهْ عَزَمِ جَزْمِ
 قَصْدِ اِيْلَدِيْمِ . اسْتَغْفِرُ اللهَ . تَوْبُ يَا رَبِّ اسْتَغْفِرُ اللهَ تَوْبَتًا وَرَجَعْتُ
 اِلَى اللهَ وَحَفِظْتُ قَلْبِي عَنْ مَا سِوَا اللهَ . بِتَجَهُّدِيْمِ حَضْرَتِ مُحَمَّدٍ بِنِ
 الْمُصْطَفَى صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَكَّ عَظِيْمُ الشَّانِدِنِ هَرَنَهْ
 كُتُوبُ وَهَرَنَهْ خَبَرُ وَبِرْدِي اِيْسَهْ اِيْنَانْمَغَهْ اِيْمَانُ وَاسْلَامُكُمْ
 عَمَلُّكُمْ وَسُؤْلُكُمْ دِيَهْ اِيْلَهْ اِقْدَارُ اِيْلَدِيْمِ . اَشْهَدُ اَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

وَاشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ . قَلِيمُ الْإِلَهِ تَصَدَّقَ إِيَادِمُ آمَنَتْ بِاللَّهِ
 وَبِمَاجَاءِ مَنْ عِنْدَ اللَّهِ آمَنَتْ بِرَسُولِ اللَّهِ . آمَنَتْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
 وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعَثِ
 بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .
 رَبُّنَا اللَّهُ تَعَالَى يُغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ مُحَمَّدٌ مَصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 دِينُهُ دِينُ إِسْلَامٍ كِتَابُهُ قُرْآنٌ عَظِيمُ الشَّانِ قَبْلَهُمْ لَعَبَهُ شَرِيفُ اعْتِقَادِهِ
 مَذْهَبُهُمْ أَهْلُ سُنَّتٍ وَالْجَمَاعَةِ عَمَلُهُمْ مَذْهَبُهُمْ إِمَامُهُمْ أَبُو حَنِيفَةَ
 أَدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ذُرِّيَّتُهُ نَبِيُّهُمْ صَلَاتُهُمْ صَلَاتُ إِبْرَاهِيمَ أَوْسَتْ مُحَمَّدٌ نَبِيُّهُمْ
 حَقًّا سَلَامُهُمْ الْحَمْدُ لِلَّهِ . الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى الْإِيمَانِ . الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى الْإِيمَانِ .
 الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى الْإِحْسَانِ . الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى التَّوْفِيقِ . اسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ كُلِّ
 ذَنْبٍ وَاتُوبُ إِلَيْهِ . وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ . وَأَنَّكَ
 رَضِيتَ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ نَبِيًّا
 وَبِالْقُرْآنِ إِمَامًا ۞ قُلْ رَبِّيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۞

(2)

استغفار شریف

اسْتَغْفِرُ اللَّهَ ۖ سُبْحَانَ اللَّهِ ۖ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ
 وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ۖ
 أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۖ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۖ
 يَا حَيُّ وَهَّابٌ حَلِيمٌ ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ يَا رَبِّ تَوَّابُ الرَّحِيمِ ۖ
 اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ يَا بِي نِشَانِ بِي رِيَا ۖ يَا بِي مَكَانِ كِرْدَكَارِ ۖ
 يَا صَانِعِ پروردگار ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ سَن تَوْبَةِ وَبِرِّ بْنِ عَمِيهِ
 كَيْمِ طَالِبِ اَوْلَامِ بِي رِيَا ۖ يَا ذَا الْجَلَالِ الْكَبِيرِ يَا ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ
 حَرِّ صَحْبِ مُخَلِّبِ هَمَا كَسْبِ اِتْمِشْتَرِ بِنِ بِي نَوَا ۖ هَرْدَرِ بَعَةِ سَنَدَنْ
 دَوَا ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ شَرِّمِ كَثِيرِ خَيْرِ مَدِرِ اَزْ اَيِ بِي نِيَا زِي
 كَارِ سَا ز ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ چُونِ عِلْمَادِقِ نَبَاشِ رَدِ قَبُولَكَنْ
 اَيِ قَرْدِ هَمْدِ قَوْلَكِرِ فَضْلَكِ بِي عَدَدِ ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ
 لَا تَقْطَعُو دِيْنِ يَا حَيُّدِ بَرَه دَخِي وَارِدِ اَمِيْدِ رَحْمَتَكَنْ قَبْلِ مَزِيْدِ ۖ
 اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ دَائِمِ سَفَا دِيْمِ شُكْرِ كَيْمِ بُودِمِه كَلْدِي عَمَرِ
 كَرِ سُوِيْلَه دَمِ اَمِيْسَه كَعَرِ ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ اَمِّ كَالِكِ يَا قَدَمِ جَوَقَدَرِ
 كَنَاهِمِ يَا مَقِيْمِ عَضَايَتِ كَرَمِ قَبْلِ يَا كَرَمِ ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ سَوَلِ دَمَكِه
 كَوِجِ اَيَا رِ بُو حَا نِ بُو اَلْدِ اَشْمُو زِ اَيْلَه اِيْمَانِ يَا فَرْدِ رَبِّ اَلْاَنَامِ ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ
 صَوْنِ بِلَدِمِ اَعْلَمِ اَه اَيْلَه جَانِمِ طَوَلَارِمِ مَسْكَلَكِه بِلِ بِلَا دَمِ ۖ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ ۖ

(3)/2

اَيَّ عَالِدٍ قَبُولِ اِيْدِي خُدا قَلَمِه اَكْسَلَكَمَه يَا سَتَار بِيْزِي اَحْسَانَقَه قَبْل تَعْدِيْر سَبَقْت رَحْمَتِي عَلَي غَضَبِي بِيْزِي مَحْشَرُ كُونِي اَوْتَانْدِرْمَه سَنَدَن اَوْتَانْدَغَم يَتَر يَارَب اَخِرْتَدَه مَعْدَب اِيْمَه بِيْزِي لَوِيَه لَم اَب حَيَاتَدَن اِيْمُوز اَمْرِيْكَ اَخِرْت قَبْدَاش اِيْت اَرَا يِرْدَن كَتُور حَجَا اِيْمُوزِي اِيْدِه جَهَنَّم بِنْدَن اِسْتَكْرَاه عِلْم اِيْلَه لَالَه اِلَّا اَللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اَللهُ قَوْلُغَم نِيْلَرَسَاك اِيْلَه بَنِي رَحْمَت اِيْت بَحْلَه اَوْمَت مُحَمَّدَه هِيْ هَم اَوْقِيُوْب كِيْم اَوْقُوْر رَسَه بُوِي سِنْسَاك اَعْلَاكِرْدَن اَعْلَا اِيْرَا صُوْل دُكْلِيْن جَانَلَر وِيْرَسُوْن رَحْمَت سُوْرَسَاك عَشَق اِيْلَه وِيْ بَكْل مَلُوْلَت	اَيَّ سَمِيْع بَهِيْر اَوْلَان مَوْلَا اَيَّ عَمْر اِيْحِيْز جُوْق كِنَاهِم وَار قَلَمِه عَضِيَان اِيْحِيْز عَذَاب كَثِيْر نَقْل اِيْدُوْب بُوَكْلَام دِيْدِي نَبِي جَان نَحْلَت اَوْدِيْنَه يَانْدِرْمَه كَسَج كِنَاهِدَن اِيْمَه بَهَا غَضَب كَرْمَكِدَن غَرِيْب اِيْمَه بِيْزِي شُوْل كَمَلَه اَجَل دُوْتُوْب دِلْمُوز لُوْرِي اِيْمَان جَان يُوْلَدَاش اِيْت نُوْرِي يَتَاْرَه لَا يِق اِيْلَه بِيْزِي قُوْرَغَم اَوْلَدَر وَارْجَه بِن كَمْرَه اَوْلَه تَابُوْك دَمِنْدَه بِيْزَه بِنَا لَا بِيْزِي يُوْلَدَن جِيْغَارِي نَفْس نَفِي بِيْكَ يَزَا لِيْكَ حَقِيْقُوْن يَارَب رَحْمَتَه لَا يِق اِيْلَه يَا زَا لِي بَشَلْنَان مَوْلَدِيْر اِيْلَه قَبُوْل اَوْقُوْزَان اَوْلَر اِيْسُوْن رَحْمَت مُحَمَّد مَصْطَفِيْ اِيْسُوْن شَفَاعَت
--	---

3

اَيَّ خَدَدَن لَطْفُ احْسَانِ اسْتَيْن	مَوْلِدِ يَاكِ رَسُولِ اللَّهِ كُلِّ
جَنَّتْ اِيچَرِ حُورِي غُلْمَانِ اسْتَيْن	مَوْلِدِ يَاكِ رَسُولِ اللَّهِ كُلِّ
اَوَّلِ رَسُولُكَ دُونُغِي شَبَّ بِي كَمَان	لَيْلَهُ قَدَرَهُ مَشَاهِدِ رَهْمَان
بَوَالِقِ اسْتَرْسَكْ جَهَنَّمِ اَمَان	مَوْلِدِ يَاكِ رَسُولِ اللَّهِ كُلِّ
مَوْلِدِ اَوْقُودَانِ اَنَدَه سَجْدَلَر	اَيْنَه بَرَابِرِ حَلِّ بَجَرَلَر
كِي سُون مَوْلِدِ اَوْقُودَانِ رِيه لَر	مَوْلِدِ يَاكِ رَسُولِ اللَّهِ كُلِّ
جَوَاهِرْدَن دُوشَه مَشَلَر صَهْدَلَر	اَوْچُون اَوْچُونِ گلار نوردَن طَبَقَلَر
اَوْدُ كُورْمَه دِك اِيچِي دُولِي نَهْمَلَر	يَه سُون مَوْلِدِ اَوْقُودَانِ رِيه لَر
مَوْلِدِ يَاكِ اَلْهَبْتِ دُنْيَا دَن كُوجَمَكِي	جَنَّتَه آخِرِ صِرْطِدَن كُوجَمَكِي
حَوْضِ كُوتُرْدَن دِيلَر سَكْ اِيچَمَكِي	مَوْلِدِ يَاكِ رَسُولِ اللَّهِ كُلِّ

(4)

صَدْرُ صُفَّةٍ صَفَا وَمَا قُبَّهْ وَفَا مَعَلَّى سُدَّى مُجْتَبَى
 سَرْتَقَى اِغْنَى بِه حَضَرَتْ مُحَمَّدًا الْمُصْطَفَى رَا صَلَوَاتُ
 وَاول مَفْخَرُ مَوْجُودَاتٍ وَاول سُرُورِ كَانِيَاتٍ شَفِيعُ
 مَنْ فِي الْاَرْضَاتِ اِغْنَى بِه اَبَا الْقَاسِمِ مُحَمَّدُ الْمُصْطَفَى رَا
 صَلَوَاتُ : رَسُولِ كِبَرِيَا سِنْدِ اَصْفِيَا سُرُورِ اَنْبِيَا
 شَفِيعُ مَنْ فِي الْاٰخِرَةِ وَالْاَوَّلَى اِغْنَى بِه حَضَرَتْ
 مُحَمَّدُ الْمُصْطَفَى رَا صَلَوَاتُ : اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى
 سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
 صَلَّيْتَ عَلَى اِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ اِبْرَاهِيمَ
 اِنَّكَ حَمِيدٌ مُّجِيدٌ

<

باب

هَذَا مَوْلَا النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

اللَّهُ آدِين يَادَايِدِهِ لَمْ يَبْتَدَأْ	أَوَالْمَسُونِ دِلَّالِرْحَقِ اسْمُكَ جَدَّ
اللَّهُ آدِيلَه آيِدِهِ لَمْ يَفْتَحْ كَلَامُ	بَابِ حَقِّهِ آيِدِهِ لَمْ تَأْتِ نَسَابُ
اللَّهُ آدِين يَادَايِدِ رَمَّةً بَرَكَشِي	حَقِّ آكَ آسَانِ آيِدِ رَجْمَلَه أَشِي
اللَّهُ آدِين يَادَايِدِنِ خَنْدَنِ أُولُور	آيَكِي عَالَمِ دَه أَشِي آسَانِ أُولُور
عَشَقِ آيِلَه اللَّهُ دِيَسَه بِرَقُولِ اَهْمَانِ	آكَ لَبِيَكِ يَا قَوْلِمِ دِيرِ سَتَعَانِ
اللَّهُ آدِين يَادَايِدِنِ بُولُورِ نَجَانِ	اللَّهُ آدِيلَه بُولُورِ هَرِ أَشِي ثَبَاتِ
صَانَعَه كَيْمِ اللَّهُ دِينِ مَحْرُومِ أُولُور	يَلِكِي حَقِّي تَرَكِ آيِدِنِ مَذْمُومِ أُولُور
شَاهِلِرَه أُولُورِ بِيَرِنِ تَحْتِ آيِلَه تَاغِ	جَمْلَه عَالَمِ آكَ آيِلِرِ اِحْتِيَاغِ
اللَّهُ اللَّهُ دِيَه لَمْ كُلْ عَشَقِ آيِلَه	دِيَدَه بِيَرِ خُونِ أُولَه تَا شَوْقِ آيِلَه

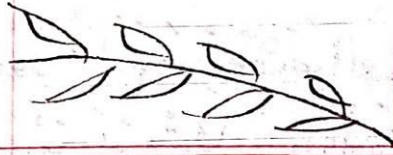
عَبَّجُوز سَتَرَايِدَ سَتَارِ الْعُيُوبِ اَوَّلَهُ سُلْطَانُكَ وَزِيرِي يُوْقُ أَنْتَ حَاضِرُو نَاضِرُو حَتَّى لَا يَنَامُ كَرَجِ يَا كَلَشِ دِيدِي كَافِرْلَرِ آكَ كَزَلِ كَنَجِدِي بُوْعَالِمِ يُوْقُ اَيِدِي بَرْدَرِ اَوَّلِ اَللّٰهُ اَنْدَنِ اَرْتَقِ تَلَكْرِي يُوْقُ	جَدُّمُوز عَفُو اَيِدِهِ غَفَارِ الذُّنُوبِ اَوَّلَهُ اَللّٰهُ لَهُ تَقْرِيرِي يُوْقُ أَنْتَ هَيْجَ مَكَانِ يُوْقُدَرِ أَنْتَ اَيُّ هَمِّ شُبْهَاهُ يُوْقُدَرِ بَرْدَرِ اَوَّلِ رَبِّ الْعَالَمِ وَارَايِدِي اَوَّلَهُ اَدَمِ يُوْقُ اَيِدِي بَارِي تَقْوِيلِ اَتَمِّهِ لَمْ وَصِفِ حَقُّوْ
گرددیلرسز بوله سزاوردن نجات عشق ايله شوق ايله ايرك الصلوات	
بَرِّ وَصِيَّتِ قَبْلَهُ لَمْ بَيْنِ الْاَنَامِ اَيِدِهِ رَحْمَتِ اَكْاَدَبِ الْعَالَمِينَ رُوحِ فَخْرِي عَالَمُهُ هُوَ صَبْحِ شَمْسِ	اَيُّ عَزِيزْلَرِ اَيِدِهِ لَمْ فَتَحِ كَلَامِ اَوَّلِ وَصِيَّتِ لَمْ لَمْ بِي طُوْتَهُ هَيْجِ اَيِدِهِ لَمْ اَوَّلِ صَلَاتِهِ سَلَامِ

رَحْمَتُ أَوَّلِ السُّورَةِ جَمْلَةٌ أَحَبُّ إِلَيْنَا	هَمَّ دُخَى أَوَّلِ لَرْنَةِ أَصْحَابِنَا
فَاتِحَةُ آيَةِ يَادَا اِيْدَه بِنِ قُوْلِي	هَدِيْمُ اسْتَرَّ بَوْلَهُ جَسَّتْ يُوْلِي

فاتحه مع الصلوات

مُصَنِّفُ رُوحِي حُجُونُ : بُوكِتَابِ نَقْمِ اَيْلِيْنِ : نَاظِمُ رُوحِي حُجُونُ : آدَمُ
 اَطَايِرُ وَحَوَّاءُ اَنَايِرُ رُوحِي حُجُونُ : سُلْطَانِ اَنْبِيَا رُوحِ
 شَرِيْفِي حُجُونُ : اَصْحَابِ كِرَامِ رُوحِ شَرِيْفِي حُجُونُ : سِرَاجِدُ
 اَنْصَارِ رُوحِ شَرِيْفِي حُجُونُ : اِمَامِ حَسَنِ وَامَامِ حُسَيْنِ
 وَذِيْنِ الْعَابِدِيْنِ : رَضْوَانُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنِ رُوحِي حُجُونُ
 حَضْرَتِ عَائِشَةُ صِدِّيقَةُ وَفَاطِمَةُ الزَّهْرَا وَخَدِيْجَةُ الْكُبْرَا
 وَحَوَّاءُ اَنَا اَسِيْدَةُ اَنَا وَمَرْيَمُ اَنَا رَضْوَانُ اللهِ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنِ

رُوح شَرِيفَارِچُون وَجَمَلَه اَنَالَر رُوحلَرِچُون رُوحلَرِ شَاد اُولَه
شَفَاعَتلَرِ جَمَلَه سَرَه مِلَّتَر اُولَه رُوحلَرِچُون

للہ الفاتحہ مع الصلوات

چُونکِه مَن وَصْفِکَ بَرَّارِیَا ایلدِک لُطْفِ حَقْلَه قُلِبْکِ شَاد ایلدِک
نِجَه وَصَفِ ایتسُون آنی بِجَارَه قُول قُدْرَتِنَه نِجَه بَوَالسُون عَقْل بُول
اَوَّل اُولدُر آخِر اُولدُر اُولدُر اُولدُر اُولدُر اُولدُر اُولدُر اُولدُر اُولدُر
جَمَلَه خَلْقِ مَسْکُون وَا رَا ایلدِک ظَاهِر اُولدُر بَا طِن اُولدُر هُورَمَان
دِکْلَه اَمِدِی نَه یَا رَتْدِی اَبْدَا صُنْعِی عَالَم ده اِظْهَار ایلدِک
نُورِی زَاتْدَن الدِی بَرَقِیْفَه خُدَا نَقْل ایدِمَر نَاقِلْدَن آنی بِن مَسْکَا
اَوَّل مَحْمَد مَظْفِی دِیْدِی آکَا

تَرَلْ دِي اَوَلْدَم حَيَا دَن سَرَتَر	قَدَر تَبْلَه قَلْدِي اَوَل نُورَه نَظَر
رُوْحَلَرِي خَلْق اَيَلَرِي بِي اَشْتَبَاه	هَر بَر اَعْضَا سِي دَر نَدَن اَوَل اِلَه
نُورَه قَارَتِي دَوْتَدِي اَوَلْدَم دِه خَدَا	يَا رَا دُوب اَوَلْدَم دِه سِرَاتِ حَيَا
بَاقْدِي كَنَدَن كُورْدِي نُورِي مَهْلَقِي	بَاق دِيُوْب اَمَر اَيْتَدِي اَوَل دَبِّ الْعَلَا
حَمْد اِيْدُوب اَبَش كَرَه سَجْدَه قَلْدِي نَا	حَسَنِي كُورْدَكَه اَوَلْدِي پَر صِفَا
اَيَلْمَك هَر كُونْدَه بَشَر كُورَه نِيَاز	اَوَل سَجْدَه نَدَر بَرَه قَلْمَاق نِمَاز
هَر نَوَار فَوْق الْعَلَا تَحْت النُّرَا	صَهْرَدَن اَوَلْدِي خَلْق بَوَارِضِ سَمَا
عَلَمِ الْاَسْمَا اِيْلَه اَي سَرَفِدَاز	اَدِي خَلْق اَيَلَرِي وِيژْدِي عَزَّ نَاز
سَجْدَه اَيْتَدِي مَلَكَلَر اَدَمَه	اَدِي قَلْدِي خَلِيفَه اَدَسَه
اَيْتَدِي بَا اَمَرِي جَنَاب كُورْدَا	هَمْ مَحْتَر نُورِي اَلْتَدَه ضِيَا
عِزَت اَيَلَرْدِي وَحُوش طَيُور	صَهْرَه حَوَا الْبَنَه نَقْل اَيْتَدِي نُور

صَکْرَه شَیْئَه کَلْدِي نُوْر اَیْدِي تَدَار يَاک سَطَر مِلْسِلِيه کَلْدِي تَا صَکْرَه اِسْمَاعِيل کَلْدِي نُوْر يَاک اِسْبُور سَمَه اَوَّل سَطَر سِلْسِلَه عَاقِبَت نَقْل اَیْدِي عِبْد اللّٰه نُوْر کَرَج صَوْن کَلْدِي جِهَان شَاه دِي کَرَج اَوَّل کَلْدِي خِيَلِي اَنِيَا بَحْلَه سِي قَلْدِي شَرِيعَت اَشْفَار خَاتِر مَهْر نَبُوْت دَر رَسُوْل عَشَق اِيْلَه شَوْق اِيْلَه اِيْمَان الصَّلَات	اَيْلَر اَيْدِي نُوْر اِيْلَه اَوَّل اِنْتِخَار حَقَرَت اِبْرَاهِيْم اَلْنَه ضِيَا عَالِي قَالْدِي بَحَال تَا پَنَال بَلْبِل اَسَا قُونْدِي هَب کُولْدَن کُولَه بِر زَمَان بُوْحَالِيْلَه قَلْدِي سِرُور حَق جِي سِي اَوَلْدِي خَيْر الْمُرْسَلِيْن بَحْلَه نَنگ سَلْطَان اَوَلْدِي مَقْطُفِي دِيْن اَحْمَد کَلْدِي شَيْخ اَیْدِي نَوَار خَاتِر شَاه رِسَالِدَر رَسُوْل کَر دِيَار سَز بُولَه سَز بَاقِي حِيَا
--	--

تور عبد اللہدن اولدی شترې	آینه خاتونکه وهبک دختري
اولدیلر ایکی طرفدن ایشراح	امر حقله قلدیلر اولدم نفاخ
مادرینک حیره سئق قلدی ضیا	برکجه نقل ایتدی تورې مصطفی
رحم مادرده هنوز عالی مقر	کلدن بو عالمه خیر البشر
دوست دوستان کوردیلر هپکائیان	ظاهر اولدی نجه دورې عجزان
کیم کله بو عالمه خیر الا نامر	چونکه اولدی وقت ساعان عام
اون ایکنی کجه سیدیا اولزمان	اول بیع الادل آپی یی گان
بویلر در قول صحیح یوق اختلاف	هم دوشنبه کجه سیدیا بیخلاف
اول کجه کوردیگنی هپ سویلدی	اول نینک آفسی نقل ایلدی
او غلومک شریفنه شید ایدم	اول کجه خانم ده بن تنها ایدم

نَهْ فَلَكَنْ تَجِدِي لَتِي كَوِيَا	جَقِدِي خَانَم دَنْ اودم نوري ضيا
گوئدز اولدي صانديلر اول شبنمگر	لمعه سي دوتدي جهان سرلتر
صَدِّ مَلَامْ ايتدي اودم وحوش طيور	نوري عرشي خوايد راول اولاه نور
باشلاري دوران عشق ايله فلاك	يتر ايله گول آراسي دولي ملك
بري مغربده بري شرقده تا	اوج ملك كوردم النده اوج لوا
تكبر ايله دولدي بوروي زرين	كعبه نك اوستون ديكشتر برين

الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر

الله اكبر والله الحمد

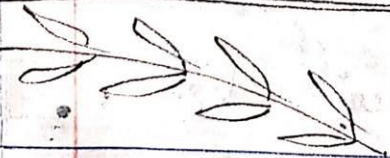
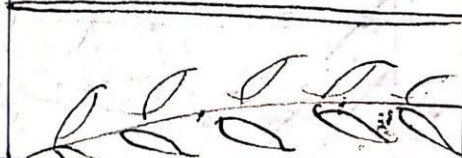
هَذَا صُنَاجَاتُ
 اللَّهُ عَظِيمُ الشَّانِ دَكِينٌ عَظِيمُ حُرْمَتِهِ ۞ وَبِوَسَارِكَ مَاعْتَدَ
 حُرْمَتِهِ ۞ يَنْغَمِرُ بِعِزِّ مُحَمَّدٍ مَطْفَأُ نَارِكَ شَفَاعَتِ عِظَمِ اسْمِهِ
 الْإِزْمِيَّةِ ۞ وَشَفَاعَتِكَ جَمَلِهِ مِلَّةِ إِبْلِيه ۞ وَعِلْمُ سَجَائِي
 رَبُّدِهِ حَشْرُ إِبْلِيه ۞ جَنَاتِ عَالِيَاتِهِ ۞ دُخَالِ إِبْلِيه ۞
 جَمَالِهِ جَمَلِهِ مِلَّةِ إِبْلِيه ۞ كُنَاهُ إِبْلَاهُ أَوْ طُورِ دِقِ
 ثَوَابِ إِبْلَاهُ قَالِقِ مِلَّةِ إِبْلِيه ۞ حَاضِرِ جَمَاعَتِكَ
 كَوْنِهِ صَادِقِ إِحْسَانِ إِبْلِيه ۞ بِحُرْمَةِ الْفَاتِحَةِ ۞

يَا زِلِّي قُدْرَتَهُ سَجَاقِلُ عَمَامِ ۞ اِسْمُ حَقِّ نَامِرِ مُحَمَّدٍ أَيْ هَامِ
 چُونَكِه كُورَنَدِي بَقَا حَقِّ قُدْرَتِي ۞ يَا لَكِرِ خَانِمِ دِه قَلْبِمِ خَيْرِهِ فِي
 فِكْرِ ايدِرْدِمِ فِي كَسْبِ يَارِ دِيوَبِ ۞ اَوْغَلَمَكِ تَشْرِيفَتِي فِطْرَتِ اِيْلِيُوبِ ۞

کَلْدِي اَوْج حُورِي بَقَا وَ پَرْدِي سَلَام	نَاكِهَان شَاق اولدي دِيوار قَام
تَحْلَه سِنِك حُسْنِي يِي هَتَا اِيدي	اَيِسِه جَرِيَم بَرِي حَوَا اِيدي
فَهْم اِيْدوب اوتانمه دِيْدِيلَر بَقَا	چُونَكِه كُوْدُوم بُونْلَرِي قَلْدِي حَيَا
سَك بِنْدَه اَمْرَايْت سِرْت اِيلَر	خِيْدَمِتْلَه بِنْدَه صَبَا حَات اِيلَر
مَرْدَه تَشْرِيفِي اَحْمَد وَ پَرْدِيلَر	كَلْبِيلَر اَطْدَاغِي اَوْ طُور دِيلَر
بُوجْهَان مِثْلِي سَبَقْت عِلْمِي	دِيْدِيلَر فُوز نَدِك اَمَّا كَلْمِي
كَلَشْن عِلْم لَدُنْ نِيْنَك كُولِي	بُودُر اول باغِي رِي سَالْت بِلِيلِي
بُودُر اول اَحْمَد صَحْدَه مَهْطَفِي	بُودُر اول اَيْنَه نُورِي خِدَا
كُولُب بَحْتِك سِنِك مَحْمُود اِيَش	اَيَا اَمِنَه طَالِعَاك مَسْعُود اِيَش
عَمْد اِيلَه يَاد اَيْلِدِم مَعْبُودِي	كُوش اِيْدِيْجَه مَرْدَه مَوْلِدِي
كَم كَلَه دُنْيَا يَه اول سُلْطَان دِيْن	اَمِنَه اِيْدَر چُوْوقْت اول كَلْبَان

تَشَنَّهُ لَبَّ اَوَالِدُمُ صَدَرْتَدَن قَتِي نُوشِ اِيْدِنَجَه صَانْدَم اَوَّل اَبَحِيَاك نُورِي صَحْضِي اَوَّلِي اَوْدَم جِسْمِي مَمَّ قَوْمِي كِي كَلْدِي اَوْدَم جَبْرِيل مِين رُوحِي اَوَّل سَاعَتَه فُخْرِي كَانَان	صَوْنَدِيْلَر بِيْ كَامَه جَنَّت شَرِيْتِي جَرَعَه سِيْكَ نُوشِ اِيلِيْن بُولْمَا زَعَلَات عَمَّ كِيْدُوب گُوْ كَلْمَدَن اَوْدَم شَادَمَان آرَقَاي صِيْغَادِي اِيلَه هَمِيْن نُور اِيلَه سَتَغَرَق اَوْدِي شَشِي جِهَات
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَحَبِيبِكَ وَرَسُولِكَ الْبَنِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ	
يَا اَرَادِلْمِيْ جَمْلَه اَوْدِي شَادَمَان جَمْلَه ذَرِيَّ جِهَان اِيْدُوب صَدَا مُحَبِّا اَيَّ شَمْسِ تَابَان مُحَبِّا مُحَبِّا اَيَّ بَلْبَلِي بَاغِي جَمَال	عَمَّ كِيْدُوب عَالَم يَكْتَدَن بُولْدِي جَان چَاغَرِي شُوبِن دِيْدِيْلَر كِم مُحَبِّا مُحَبِّا اَيَّ جَانِ جَانِ جَانِ مُحَبِّا مُحَبِّا اَيَّ اَشْنَاءِ ذُو الْجَلَال

CamScanner ile tarandı

مَحَبَّانِ اَيَّ جَانِ بَا قِي مَحَبَّانِ	مَحَبَّانِ اَيَّ جَانِ بَا قِي مَحَبَّانِ
مَحَبَّانِ اَيَّ مَاهِ حَوْرِ شَيْدِي خُدا	مَحَبَّانِ اَيَّ مَاهِ حَوْرِ شَيْدِي خُدا
مَحَبَّانِ اَيَّ جُمْلَه نَكِّ مَطْلُوبِ سَن	مَحَبَّانِ اَيَّ جُمْلَه نَكِّ مَطْلُوبِ سَن
اَيَّ جَمَالِ كُونِ يُونِزِي بَدْرِ صُنِيرِ	اَيَّ جَمَالِ كُونِ يُونِزِي بَدْرِ صُنِيرِ
اَيَّ رِسَالَتِ تَحْتِيكَ سَن خَانِجِي	اَيَّ رِسَالَتِ تَحْتِيكَ سَن خَانِجِي
چُونَكِه نُورِ قِي رُوشَنِ اَيَّ دِي عَالِي	چُونَكِه نُورِ قِي رُوشَنِ اَيَّ دِي عَالِي
اَيَّ گُو كَلَرِ دَرِيغِيكَ دَرْمَانِ سَن	اَيَّ گُو كَلَرِ دَرِيغِيكَ دَرْمَانِ سَن
سَنِّيكَ اَوَّلِ سُلْطَانِ جُمْلَه اَنْبِيَا	سَنِّيكَ اَوَّلِ سُلْطَانِ جُمْلَه اَنْبِيَا
عَشْوِه ايله شَوِه ايله اير ايرك اَهْدَانِ	گُردِيلَر سَز بُولَه سَز اود دَن نَجَاتِ
	

سَمَاءَ قَدَّ بَانَ أَوَّلَ جَانِمِ مُحَمَّدٍ	اِيكِي عَالَمِ وَهْ دَرْمَانِمِ مُحَمَّدٍ
سِنِي كُورَسَزْدَنِ اَوَّلِ شَوْقِ عَشَقِي	بَقَا كَارِ اِيْتِي جَانِمِ مُحَمَّدٍ
خِيَالِ اِيْتِ كَوْنِ لَقِي اَوَّلِ اِيْتِي	جَمَالِ اِيْتِ اَوَّلِ سِيْدَانِمِ مُحَمَّدٍ
يَقَارِ عَشَقِ اَوَّلِ اِيْتِي اِيْلَهْ جَانِي	اَرِشْ دَرْمَانِ لَقْمَانِمِ مُحَمَّدٍ
اَوَّلُورِ سَمِ گَرِ يُولَنْدِهْ يَارِهْ يَارِهْ	فَدَا اَوَّلِ سَوْنِ سَمَاءِ جَانِمِ مُحَمَّدٍ
وَصَالِ اِيْتِ لَشْنِهْ سَلِمِ اِيْلَرِمِ اَهْ	اِيَشْتِ اِيْتِ زَارِ گَرِ يَانِمِ مُحَمَّدٍ
نَهْ اَوَّلِ يَارِ اِيْتِ بِلِسْمِ خَالِ يَارِهْ	گُجُورِ سَمِ اَنْدِهْ دُورِنِمِ مُحَمَّدٍ
دِيْلَرِ اَحْمَدِ غَنِي اَوْسَتِ فُقَيْرِ يَارِ	گُورِمِ مَحْشُورِهْ سُلْطَانِمِ مُحَمَّدٍ

گَرِ دِيْلَرِ سَرِ بُولِ سَرِ هَرْدِمِ اِيْجَابِ

دِهْ يِلِكِ سَطَرِ رَوْضِهْ سَرِ اَصْلَاتِ

چونکه اول محبوب رهن رهم	قلای دنیا پی جمالند نعم
برینه موشتولای هر ملک	رقصه کبریا شاد شوقند فلاح
کور دی گمش حوریلر هجیمه یوق	گورمدی اوغلاک تضرع قلای چوق
اشبوهیتدن آمنه خوبور	بر زمان عقلی کیدوب کلای گیر
حوریلر الای تصور قلای چوق	حیرت انجیر چوق تفکور قلای اول
جوره یاتن استیو قلای نظر	کور دکم بر گوشه ده خیر البشر
شویله بیت الله قرشی او الرسول	یوزیره اورش و سجد قلمش اول
سجده ده باشی دلی تمجد ایدر	هم گتورش پرمغین توحید ایدر
لااله الا الله محمد رسول الله	اشهد ان لااله الا الله واشهد

ان محمدا عبده ورسوله

وَأَنْتَ رَضِيتُ بِاللهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ
 وَالسَّلَامُ نَبِيًّا وَبِالْقُرْآنِ إِمَامًا وَبِالْكَعْبَةِ قِبْلَةً وَبِالْمَوْصِنِينَ
 إِخْوَانًا ۝ رَبِّي اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝
 حَقَّ تَعَالَى حَقُّكَ لِي بِوُتُوْحِدِ كَلِمَةٍ مِنْكَ وَتَكْبَرِ كَلِمَتِكَ
 بِجَمَلِهِ مِنْهُ قَوْلَايَ كَقَوْلِهِ ۝ كَوْنِي لِي كَوْنِي كَلَنْ مَلَكًا
 بِذَلِكَ لِي بِذَلِكَ بِذَلِكَ أَوْ يَأْتِي مَلِيًّا إِلَيْهِ ۝ طَارَ عَجَبِي
 كُنْشِ إِلَيْهِ ۝ نَارِ الْيُوسُفَ نَوْرًا إِلَيْهِ ۝ دَوْرَتِ يَزِيدَ أَوْ لِحَاقِ
 سَوَالِمِي أَمَانًا إِلَيْهِ ۝ آخِرَ زَمَانٍ يَنْهَبِي يَنْهَبِي
 مُحَمَّدًا الْمُصْطَفَى صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَقُّكَ لِي بِذَلِكَ
 شَفَاعَتِي بِجَمَلِهِ مِنْهُ مَلِيًّا إِلَيْهِ ۝ نَوْرِي إِيْمَانًا ذَنْ أَيْمِيهِ ۝

قَلَمِزِي مَنْوَرِ اِيلِيَهٗ : قَبْرِ لَرِيْزِي رَوْضَهٗ جَنَانِ اِيلِيَهٗ :
 عَرَشِ اَعْلَا كُوَالَكِهٖ سِنْدَهٗ سَاكِنِ اِيلِيَهٗ : مِيزَانِ وَارْدِقْدَهٗ
 نَوَابِزِي اَغِيْزِ اِيلِيَهٗ : سُوِيُوْزِي اَقِيْ اِيلِيَهٗ : كُنَاهِي اَغِيْزِ
 كَلُوْبِدَهٗ رُسُوْايِ اَوْلَانِ قَوْلَارْدَنِ اِيلِيَهٗ : صِرَاطِ بَرَقِ خَاطِفِ
 كَبِيْ جَمْعِكَ دَصِيْبِ اِيلِيَهٗ : دُوْشَبْدَهٗ جَهَنْمَهٗ كِيْدَنِ قَوْلَارْدَنِ
 اِيلِيَهٗ : جَنَّتِ اَعْلَايَهٗ كِيْرَنِ قَوْلَارْدَنِ اِيلِيَهٗ : جِهَالِ بَاكَمَالِي
 شَاهِدَهٗ جُمْلَهٗ سَرَهٗ سَلِيْرِ اِيلِيَهٗ : حِسِيْ اِيلَهٗ دُوْستَلِيْ حُرْمَتَهٗ :
 جُمْلَهٗ مِزِي اِيْكَيْ جِهَانْدَهٗ مَسْرُوْرِ اِيلِيَهٗ : صَوْمِ وَصَلَاتِ قَبُوْلِ
 اَوْلَانِ قَوْلَارْدَنِ سِنْدَهٗ الْحَاقِ اِيلِيَهٗ : رَسْطَانِ شَرِيْفِ حُرْمَتَهٗ :
 اَهْلِ بَدِيْزِ لِيْلَهٗ قَدِرِ حُرْمَتَهٗ : جِهَالِيْلَهٗ جُمْلَهٗ مِزِي مَسْرُوْرِ اِيلِيَهٗ :
 قَلَمِزِي مَنْوَرِ اِيلِيَهٗ : اَللّٰهُ الْفَاتِحُ ۹

دېر كې اى صولام يوزم نوتدم سكا	يا الهي اوسم وپر كل بكا
بويله دېر كن اول تبسم ايلدي	شويله بلام حق بدم ايلدي
بند اكلدي اودم دولدي هوا	دېر حېسم حاجتېك اولسون روا
سوزملش كوزلري گور حاكمي	گوبكي كسلش اولمش سستي
دوزني المشار اولمش محترم	قوندق ايجر ياتور اولشا مرم
بند اكلدي هوا دن كى قتي	شويله كيم دوتدي جحان هيتي
دېدي صاقلات سزا ئي اوج گونم	هر ملك كلسون اكا وپرسون سلام
متصل اوج كون ملكلر كلديلر	احمدي گوروب زيارت قلديلر
يزده كوكده هنج فرشته قالمدي	كلم محمد يوزوني اول كورمدي
صكره جنت اهلي بجله حورين	كورميه كلدي اوشاهك ساه نوزني

هَم بَرِي النِّدَه فُورْدَان طَبَاقُ	کَيْم يَارَاتَشِي صَنِع بَرَلَه اَنِحَقُ
اِيچَلَرِي دُولِي جَوَاهِرِ اَنَلَرِکْ	بَاشِنَه صَاحُو اِيچُون يَتِيغِرِکْ
صَاحُو صَاحُو چُون زِيَارَت اِيْتَدِيلَر	حُورِي رَضِيُون هَب سَلَكَلَر کِتَدِيلَر
چُونکِه بِن بُو اَشَلَرِي کُورْدَم عِيَان	قَالَمِي صَبَرَم هَمَان دُوشْدَم رُون
کَلَمِي عَقْلِم کُورْدَم اول صَاحِب وَفَا	کُوزَلِم تُوْرِي وَاوْغَلَم مَقْطَلِي
يُوْرِي تُوْرِي کُون کِي خُوش بَرَق اُوْر	چُونکِه کُورْدَم کُوْطَه کَلَمِي سُرُور
يُوْرِي سُوْرْدَم يِرَه چُوق اَغْلَدِم	فُورَقْت اُوْدِيلَه جِيگَرَم طَبْغَلَدِم
قِيْنَادُوب نَارِي مُحَبَّت قَانِي	اَلْوَبِن بَغْرِمَه بَصْدَم جَانِي
دَبَر نُوْر دُوْر اَقْلَرِي سُوْيَلَر کَلَام	اَكْلا يَامَزْدِم نَه دِيْرْدِي اول هَام
قُولْغَم اَغْزِمَه دُونْدَم دِکْلَه دِم	سُوْيَلَه دِيکِي سُوْرِي اولْدَم اَكْلا دِم

دېر ايدېكم اوتې و اوتې سك قوجالرك ترك ايدرك ستن ويړ صلوات سنده آكا بول صفا	حق بغلايوت گولدن همتي طغل ايكن اولديري اوتين لومم ديري سفا چون مصطفى
عوه ايل شور ايل ايل الصلات	كرديلر بولر اوددن نجات
خاك پايته يوزين سوري زمين باله كلدي رحمة للعالمين باب نجحي حمله بغلي بولديار كلدي كسر باشنه دورلي عذاب قويدي مشر كلر ايجنده عريده آسمان چمند منع ايتديلر	چون قدم بصدي جهان شاه رين آسمان افتخار ايتدي زمين هيبت منجار معطل اولديلر كلسه لر كوچدي يري اولدي خراب هيپ يره دوشدي ضمير كعبه ده رحم ايدوب ايليسي اولدم قويديلر

دیدیاری کلدی جهان شیدی نور	شاد خندان اولدی هپ و خوش طهور
سویلدی انسان گبی دیوار در	غلغلله دولدی عالوسر تر
دیدیاری کم کلدی اول محبوب حق	شده قلدی بربرینه بخله خلق
محبب اهلا و سهلا دیدیاری	بخله حورپار ملکر کلدیاری
سنیک آنجوق کلشن عالم ره گول	محبب خوش کلک ای ختم الدل
چوق تفکور قلدی کندی کنده	بوعلامات گورنجه اصیه
گوریکنجی قیمتی دردی صدق	طالادی بحر یا خیرته اولدی شرف
بقدم اطرافه کیم آپی گورو	عقلی باشمه جمع ایتیم اودم
بشلاش مولایه اولدم طاعت	بیته قازشی سجده قلمش حفرته
بیلیم نه سویلدی اول نیک نام	هم مبارک لبلی سویلر کلام

دَقَّتْ اَيْلَه دِلْمِه اُول سَرُورِي	اَكْلادِم اَوالدِم كَلَام جَوَهَرِي
عَرَض حَاجَت اَيْلِيُوب دِر اَيْدِي اَوْشَاه	اَوْشِي وَا اَوْشِي وَا اَوْشَاه
يَا رَبَّ عَفُو اَيْلَه كُنَاهِي اَوْشِي	بِر اَوْج طُو بَرَاغَه اَيْلَه رَحْمَتِي
مَاحَت اَيْت اَنْلَرَه قَلَمَه عَذَاب	اَيْمَه يَا رَبَّ اَنْتَه اَيْمَه كَلْبَاب
بَطَا وِبَر يَا رَبَّ زُنُوبِي اَوْشِي	بَنْدَه وِبَر اَنْلَرَه هِي طَاعَتِي
كُوز لِي عَمَلِك يَاشَنَه بَاغْتَلَه هِي	جَمَلَه سِي بِيچارَه دِر اَيْمَه غَضَب
حَقْدَن اَولدِم كَلْدِي بَر دِر لِي خَطَاي	جَمَلَه سِي حَبِيبِم اَغْلَمَه اَيْتِم عَذَاب
اَغْلَا يُوُب اَولدِم اَوْدِي سَتَار سِي	بَغْرِمَه بَصْدِم اَوْجَانِم پَارَه سِن
آي كُورْدِم قَارَه كُوز لِي سُوْرَمَلِي	هَدَكِشِي اَيَاغْنَه يُوْر سُوْرَمَلِي
بَاقَه مَز كِمَه هَمَاشِر كُوز لِي	طَانَلِيْدِر سَقَار كَبِي هِي سُوْر لِي

سَنَتِكَ تَرَكَ اَيْلَهُ اِنْصَانِ قَبْلُ

اَتَشِي عَشَقِ اَيْلَهُ قَلْبِكَ صَافِ قَبْلُ

يَا اَللّٰهِي مَصْطَفٰى نَزَّ حَقِّچُون

مَنْبَعِ صِدْقِ صَفَانِكَ حَقِّچُون

عَنْجَاهُ بَاغِي رِسَالَتِ حَقِّچُون

عَنْجَاهُ بِلْبَلِي كَلَارِ عَهْدَتِ حَقِّچُون

لَوْرِي عَشَقِي حَقِّچُون يَنْجَاهِ نَزَّ

سَرِي صِدْقِ حَقِّچُون اَوْلِ سَرَرِكَ

اَلْاَوْلَادِ حَقِّچُون مَحْمَدِ حَقِّچُون

عَمَلَاهُ يَارَانِ اَحْمَدِ حَقِّچُون

عَاشِقِكَ اَحْيَا دَرُونِ حَقِّچُون

زُصْرَةُ عَشَقِي حَقِّچُون حَقِّچُون

هَرِ سَحَرِ فَرِيَادِ بِلْبَلِي حَقِّچُون

حَسَنِي بُوْطِي عَنْجَاهِ كَوْلِ حَقِّچُون

بَنْدِ رُوْطِي سِيَاهِ زَارِ وَاَه

مَحْبُوْبِي هَمِ پَرِهْ كَنَاهِ اَهْ وَاَه

نَفْسِ اَرْيُوْبِ دَوْتِمَادِ فَرَسَانِكِي

مَوْفِ اَرْيُوْبِ اَيْلَهُ نَزَّ اَحْسَانِكِي

بَابِ عَقْلَمَنْدَنِ نَزَّ اَزَانِ اَيْتِ

رَابِ تَوْفِيقِي اَشَادَاتِ اَشَادَاتِ

يَوْمَ سُرُوبًا دَرَكَاهُ لَكَ اَمَانٌ
سَمِعْنَا اَوَّلَكَ مَدَدًا اَنْ لَيْدُ لَمْ

وَيْتُهُ يَارَبِّ شَيْئِي اِيْمَانُ رَدَا

چون صاحب محشر اولادده امان

فَخَرِي عَالَمٌ عَشِيَّةً كَوَسْرَ جَالٍ
تَوَلَّاهُمْ عَالِي اَغْلَمَةِ اَلَا

روحی فخر عالم اولون سلام

راحتی اولون اوستدن شاه دین

بانه یعقوب انجا جاعی

اسم خطیبی ح. همدانی

سنه ۱۰۶۲

اَنْتَ بَاغِي بِذِي بَاغِي
عَيُّو اَمَلِكُ عَالِيُونَهُ كَيْدُ لَيْمُ

ایلا آخر نفسد بر ملا

صومره یارب فخر دین اولونان

تَحْمَلُهُ مَوْصِلُ قَوْلِهِ اَيُّ ذُو الْكَمَالِ
اَنْتَ هَجْرَانُ بَاغِي يَا اِلَهَ

اَلْ اَصْحَابِ رَسُوْلِ بَا اَتَمِّمُ

مهمه الله علیهم اجمعین